

Dravske elektrarne Maribor

Skupina hse

Letno poročilo

2024

Pregled vsebine

1.1	Poudarki poslovanja družbe v letu 2024	5
1.2	Pismo generalnega direktorja	7
1.3	Poročilo Nadzornega sveta	9
2.1	Pomembnejši dogodki 2024	14
2.2	Dogodki po koncu poslovnega leta	15
2.3	Preglednost finančnih odnosov	16
2.4	Predstavitev družbe	17
	Osebna izkaznica družbe	17
	Izjava o upravljanju družbe	18
	Izjava v skladu s 545. členom ZGD-1	23
	Kapitalske povezave z drugimi družbami	23
	Kratka zgodovina gradnje dravskih elektrarn	23
2.5	Poslanstvo, vizija, vrednote	24
2.6	Strateške usmeritve družbe	25
2.7	Proizvodnja in obratovanje	25
2.8	Vzdrževanje	27
2.9	Tržni položaj	28
	Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2024	28
	Prodaja in kupci	29
	Nabava in izvajalci	30
2.10	Investicije	31
2.11	Analiza uspešnosti poslovanja	33
	Poslovanje v letu 2024	33
	Kapitalska ustreznost	35
	Stanje zadolženosti	36
	Kazalniki družbe	36
2.12	Upravljanje tveganj in priložnosti	37
2.13	Raziskave in razvoj	41
2.14	Načrti za prihodnost	43
2.15	Informacije o trajnostnem poslovanju	44
	Sistem vodenja in nadzor kakovosti	44
	Odgovornost do zaposlenih	45
	Odgovornost do okolja	48
	Odgovornost do širše družbene skupnosti	54
3.1	Revizorjevo poročilo	57
3.2	Izjava o odgovornosti poslovodstva	61
3.3	Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov	62
3.4	Ločeni računovodski izkazi	63
	Ločeni izkaz finančnega položaja	63
	Ločeni izkaz poslovnega izida	64
	Ločeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa	64

Ločeni izkaz denarnih tokov	65
Ločeni izkaz sprememb lastniškega kapitala	66
3.5 Pojasnila k ločenim računovodskim izkazom.....	67
Poročajoča družba	67
Podlaga za sestavo	67
Pomembnejše informacije o računovodskih usmeritvah	68
Podlaga za merjenje	70
Valutna poročanja	70
Uporaba ocen in presoj	70
Podružnice in predstavništva.....	70
Pomembne informacije o računovodskih usmeritvah.....	71
3.6 Razkritja k ločenim računovodskim izkazom	80
Razkritja k ločenem izkazu finančnega položaja.....	80
Razkritja k izkazu poslovnega izida	95
Razkritja k izkazu drugega vseobsegajočega donosa	100
Razkritja k izkazu denarnih tokov	100
Razkritja k izkazu sprememb lastniškega kapitala	100
Druge razkritja.....	101
4.1 Kontaktni podatki	108
4.2 Pomen kratic.....	109
4.3 Podpis letnega poročila za leto 2024 in njegovih sestavnih delov.....	112

01 Uvod

Dravske elektrarne Maribor so največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji in s tem eden ključnih členov slovenske energetike ter zelenega prehoda.

Z osmimi velikimi hidroelektrarnami na reki Dravi, s štirimi malimi hidroelektrarnami in petimi sončnimi elektrarnami družba Dravske elektrarne Maribor proizvede približno četrtno vse slovenske električne energije.

1.1 Poudarki poslovanja družbe v letu 2024

Poslovanje družbe DEM je bilo tudi v letu 2024 primarno usmerjeno k zagotavljanju varne, kvalitetne in zanesljive proizvodnje električne energije, ki je bila zaradi ugodne hidrologije občutno nad načrtovano. Hkrati smo zasledovali ambiciozne razvojne cilje na področju izgradnje novih kapacitet.

Z izvajanjem nalog v skladu z zastavljenimi cilji ter ob ugodni hidrologiji je družba poslovala uspešno. Nadaljevala je svojo načrtano pot in večino načrtovanih ciljev dosegla, nekatere celo presegla.

V Dravskih elektrarnah Maribor so leto najbolj zaznamovali naslednji dogodki:

- nadpovprečna proizvodnja električne energije – družba je v letu 2024 proizvedla 3.259 GWh električne energije oziroma 33 odstotkov več od načrtovane, kar je največ v zadnjih 10 letih;
- zamenjava sekundarne opreme na treh agregatih DEM;
- sprejetje državnega prostorskega načrta za vetrno elektrarno Ojstrica (prvi sprejet DPN v Sloveniji za VE);
- toplota Zemljine notranjosti v vrtini Pg-8, kjer je locirana Geotermična elektrarna Čentiba 1 je dala prve kilovatne ure električne energije; za dolgoročno obratovanje je potrebna modifikacija;
- pričetek gradnje prve vetrne elektrarne v Malem Logu;
- pridobljeno okoljevarstveno soglasje in dovoljenje za predelavo lesnega dela plavja v lesne sekance;
- pričetek hidrološkega monitoringa in geomehanskih raziskav v sklopu projekta ČHE Kozjak.

Proizvodnja
3.259 GWh
proizvedene
električne energije

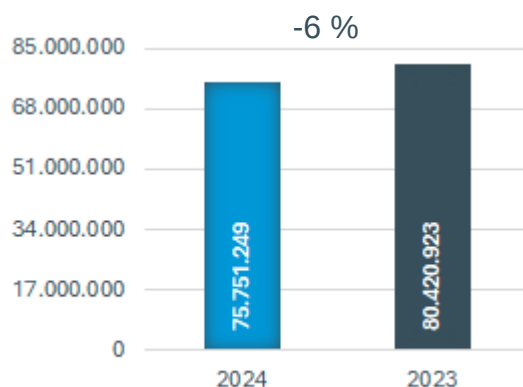

Finančni rezultat
10,1 mio EUR
ustvarjenega čistega
poslovnega izida

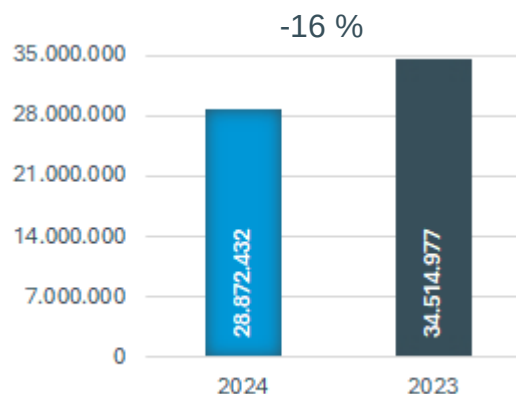

Investicijska dejavnost
24,7 mio EUR
investicijskih vlaganj

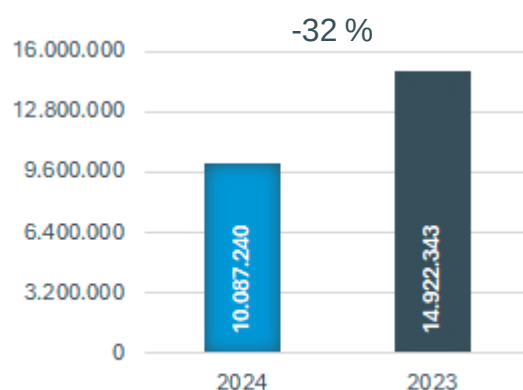
Čisti prihodki od prodaje v EUR

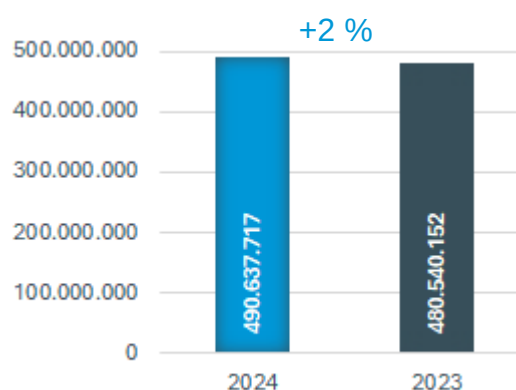
EBITDA v EUR

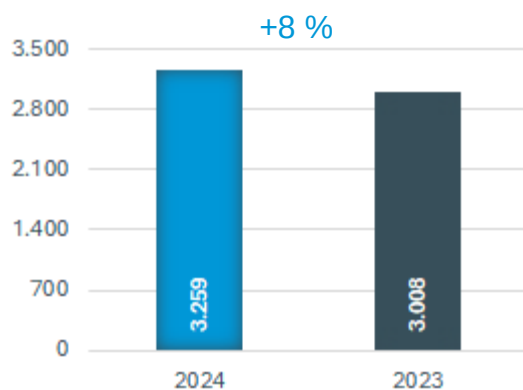
Čisti poslovni izid v EUR

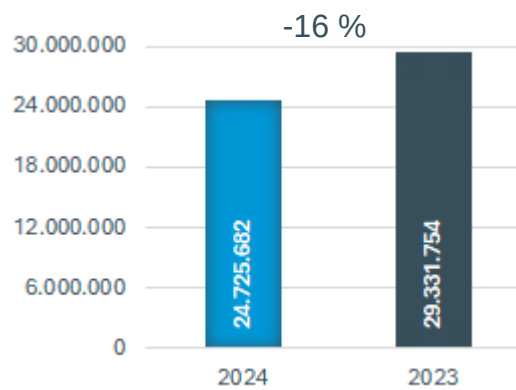
Kapital v EUR

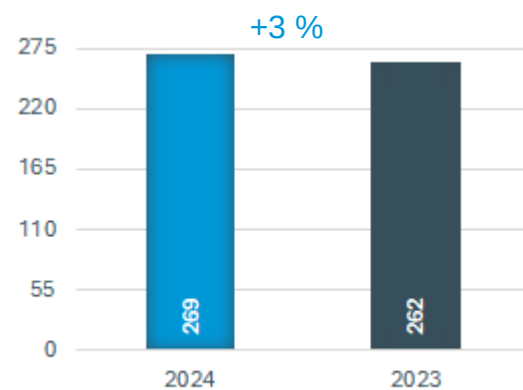
Proizvedena električna energija v GWh

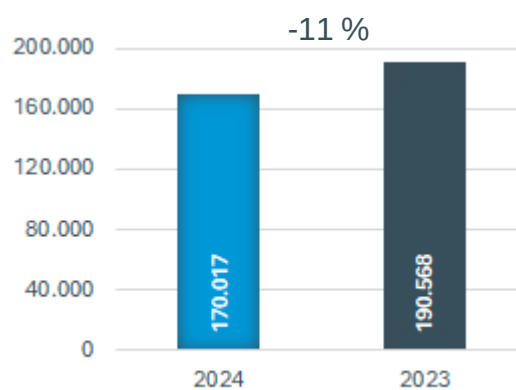
Investicijska vlaganja v EUR

Zaposleni na dan 31.12

Dodana vrednost na zaposlenega v EUR

1.2 Pismo generalnega direktorja

Slovenija je na pomembni prelomnici energetskega prehoda, kjer so ključne strateške usmeritve in odločitve usmerjene v energetske samooskrbo, trajnostni razvoj, odpornost in zanesljivost elektroenergetskega sistema. Dravske elektrarne Maribor (DEM) imamo osrednjo vlogo pri proizvodnji električne energije in investicijah v obstoječe ter nove obnovljive izvore električne energije, ki so nujne za stabilno in zanesljivo oskrbo z električno energijo v Republiki Sloveniji.

Kot eden izmed ključnih in vodilnih investorjev na področju energetike v Sloveniji si v DEM prizadevamo za modernizacijo obstoječih energetskih objektov in razvoj novih kapacitet, ki bodo omogočale učinkovitejšo proizvodnjo električne energije ter prispevale k večji energetske neodvisnosti države. Med ključnimi strateškimi projekti izpostavljamo prenovno hidroelektrarno Formin, izgradnjo črpalne hidroelektrarne Kozjak ter gradnjo sončnih in vetrnih elektrarn.

Leto 2024 je bilo za DEM zelo intenzivno in prelomno, saj smo dosegli številne pomembne mejnike. Dodatno smo utrdili naš položaj kot največjega proizvajalca električne energije iz obnovljivih virov nasploh, največjega proizvajalca električne energije v Sloveniji, saj smo prispevali več kot četrtno skupne proizvedene energije (upoštevajoč $\frac{1}{2}$ proizvodnje električne energije iz NEK). Načrtovana letna proizvodnja 2.454 GWh je bila dosežena že 23. septembra, ko smo presegli 2.460 GWh. Skupno smo v letu 2024 proizvedli 3.259 GWh, kar z vidika količine proizvedene električne energije predstavlja drugo najboljšo leto od začetka obstoja in obratovanja proizvodnih enot DEM.

Naše ključne prioritete so bile in ostajajo varna in zanesljiva proizvodnja, ki jo zagotavljamo s kvalitnim vsakoletnim rednim in investicijskim vzdrževanjem. S projektom prenove sekundarnih sistemov, ki je v teku in časovno vzporedni remontu turbin in generatorjev na treh velikih hidroelektrarnah zagotavljamo, da bodo te elektrarne zanesljivo in varno obratovali tudi v prihodnje.

Strateški projekti za prihodnost

Naše ključne prioritete so varna in zanesljiva proizvodnja, stalno posodabljanje energetskih sistemov ter vlaganja v nove proizvodne vire v skladu s cilji Nacionalnega energetskega in podnebne načrta (NEPN). Med pomembnejšimi projekti so:

- **rekonstrukcija hidroelektrarne Formin** s čimer bomo povečali njeno učinkovitost in podaljšali življenjsko dobo (po izvedeni rekonstrukciji 130 MW/588 GWh),
- **projekt črpalne hidroelektrarne Kozjak** (440 MW/700 GWh), kot ključne strateške investicije za zagotavljanje stabilnosti elektroenergetskega sistema,
- **začetek gradnje prve slovenske vetrne elektrarne v državni lasti** (1 MW/2 GWh), katere obratovanje in proizvodnja električne energije sta načrtovana za leto 2025,
- **napredovanje projekta vetrnega parka Ojstrica** (do 19,8 MW/nad 40 GWh), za katerega je bil v letu 2024 sprejet Državni prostorski načrt,
- **aktivnosti na področju umeščanja v prostor in nadaljnja gradnja sončnih elektrarn na degradiranih območjih** (SE ZOOP - 10 MW/12 GWh), ki predstavljajo velik potencial za povečanje deleža proizvodnje iz OVE,
- **aktivnosti na področju umeščanja v prostor in pričetek postopkov za izgradnjo sončnih elektrarn ob hidroenergetskem kanalu HE Zlatoličje/HE Formin** (22 MW/27 GWh, ki omogočajo dvojno rabo prostora ter optimizacijo in povečanje proizvodnje,
- **projekt male hidroelektrarne Pesnica** (244 kW/850 MWh), katere gradnja se bo pričela v letu 2025 in bo prispevala k dodatni proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov,
- **izvedba trajnostnih okoljskih projektov za izboljšanje kvalitete vodnega ekosistema in biotske raznovrstnosti**, vključno s trajnostnim upravljanjem sedimenta, kar prispeva tudi k večji zmogljivosti in boljšemu ter varnejšemu upravljanju vodnih virov,
- **trajnostno upravljanje s plavjem**, za lokacijo HE Zlatoličje pridobljeno Okoljevarstveno soglasje (OVS), Okoljevarstveno dovoljenje (OVD), Mednarodni SURE certifikat,
- **izvedba inovativnega pilotnega projekta geotermalne elektrarne Čentiba** (50 KW/do 400 MWh) na obstoječi opuščeni plinski vrtini, ki z lastnim razvojem tehnologije odpira nove možnosti izkoriščanja geotermalne energije v Sloveniji in drugih državah, ter predstavlja nov pomemben vir trajnostne proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije,
- **sodelovanje pri izgradnji podatkovnega centra in superračunalnika**, kjer smo DEM, omogočile lokacijo z visoko dodano tehnološko vrednostjo in s tem vzpostavitev razvoja tehnološko napredne infrastrukture, v regiji, Republiki Sloveniji in širše,

- raziskovalni projekti na področju shranjevanja električne energije (vodik, amonijak, sintetična goriva...), z namenom priprave strokovnih podlag za nadaljnjo uvajanje tehnologij v obstoječi nabor energetskih projektov za zagotavljanje stabilne energetske oskrbe z električno energijo,
- uveljavljanje in realizacija načel krožnega gospodarstva, kjer s trajnostnim upravljanjem virov, ponovno uporabo materialov in optimizacijo energetskih procesov zmanjšujemo okoljski odtis in povečujemo učinkovitost proizvodnje.

Družbena odgovornost in sodelovanje z deležniki

Kot družbeno odgovorno podjetje aktivno prispevamo k ohranjanju okolja in razvoju lokalnih skupnosti. Prizadevamo si za transparentno in ažurno komunikacijo z vsemi deležniki. Sodelujemo z okoljevarstvenimi organizacijami, gasilci in ribiškimi družinami pri izvajanju ukrepov za varovanje ekosistemov. Hidroelektrarne omogočajo tudi podporne funkcije v kriznih razmerah, kot so oskrba sistemov s pitno vodo, dostop do goriva za nujne prevoze ter tehnična podpora pri odpravljanju infrastrukturnih težav.

Zaposleni – ključ do uspeha in potencial za razvoj

Naši zaposleni so temelj uspeha, saj s svojo strokovnostjo in inovativnostjo omogočajo uresničevanje ambicioznih ciljev. V letu 2024 se nam je pridružilo več novih sodelavk in sodelavcev, s politiko štipendiranja in sodelovanja z izobraževalnimi ustanovami skrbimo, da bomo tudi v prihodnje zaposlovali kompetentne in motivirane sodelavce. Z uvedbo programa PONI – Prvi Osnutek Nove Ideje – spodbujamo inovativno razmišljanje in prebojne rešitve, z različnimi razvojnimi programi, ki smo jih zasnovali, pa skrbimo za strokovni in profesionalni razvoj sodelavcev.

Zaključek

Z doseženimi poslovanjem in rezultati v letu 2024, smo okrepili temelje za nadaljnji razvoj DEM in slovenske energetike ter širše. Verjamem, da bomo s strateškimi investicijami, inovativnimi pristopi ter tehnološko naprednimi rešitvami tudi v prihodnje igrali ključno vlogo pri prehodu Slovenije v nizkoogljično družbo ter zagotavljanju energetske neodvisnosti in varnosti države.

Hvala vsem zaposlenim, partnerjem in deležnikom, ki prispevate k našemu razvoju, uspehu in s tem trajnostni prihodnosti slovenskega energetskega sektorja in celotne družbe.

mag. Damjan Seme
generalni direktor DEM

1.3 Poročilo Nadzornega sveta

Poročilo Nadzornega sveta

Na podlagi Zakona o gospodarskih družbah, Akta o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo družbe DEM d.o.o., Poslovnika o delu Nadzornega sveta družbe DEM d.o.o. ter Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, izdaja Nadzorni svet družbe DEM d.o.o. poročilo Nadzornega sveta družbe DEM d.o.o. za leto 2024.

Način in obseg preverjanja vodenja in poslovanja družbe DEM med poslovnim letom 2024

V letu 2023 se je nadzorni svet sestel na 4 rednih sejah, na katerih so bili prisotni vsi člani Nadzornega sveta DEM. Udeležba članov je razvidna iz tabele, vključene v izjavo o upravljanju.

Nadzorni svet se je redno seznanjal z operativnimi aktivnostmi in tekočimi rezultati poslovanja družbe DEM ter z realizacijo sklepov Nadzornega sveta, obravnaval je poslovna in strateška področja družbe, ki pomembno vplivajo na interese družbe DEM. Poslovodstvo DEM je Nadzorni svet redno seznanjalo s poslovanjem družbe DEM, s poročili o izvajanju ukrepov za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja, o solventnosti in kapitalski ustreznosti, o likvidnosti, zadolževanjem, terjatvami, poročili o upravljanju tveganj v družbi in poročili SNR.

Nadzorni svet DEM je podal soglasje k dolgoročnemu in letnemu načrtu dela SNR za družbo DEM za leto 2025, ter se redno seznanjal z revizijskimi pregledi te službe in s kvartalnim Poročilom o delu Službe notranje revizije. Nadzorni svet DEM je nadalje intenzivno usmerjal svoje aktivnosti v nadzor likvidnostnega položaja in kapitalske ustreznosti družbe. V okviru funkcije nadzora je Nadzorni svet DEM pridobival odgovore na dodatno zastavljena vprašanja ob siceršnjih gradivih za seje nadzornega sveta.

Sestava Nadzornega sveta DEM z vidika neodvisnosti članov je razvidna iz izjave o upravljanju. Nadzorni svet DEM je, z namenom ocene učinkovitosti, uspešnosti in skladnosti delovanja izvedel samoocenitev svojega dela za preteklo leto. Na podlagi tega so bila prepoznana področja za izboljšave in sprejet akcijski načrt za naslednje leto. Nadzorni svet DEM je obravnaval Izjavo o upravljanju in nanjo nima pripomb.

Nadzorni svet DEM ocenjuje, da je deloval v korist družbe na osnovi informacij in poročil, ki mu jih je predložilo poslovodstvo, v okviru svojih pooblastil in pristojnosti, ki so opredeljene z ZSDH-1 in Aktom o ustanovitvi družbe, ter ob upoštevanju referenčnega Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (različica iz decembra 2023, SDH d.d.). Poslovodstvo družbe je Nadzorni svet DEM redno seznanjalo s pomembnimi projekti in pomembnimi dogodki v družbi DEM.

Delovanje Revizijske komisije Nadzornega sveta družbe DEM

V letu 2024 je Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe DEM delovala v sestavi, kot je razvidno iz tabele v izjavi o upravljanju.

Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe DEM se je v letu 2024 sestala na 4 rednih sejah, na katerih so bili prisotni vsi člani revizijske komisije. Člani nadzornega sveta, ki niso člani Revizijske komisije Nadzornega sveta družbe DEM, so bili o delu Revizijske komisije seznanjeni na način, da so imeli vpogled v zapisnike sej, poleg tega pa je predsednica Revizijske komisije o delu in ugotovitvah Revizijske komisije redno poročala na sejah nadzornega sveta.

V okviru sej je Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe DEM obravnavala vprašanja skladno z ZGD-1, Priporočili za delo revizijskih komisij, Poslovnikom o delu revizijske komisije družbe Dravske elektrarne Maribor d.o.o., za leto 2024 sprejetim načrtom dela revizijske komisije Nadzornega sveta in sklepi Nadzornega sveta.

Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe DEM se je redno seznanjala s kvartalnimi poročili poslovanja družbe Dravske elektrarne Maribor d.o.o., z ocenami medletnega poslovanja družbe Dravske elektrarne Maribor d.o.o. in še posebno pozornost posvečala finančnim in računovodskim podatkom in likvidnosti. Redno je spremljala poročila na področju upravljanja tveganj družbe. Na 2 sejah je obravnavala tudi aktivnosti družbe na področju trajnosti.

V letu 2024 se je Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe DEM seznanila z Letnim poročilom Službe notranje revizije za leto 2023, njenim načrtom aktivnosti za leto 2024 in se vse leto redno seznanjala s kvartalnimi poročili o delu Službe notranje revizije, poročili o posameznih notranjerevizijskih pregledih in poročili o izvajanju priporočil NR.

Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe DEM je v letu 2024 izvedla več sestankov z revizorji revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o., tako v fazi predrevizije kot revizije računovodskih izkazov, v okviru katerih je aktivno sodelovala pri določitvi področij in samega poteka revidiranja. Preverila je kakovost dela zakonitega revizorja in se seznanila s potekom in ključnimi ugotovitvami predrevizije in revizije računovodskih izkazov skupine in družbe Dravske elektrarne Maribor d.o.o.. Pregledala je nerevidirano in revidirano Letno poročilo družbe za leto 2023 z mnenjem zakonitega revizorja. Izdelala je poročilo o svojem delu v letu 2023 z oceno Letnega poročila družbe Dravske elektrarne Maribor d.o.o. za leto 2023.

Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe DEM je obdobjo spremljala in preverjala neodvisnost revizorja računovodskih izkazov družbe Deloitte revizija d.o.o., in sicer preko poročevalskega sistema, kot je podrobno urejeno v Poslovniku o delu RK. Revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. v letu 2024 v družbi ni izvajala nedovoljenih revizijskih storitev. Njena objektivnost in neodvisnost po mnenju revizijske komisije v letu 2024 nista bili ogroženi.

Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe DEM se je tudi seznanila s Poslovnim načrtom družbe Dravske elektrarne Maribor d.o.o. za leto 2025.

Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe DEM je sprejela načrt dela revizijske komisije za leto 2025 in izvedla samoocenitev svojega dela za preteklo leto, s tem pa postavila temelje svojega dela za naslednje leto. Pri izbiri revizorja bo skladno z zakonodajo uporabila postopek javnega naročila.

Smernice za spremljanje neodvisnosti in nepristranskosti revizorja letnih računovodskih izkazov skupine HSE in družbe Dravske elektrarne Maribor d.o.o. natančno opredeljujejo načine in postopke za spremljanje neodvisnosti in nepristranskosti revizorja letnih računovodskih izkazov skupine in družbe Dravske elektrarne Maribor d.o.o. in potrebne zaščitne ukrepe.

Presoja vpliva nerevizijskih storitev na neodvisnost revizorja izvede Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe DEM, ob sodelovanju strokovnih služb družbe, pred sklenitvijo posla. Revizor v ponudbi poda tudi izjavo o neodvisnosti. Strokovne službe vodijo tekočo evidenco vseh revizijskih in nerevizijskih storitev revizorja letnih računovodskih in izračunavajo ustrezne kapice. Na podlagi prejetih podatkov in informacij Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe DEM vsakokrat predhodno presoja, ali gre za dovoljeno nerevizijsko storitev, ali bi bila neodvisnost revizorja letnih računovodskih izkazov skupine in družbe Dravske elektrarne Maribor d.o.o. zaradi izvajanja takšne storitve potencialno ogrožena in ali posledično obstajajo ovire za sklenitev predlaganega posla. Po obravnavi RK na družbi

Dravske elektrarne Maribor d.o.o. posel obravnava še Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe HSE.

Mnenje o delu posloводства družbe DEM

Nadzorni svet DEM je v letu 2024, skladno z zakonodajo in v okviru svojih pristojnosti, nadziral vodenje in poslovanje družbe DEM. Sej Nadzornega sveta DEM se je redno udeleževalo tudi posloводство, njegovi člani pa so pri vsaki točki tudi podrobno poročali in, skupaj z ostalimi poročevalci služb družbe DEM, odgovarjali na dodatna vprašanja članov Nadzornega sveta.

Strokovne službe so organizirale seje, uvajale sprotne tehnične izboljšave in zagotovile administrativno in organizacijsko podporo delu Nadzornega sveta DEM. Delo posloводства je nadzorni svet spremljal in vrednotil redno, ko je obravnaval obdobjne rezultate poslovanja. Posloводство je skrbno in zavzeto delovalo v smeri doseganja postavljenih ciljev poslovanja in optimalnega gospodarjenja v družbi ter dobro sodelovalo z nadzornim svetom.

Mnenje o poslovanju družbe v letu 2024

Poslovanje družbe DEM je bilo tudi v letu 2024 primarno usmerjeno k zagotavljanju varne, kvalitetne in zanesljive proizvodnje električne energije.

Proizvodnja v letu 2024 je bila zaradi ugodne hidrologije občutno nad načrtovano oziroma za 33 % višja od načrtovane proizvodnje in je znašala 3.259 GWh, kar je največ v zadnjih desetih letih.

Hkrati smo zasledovali ambiciozne razvojne cilje na področju izgradnje novih kapacitet. V letu 2024 je bil sprejet državni prostorski načrt za vetrno elektrarno Ojstrica (prvi sprejet DPN v Sloveniji za VE), pričeli smo tudi z gradnjo prve vetrne elektrarne v Malem Logu.

Kljub mnogim izzivom je bilo poslovanje družbe v letu 2024 uspešno. Čisti prihodki od prodaje so znašali 75,8 mio EUR in čisti poslovni izid 10,1 mio EUR. Investicijam je bilo namenjenih 24,7 mio EUR.

Ugotovitev bilančnega dobička / izgube

Nadzorni svet družbe DEM ugotavlja, da Bilančni dobiček poslovnega leta 2024 znaša 56.770.803,15 EUR in je sestavljen iz prenesenega čistega dobička iz prejšnjih let v višini 46.683.563,29 EUR in čistega poslovnega izida poslovnega leta v višini 10.087.239,86 EUR.

Preveritev in potrditev letnega poročila družbe za leto 2024, s stališčem do revizijskega poročila in revizorjevo pismo poslovodu

Posloводство družbe DEM d.o.o. je v skladu s 3. odstavkom 272. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) takoj po sestavi in izdaji revizorjevega poročila z mnenjem, nadzornemu svetu DEM predložilo Letno poročilo družbe DEM za leto 2024, skupaj z revizorjevim poročilom za leto 2024, ki ga je nadzorni svet družbe DEM obravnaval na svoji 23. redni seji dne 15.5.2025.

Revidiranje ločenih računovodskih izkazov družbe DEM za leto 2024 je opravila revizijska družba Deloitte revizija d.o.o., ki je dne 31.3.2025 izdala neprilagojeno mnenje. Revizijska komisija je na svoji 23. redni seji RK NS DEM d.o.o. dne 15.5.2025 obravnavala revidirano Letno poročilo družbe DEM za leto 2024 in ugotovila, da je bilo letno poročilo izdelano pravočasno, sestavljeno pa je jasno, pregledno in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), veljavnimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in

Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti, kot jih je sprejela Evropska unija, določili Energetskega zakona (EZ-1) in drugo relevantno zakonodajo (ZFPPIPP, ZRev idr.).

Revizijska komisija na Letno poročilo družbe DEM za leto 2024 ni imela pripomb, zato je predlagala nadzornemu svetu DEM, da le-ta v skladu z 282. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), sprejme odločitev o potrditvi Letnega poročila družbe DEM za leto 2024.

Na podlagi revizorjevega poročila z mnenjem, stališča Revizijske komisije nadzornega sveta DEM, podatkov in razkritij v Letnem poročilu družbe DEM za leto 2024 nadzorni svet DEM ocenjuje, da je revizor opravil svoje delo neodvisno in strokovno, v skladu z veljavno zakonodajo in poslovno prakso, da je letno poročilo v vseh pomembnih pogledih sestavljeno v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in da računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe DEM na dan 31. december 2024 ter poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Na revizorjevo poročilo nadzorni svet DEM nima pripomb. Tudi sicer na Letno poročilo družbe DEM za leto 2024 nadzorni svet DEM nima nobenih pripomb, ki bi ga kakorkoli zadrževale pri sprejetju odločitve o njegovi potrditvi. Zato je nadzorni svet DEM v skladu s 3. odstavkom 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) potrdil Letno poročilo družbe DEM za leto 2024. Navedeno poročilo je sprejel v odprtem roku, t. j. pred iztekom enega meseca od dneva, ko je poslovodstvo družbe predložilo letno poročilo za leto 2024 nadzornemu svetu DEM.

Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2024

V okviru pregleda Letnega poročila je nadzorni svet preveril tudi Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2024. Nadzorni svet nima pripomb na izjavo poslovodstva v Poročilu o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2024, da v poročevalnem obdobju družba DEM d.o.o. kot odvisna in povezana družba ni bila prikrajšana.

V skladu s 546a. členom ZGD-1 je nadzorni svet preveril Poročilo neodvisnega revizorja o omejenem zagotovitvi in Poročilo o razmerjih do povezanih družb za leto 2024. Revizor je v predmetnem poročilu izdal sklep, v katerem potrjuje, da niso opazili ničesar, zaradi česar ne bi verjeli, da:

- so navedbe v poročilu o razmerjih do povezanih družb za leto, ki se je končalo 31.12.2024, v vseh pomembnih pogledih točne;
- ni bila pri pravnih poslih, navedenih v poročilu, glede na okoliščine, ki so bile znane ob sklenitvi teh poslov, vrednost izpolnitve družbe v pomembnem pogledu nesorazmerno visoka;
- ne obstajajo okoliščine, ki bi glede drugih dejanj, navedenih v poročilu, kazale bistveno drugačno oceno prikrajšanosti od tiste, ki jo je dalo poslovodstvo.

Nadzorni svet na izid revidiranja poročila o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2024 nima pripomb.

Ljubljana, dne 09-06-2025

dr. Tomaž Štokelj,
predsednik Nadzornega sveta DEM

02 Poslovno poročilo

Energija iz narave za človeka in naravo. **Za naslednja desetletja.**

2.1 Pomembnejši dogodki 2024

Januar

- V mesecu januarju smo prejeli sklep o podaljšanju polnega certifikata Družini prijazno podjetje za tri leta.
- 17. januarja je bil ustanovljen Projektni svet projekta črpalne hidroelektrarne (ČHE) Kozjak.
- 19. januarja, je v Kranjski gori potekalo Športno srečanje Slovenske energetike, ki so se ga udeležili športniki 14 družb obeh energetskega stebrov in se pomerili v tekmah smučanja in deskanja na snegu. Športniki naše družbe so med vsemi ekipami dosegli skupno, odlično, drugo mesto.
- 25. januarja, je na DEM potekalo delovno srečanje z osmimi župani občin ob spodnji Dravi.

Februar

- 19. februarja smo prenovljen agregat tri hidroelektrarne Vuzenica uspešno predali in vključili v obratovanje. Agregat tri je že tretji agregat, ki smo ga v okviru prenove sekundarnih sistemov in remonta agregata, uspešno predali v redno obratovanje.
- Konec meseca februarja so bile zaključene prve predstavitve projekta črpalne hidroelektrarne (ČHE) Kozjak.

April

- V začetku meseca aprila smo začeli izvajati preizkuse zagona pilotne geotermične elektrarne, ki so pokazali, da elektrarna v tem trenutku ne more trajno obratovati pri dani termični izdatnosti vrtine Pg-8. Čeprav smo proizvedli prve kWh električne energije, bo konstantno obratovanje v prihodnje mogoče z modifikacijo turbinskega dela opreme. Prihodnji koraki so torej usmerjeni v iskanje rešitev, ki bodo omogočile bolj konstantno delovanje turbine v danih pogojih; v kar nas usmerjajo prvi rezultati pilotno inovativnega projekta.
- 10. aprila je na Brdo pri Kranju potekal Vrh zelene energetike 24, ki seznaja z novostmi uvajanja obnovljivih virov energije in priložnostmi samooskrbe, hranilnikov in aktivnega odjema. Med številnimi govorniki je bil tudi generalni direktor DEM mag. Damjan

Seme, ki se je v svoji predstavitvi osredotočil na strateške energetske rešitve za izzive v energetiki.

- 12. aprila je bilo, v sklopi prenove sekundarnih sistemov, uspešno izvedeno prvo vrtenje agregata dva hidroelektrarne Mariborski otok.

Maj

- 9. maja smo z izbranim izvajalcem, družbo Hmezd TMT, d. o. o. iz Ljubljane podpisali pogodbo za gradnjo prve vetrne elektrarne v Malem Logu. Gre za prvo vetrnico, kjer je investitor v lasti države. Vetrna elektrarna Mali Log, nazivne moči 1 MW, bo letno proizvedla toliko energije, da bi v enakem obdobju oskrbela celotno porabo energije vseh gospodinjstev v občini Loški potok.
- 13. maja je prvo slovensko pilotno geotermično elektrarno, ki je v upravljanju družbe DEM in Petrol Geo – pri njej pa sodelujejo tudi partnerji projekta – obiskala madžarska delegacija: minister za energijo Madžarske, državna sekretarja, veleposlanik Madžarske v Sloveniji in generalna konzulka Madžarske v Lendavi.
- 16. maja je na lokaciji Muzeja hidroelektrarne Fala potekal dan odprtih vrat za družinske člane.
- 21. maja je bila v uporabo uradno predana nova kolesarska povezava Huda Luknja med Velenjem in Mislinjo. Sanacijo in izgradnjo predorov nove kolesarske povezave je izvedla družba RGP, katere večinski lastnik smo DEM.
- 28. maja je potekal prvi DEM-ov PONI dan, namenjen predstavitvi inovativnih predlogov naših sodelavcev – PONIjem.

Junij

- 4. junija je DEM obiskal predsednik vlade dr. Robert Golob z dr. Emilijo Stojmenovo Duh, ministrico za digitalno preobrazbo in mag. Bojanom Kumrom, ministrom za okolje, podnebje in energijo. Na delovnem srečanju smo DEM vladni ekipi predstavile strateške in razvojne projekte družbe.
- 6. junija je potekalo tradicionalno letno srečanje upokojencev DEM.

- 7. junija je na lokaciji hidroelektrarne Vuzenica potekalo srečanje zaposlenih Dravskih elektrarn Maribor – Dan DEM.
- 27. junija je bila uspešno izvedena sinhronizacija agregata ena hidroelektrarne Dravograd na omrežje.

Julij

- 4. in 5. julija je bil na hidroelektrarni Vuzenica uspešno izveden prekop 400 V glavnega razvoda iz starega na popolnoma nov razvod lastne porabe hidroelektrarne. Uspešno smo izvedli vse preizkuse napajanja hidroelektrarne iz Diesel agregata, 20/0,4 kV transformatorja in preizkus preklopne avtomatike med napajalnimi viri.
- V mesecu juliju smo pridobili pravnomočna ključna dovoljenja za izvajanje trajnostnih praks v skladu z načeli krožnega gospodarstva. S pridobljenim okoljevarstvenim soglasjem (OVS) in okoljevarstvenim dovoljenjem (OVD) smo prejeli zeleno luč za predelavo lesnega dela plavja v dragoceno surovino.

September

- 23. septembra smo dosegli plan letošnje proizvodnje, 2.454 GWh.

Oktober

- V začetku meseca oktobra so se Dravske elektrarne Maribor predstavile na Sejmu zaposlitvenih priložnosti v Dvorani Tabor v Mariboru.
- 18. oktobra je potekal DEMov dan projektov na katerem smo zaposleni prisluhnili predstavitvam ključnih projektov in aktualnih dogajanj s področja vlaganja v zanesljivost

proizvodnje in področja strateškega razvoja in investicij.

November

- 12. novembra smo v okviru projekta prenove sekundarnih sistemov uspešno izvlekli rotor agregata 2 na HE Vuzenica.
- 13. in 14. novembra so se Dravske elektrarne Maribor predstavile na kariernem sejmu v Mariboru.
- V mesecu novembru smo na DEM gostili izobraževanje s področja FIDIC, ki predstavlja enega ključnih standardov pri vodenju gradbenih in infrastrukturnih projektov. Poznavanje FIDIC pravil je izjemno pomembno za dosledno pripravo in izvajanje pogodbenih določil, preprečevanje nesporazumov in obvladovanje tveganj.
- V mesecu novembru smo pričeli s hidrološkim monitoringom in geomehanskimi raziskavami v sklopu projekta ČHE Kozjak.
- 21. novembra smo na DEM gostili sejo projektnega sveta ČHE Kozjak. Člani so bili seznanjeni z napredkom projekta v obdobju od zadnje seje ter z načrtom aktivnosti za prihodnje leto.
- 26. novembra smo s sindikatom podpisali Aneks št. 1 k podjetniški kolektivni pogodbi, s katerim se tudi v družbi DEM ureja pravica do odklopa.

December

- V mesecu decembru je potekala akcija zbiranja centov oziroma bakrenčkov, v kateri smo zaposleni v družbi z veseljem sodelovali. Bakrenčke smo predali humanitarnemu društvu UP-ornik.

2.2 Dogodki po koncu poslovnega leta

Po koncu poslovnega leta 2024 ni bilo pomembnejših poslovnih dogodkov, ki bi imeli vpliv na računovodske izkaze poslovnega leta 2024.

2.3 Preglednost finančnih odnosov

Družbi DEM so bila v letu 2024 dodeljena nepovratna sredstva (subvencije) v višini 965.054 EUR. Največji del nepovratnih sredstev se nanaša na sofinanciranje vetrne elektrarne Mali Log, preostanek pa na sofinanciranje raziskovalne dejavnosti.

Sredstva družba razkriva na osnovi Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenega evidentiranja različnih dejavnosti (ZPFOLERD-1).

2.4 Predstavitev družbe

Dravske elektrarne Maribor so največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji.

Povprečna letna proizvodnja družbe, ki znaša 2.800 GWh, predstavlja 80 % slovenske električne energije, ki ustreza kriterijem obnovljivih virov in standardom mednarodno priznanega certifikata RECS (Renewable Energy Certificates System).

S svojo razvojno naravnostjo Dravske elektrarne Maribor zagotavljajo kakovostno energijo na okolju sprejemljiv način, s ciljem ekonomske uspešnosti in skladnega trajnostnega razvoja.

Osebnostna izkaznica družbe

Ime družbe	Dravske elektrarne Maribor, d. o. o.
Skrajšano ime družbe	DEM, d. o. o.
Organizacijska oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Sedež družbe	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor, Slovenija
Standardna klasifikacija dejavnosti	35.111 (Proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah)
Registracija	Družba je vpisana pri Okrožnem sodišču v Mariboru, številka registrskega vložka 1/278/000
Znesek osnovnega kapitala	395.011.180,00 EUR
ID številka za DDV	SI96254459
Matična/registrska številka	5044286000/5031000010
TRR	SI56 0451 5000 0337 195, NKBM
Poslovodstvo družbe	mag. Damjan Seme, generalni direktor
Lastniška struktura	100 % Holding Slovenske elektrarne, d. o. o.
Število elektrarn	8 velikih hidroelektrarn, 4 male hidroelektrarne, 5 sončnih elektrarn
Telefon	+ 386 2 300 50 00
E - naslov	info@dem.si
Spletni naslov	http://www.dem.si

Dravske elektrarne Maribor so družba z omejeno odgovornostjo, katere 100 % lastnik je od 21. avgusta 2007 Holding Slovenske elektrarne d. o. o..

Družba nima podružnic.

Družba ima registriranih več dejavnosti. Glavna dejavnost družbe je [proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah](#).

Izjava o upravljanju družbe

Družba Dravske elektrarne Maribor, d. o. o., Obrežna ulica 170, 2000 Maribor (DEM), v skladu s 6. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah za obdobje od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2024 izjavlja, kot sledi v nadaljevanju.

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe DEM izjavljata, da je bilo upravljanje družbe v letu 2024 skladno z zakoni in drugimi predpisi, z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo DEM ter s priporočili, iz Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe DEM v skladu s 60.a členom Zakona o gospodarskih družbah izjavljata, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe in poročili o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila in je dostopna na spletni strani družbe <http://www.dem.si>.

Izjava o skladnosti s kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (Kodeks SDH) ter s Priporočili in pričakovanji Slovenskega državnega holdinga (Priporočila SDH)

Poročilo o izvajanju Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (kodeks SDH)

Družba DEM je v letu 2024 kot svoj referenčni kodeks uporabljala Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države Slovenskega državnega holdinga, d. d. (Kodeks SDH, december 2023, v nadaljevanju: Kodeks). Kodeks je družba v večji meri smiselno upoštevala pri poslovanju, ob upoštevanju dejavnosti in drugih posebnosti družbe. Družba je v letu 2024 po načelu spoštuj ali pojasni v celoti spoštovala pretežni del priporočil Kodeksa, ki se nanašajo na družbo. Odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju:

- Priporočilo št. 6.2: Nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za imenovanje in odpoklic članov poslovodstva ter odločanju o izdaji soglasja k posameznim pomembnejšim vrstam poslov.
- Priporočilo št. 6.10: Priporočilo uporabljamo smiselno. Ustanovitelj pri imenovanju članov nadzornega sveta upošteva strokovno znanje in kompetence članov. Kompetenčni profil ni bil objavljen na spletni strani družbe.
- Priporočilo št. 6.19: Ne izvajamo, ker nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za izbiro kandidatov za člane nadzornega sveta.
- Priporočilo št.: 8.7: Ne izvajamo, ker ima družba organizacijsko obliko d. o. o. in ne d. d..
- Priporočilo št.: 9.3.1: Priporočilo se uporablja delno – družba je odvisna družba in ima notranje revizijsko dejavnost urejeno preko obvladujoče družbe.

Poročilo o izvajanju Priporočil in pričakvanj SDH

Priporočila Slovenskega državnega holdinga (maj, 2023) je družba v letu 2024 pri poslovanju, upoštevajoč dejavnost družbe in druge posebnosti družbe, v večji meri smiselno upoštevala. Po načelu spoštuj ali pojasni je v celoti spoštovala pretežni del priporočil. Odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju:

- Priporočilo št. 4.4: Družba priporočila ni izvedla, je pa poročala o vseh izplačilih in dogovorih lastniku HSE, d. o. o., kot nadrejeni družbi v skupini. Na spletni strani je objavljena kolektivna pogodba dejavnosti.
- Priporočilo št. 7: Družba v svojem letnem poročilu vključuje ekonomske, okoljske in družbeno-socialne vidike, ki prispevajo k trajnostnemu poslovanju in razvoju družbe. Podrobnejše poročilo je predstavljeno v letnem poročilu skupine HSE.
- Priporočilo št. 8: Delno izvajamo, zaveze za spoštovanje človekovih pravic so umeščene v Etičnem kodeksu skupine HSE.

Podatki o delovanju skupščine, sestavi in delovanju organov vodenja in nadzora

V letu 2024 je v skladu z Aktom o ustanovitvi DEM družbo v vlogi edinega družbenika upravljal Holding Slovenske elektrarne. Organa vodenja in nadzora družbe DEM sta poslovodstvo in nadzorni svet. Politika raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe DEM je bila sprejeta 1. oktobra 2021 in je objavljena na spletni strani.

Cilj politike raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe DEM je doseči večjo učinkovitost nadzornega sveta oziroma posloводства kot celote. Politika raznolikosti se izvaja zlasti z ustreznim postopkom nabora in selekcije kandidatov za člane nadzornega sveta in posloводства. Pomembno je uporabiti načine, ki omogočajo pritegnitev dovolj širokega nabora različnih kandidatov. Za doseganje ciljev politike raznolikosti si prizadevata nadzorni svet in edini družbenik. S politiko raznolikosti so postavljeni okvirji, ki omogočajo ustrezno sestavo organa vodenja in nadzora, glede na posebnosti družbe DEM, tako, da imata ustrezno znanje, veščine in izkušnje, ki so potrebne za poglobljeno razumevanje dejavnosti družbe ter s tem povezanih ključnih tveganj in zasledovanje bistvenih ciljev. Teži se k čim bolj enakomerni zastopanosti obeh spolov, h kontinuiteti v smislu usmerjenosti k cilju, da se hkrati ne menjajo vsi člani posloводства oziroma nadzornega sveta. Pomembni sta še komplementarnost in neodvisnost članov Nadzornega sveta. Nadzorni svet in ustanovitelj, kot tudi svet delavcev DEM, Politiko raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe DEM glede na nabor kandidatov vsakokrat izvajajo v največji možni meri. Raznolikost spolov je v nadzornem svetu zastopana s 66,67:33,33 % in v poslovodstvu 100:0 %, v prid moškim članom.

Družbenik

Ustanovitelj ima vlogo in vse pristojnosti skupščine, skladno z Aktom o ustanovitvi družbe DEM, Zakonom o gospodarskih družbah in veljavno zakonodajo. V skladu s 526. členom Zakona o gospodarskih družbah ustanovitelj svoje odločitve vpisuje v knjigo sklepov. Ustanovitelj je v letu 2024 deloval skladno s pristojnostmi, določenimi v Aktu o ustanovitvi družbe, ki je javno objavljen (Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve – AJPE). Navajamo nekaj ključnih pristojnosti:

- sprejem strategije razvoja družbe na predlog posloводства in predhodnem soglasju nadzornega sveta;
- sprejem utemeljene poslovne politike in programa razvoja družbe na predlog posloводства;
- odločanje o poslovnem načrtu družbe;
- odločanje o uporabi bilančnega dobička in pokrivanju izgube, po predlogu nadzornega sveta;
- podelitev razrešnice poslovodstvu in nadzornemu svetu;
- odločanje o nakupu, delitvi in prenehanju poslovnih deležev;
- imenovanje revizorja družbe;
- imenovanje in odpoklic članov posloводства družbe;
- imenovanje in odpoklic članov nadzornega sveta družbe in revizijske komisije;
- odločanje o spremembah osnovnega kapitala družbe;
- odločanje o statusnem preoblikovanju in prenehanju družbe in ostale pristojnosti, nadalje določene z Aktom o ustanovitvi in aktualno veljavno zakonodajo.

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet je v letu 2024 deloval skladno s pristojnostmi, določenimi v Zakonu o gospodarskih družbah, ZSDH-1, Aktu o ustanovitvi družbe DEM, Poslovníku o delu nadzornega sveta DEM ter skladno s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države kot referenčnim kodeksom (po načelu spoštuj ali pojasni). Akt o ustanovitvi DEM določa sestavo, štiriletni mandat z možnostjo ponovnega imenovanja in pristojnosti nadzornega sveta. Tega so v letu 2024 sestavljali trije člani, dva člana sta zastopala interese ustanovitelja, en član pa interese zaposlenih (imenujejo in odpokličejo se v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju). Sestava in delovanje nadzornega sveta sta predstavljeni v Poročilu nadzornega sveta, prav tako delovanje revizijske komisije nadzornega sveta kot strokovne pomoči pri delovanju nadzornega sveta.

Sestava nadzornega sveta in revizijske komisije v poslovnem letu 2024

Ime in priimek	dr. Tomaž Štokelj	mag. Urška Gašperlin	Marjan Kirbiš
Funkcija (predsednik, namestnik, član NS)	predsednik NS	namestnica predsednika NS	član NS
Prvo imenovanje na funkcijo	15. 12. 2022	4. 6. 2021	27. 5. 2021
Zaključek funkcije/mandata	15. 12. 2026	4. 6. 2025	27. 5. 2025
Predstavnik kapitala/zaposlenih	predstavnik kapitala	predstavnica kapitala	predstavnik zaposlenih
Udeležba na sejah NS glede na skupno število sej NS	4/4	4/4	4/4
Spol	moški	ženski	moški
Državljanstvo	slovensko	slovensko	slovensko
Letnica rojstva	1968	1978	1965
Izobrazba	doktor znanosti univ. dipl. inženir elektrotehnike	univ. dipl. prav., magistra znanosti	diplomiran inženir geodezije (vs)
Strokovni profil	elektroenergetski sistemi, proizvodnja, trgovanje in prodaja el. energije in z njo povezanih produktov, upravljanje portfeljev, management, vodenje	magistrica pravnih znanosti	kartografi in geodeti/kartografinje in geodetinje
Neodvisnost po 23. členu Kodeksa (DA/NE)	da	da	da
Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu (DA/NE)	ne	ne	ne
Članstvo v organih nadzora drugih družb	SENG d.o.o., ECE d.o.o.	TEŠ d.o.o.	/
Članstvo v komisijah	/	Revizijska komisija (RK)	Revizijska komisija (RK)
Predsednik/član komisije	/	predsednica	član
Udeležba na sejah komisij glede na skupno število sej komisij	/	4/4	4/4

Zunanji član v Revizijski komisiji nadzornega leta v poslovnem letu 2024

Ime in priimek	Sonja Anadolli
Komisija	Revizijska komisija (RK)
Udeležba na sejah komisij glede na skupno število sej	4/4
Spol	ženski
Državljanstvo	slovensko
Letnica rojstva	1958
Izobrazba	univerzitetni diplomirani ekonomist
Strokovni profil	specialist revidiranja, pooblaščen revizor
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih oseb	/

Delovanje poslovodstva družbe

V skladu z določili Akta o ustanovitvi družbe DEM družbo vodi in zastopa generalni direktor na lastno odgovornost.

Sestava posloводства v poslovnem letu 2024

Ime in priimek	mag. Damjan Seme
Funkcija	generalni direktor
Področje dela	ni opredeljeno v Poslovniku o delu posloводства
Prvo imenovanje na funkcijo	1. 11. 2022
Zaključek mandata	31. 10. 2026
Spol	moški
Državljanstvo	slovensko
Letnica rojstva	1980
Izobrazba	magister elektrotehniških znanosti
Strokovni profil	močnostna elektrotehnika (energetika)
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb	/

Člana posloводства imenuje in odpokliče družbenik. Mandat člana posloводства traja 4 leta, z možnostjo ponovnega imenovanja.

V skladu z določilom Akta o ustanovitvi posloводства družbe ne sme brez soglasja družbenika sklepati pravnih poslov, razen pravnih poslov, kjer je pogodbeni stranka družba HSE d. o. o. ali sprejemati odločitve, ki se nanašajo na:

- sklepanje pravnih poslov in najemanje posojil, ki presegajo 400.000,00 EUR za isti predmet poslovanja v tekočem poslovnem letu, pri čemer se kot vrednost pri večletnem poslu upošteva sorazmerna vrednost, glede na obdobje trajanja pravnega posla;
- nakup, odsvajanje in zastavljanje nepremičnin;
- kapitalske naložbe družbe v drugih pravnih osebah;
- razpolaganje in obremenjevanje poslovnih deležev/delnic v odvisnih in pridruženih družbah;
- potrditev investicijskih programov, ki presegajo vrednost 1.000.000,00 EUR;
- pričetek posamezne investicije kot izvenplansko postavko, kjer predvidena vrednost presega 100.000,00 EUR;
- pričetek posamezne investicije iz področja informatike, kjer predvidena vrednost presega 50.000,00 EUR (zaradi potreb po usklajenem razvoju informatike v skupini HSE);
- dajanje poročila, jamstev ali garancij za obveznosti drugih oseb;
- dezinvesticije poslovno nepotrebnega premoženja nad 50.000,00 EUR, če so vključene v poslovni načrt in vse dezinvesticije, ki niso vključene v poslovni načrt.

Družbenik lahko kadarkoli s sklepom določi, da mora posloводство predhodno soglasje ustanovitelja pridobiti tudi za sklepanje določenih pravnih poslov, opredeljenih po vrsti in/ali vrednosti, ki zgoraj niso navedeni.

Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Z vidika zagotavljanja računovodskih informacij, ki ustrezajo kriterijem Mednarodnih standardov računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, imamo vzpostavljene notranje kontrole, ki zmanjšujejo tveganja, povezana z računovodskim poročanjem.

Z računovodskimi kontrolami zagotavljamo verodostojnost, pravilnost in popolnost računovodskih podatkov.

Skrbimo za redno strokovno usposabljanje zaposlenih, kar omogoča, da s svojim delom prispevajo kakovostne, pravilne in pravočasne računovodske informacije. Pomembno vlogo pri zagotavljanju kakovostnih računovodskih informacij ima osrednji informacijski sistem SAP.

S sistemom notranjih kontrol v družbi razumemo načrtno in sistematično vzpostavitev postopkov in metod, ki s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij, pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov, preprečujejo in odkrivajo napake v sistemu ter zagotavljajo spoštovanje zakonov in drugih predpisov ter internih aktov družbe.

Z namenom zagotavljanja večje transparentnosti, učinkovitosti ter odgovornega poslovanja ima družba vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol in upravljanja s tveganji preko organizacijske strukture družbe, standarda vodenja kakovosti ISO 9001, standarda vodenja varnosti in zdravja pri delu ISO 45001, sistema ravnanja z okoljem ISO 14001, sistema za obvladovanje premoženja ISO 55001, sistema upravljanja informacijske varnosti ISO 27001 ter internih aktov družbe z izdelanim sistemom poročanja. Sistem notranjih kontrol je podprt s sistemom kontrol informacijske tehnologije, s katerim se med drugim zagotavljajo ustrezne omejitve in nadzor nad omrežjem ter natančno, ažurno in popolno obvladovanje podatkov.

Za vzpostavitev celovitega sistema za obvladovanje tveganj v družbi, da se vodstvu družbe in ustanovitelju zagotovijo kakovostne podlage za upravljanje in vodenje družbe ter z namenom doseganja načrtovanih ciljev je v družbi imenovan Odbor za upravljanje s tveganji, katerega temeljna naloga je zagotavljanje vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje in upravljanje s tveganji v družbi. Družba ima sprejet etični kodeks, ki je objavljen na intranetni strani družbe.

Za vzpostavitev, delovanje, nadzor in stalno izboljševanje sistema notranjih kontrol ter za pravilnost in popolnost podatkov je odgovorno poslovodstvo družbe.

Notranja revizija

Notranja revizija v družbi deluje na pogodbeni osnovi in skladno s sprejetim Pravilnikom o delovanju notranje revizije družbe DEM, ki je bil nazadnje prenovljen v letu 2022 in v postopku prenove zaradi novih Globalnih standardov notranjega revidiranja. Svoj namen, ki je krepiti sposobnost družbe in skupine uresničevati zastavljene cilje ter ustvarjati, varovati in ohraniti vrednost družbe, zasleduje s sistematičnim in metodičnim ocenjevanjem ter izboljševanjem uspešnosti in učinkovitosti obvladovanja tveganj, kontrolnih procesov in upravljanja družbe.

V letu 2024 je notranja revizija izvajala notranje revizijske posle in ostale aktivnosti v skladu s potrjenim letnim načrtom dela. V okviru izvedenih poslov je pregledala obstoj, delovanje in učinkovitost sistema notranjih kontrol za doseganje zastavljenih ciljev v revidiranih enotah. Dana so bila priporočila za njihovo izboljšanje. Veliko pozornosti je namenila spremljanju izvrševanja revizijskih priporočil, usposabljanju, izobraževanju ter zagotavljanju kakovostnega in profesionalnega delovanja funkcije notranje revizije. O svojem delu je notranja revizija poročala poslovodstvu družbe DEM, revizijski komisiji in nadzornemu svetu družbe DEM. Razvoj notranje revizije se uresničuje s pomočjo programa zagotavljanja in izboljševanja kakovosti z namenom zagotavljanja uspešnosti in učinkovitosti ter skladnosti delovanja z veljavnimi pravili stroke.

Opis sistema skladnosti poslovanja in integritete skladno s KKUDD ter Priporočili in pričakovanji SDH

Sistem skladnosti poslovanja in integritete je usklajen s priporočili KKUDD in Priporočili in pričakovanji SDH. V okviru služb edinega družbenika deluje tudi Služba za skladnost poslovanja. Njeno delovanje v sistemu notranjih kontrol je določeno s pravilnikom, ki velja za družbe v skupini HSE, torej tudi družbo DEM in je bil sprejet v letu 2021, poglobljena naloga pa je obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz neskladij z zakonodajo. Glavna vsebinska področja delovanja funkcije skladnosti poslovanja so tako sodelovanje pri upravljanju sistema notranjih kontrol, preprečevanje korupcije in prevar, uresničevanje etičnega kodeksa skupine HSE, obvladovanje nasprotij interesov, komunikacija z oziroma poročanje zunanjim institucijam oziroma nadzornim organom v skladu z interno razmejitvijo z drugimi ključnimi in poslovnimi funkcijami v skupini HSE ter kolektivne aktivnosti za krepitev integritete.

Maribor, 31. marec 2025

mag. Damjan Šeme
generalni direktor DEM

dr. Tomaž Štokelj
predsednik Nadzornega sveta DEM

Izjava v skladu s 545. členom ZGD-1

Družba Dravske elektrarne Maribor je povezana v skupino Holding Slovenske elektrarne. Družba Holding Slovenske elektrarne, d. o. o, s sedežem v Ljubljani, Koprška ulica 92, je na dan 31. decembra 2024 za DEM obvladujoča družba, ki je sestavila skupinsko letno poročilo za leto 2024 za skupino družb, za katere je obvladujoča družba.

Posloводство družbe DEM je v skladu s 545. členom ZGD-1 podalo Poročilo o odnosih do povezanih družb za leto 2024. Poročilo je bilo v skladu s 546. členom ZGD-1 predloženo pooblaščenemu revizorju. Iz poročila izhaja, da: DEM na osnovi okoliščin, ki so ji bile znane v trenutku, ko je bil opravljen pravni posel, ocenjuje, da v navedenih poslih z obvladujočo družbo in z njo povezanimi družbami, ni bila prikrajšana, oziroma v letu 2024 ni bil opravljen noben pravni posel in storjeno ali opuščeno dejanje, ki bi družbi povzročilo škodo in bi to bila posledica vplivanja družbe HSE ali z njo povezane družbe.

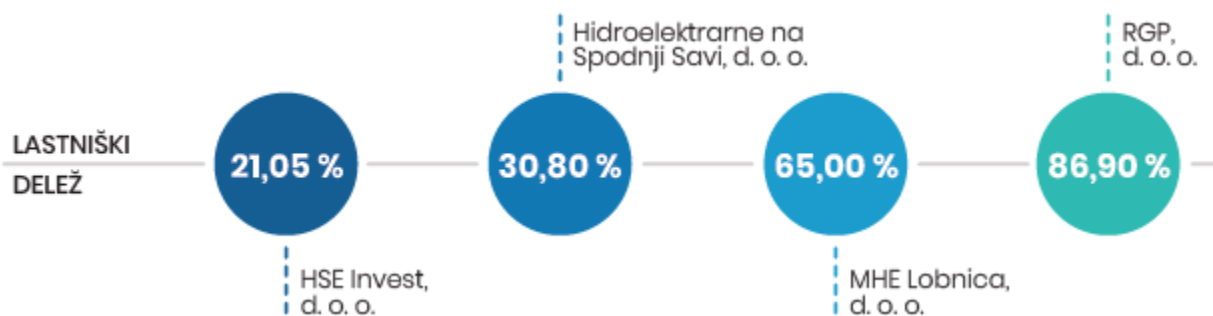
Maribor, 31. marec 2025

mag. Danijan Seme
generalni direktor DEM

Kapitalske povezave z drugimi družbami

V družbi Dravske elektrarne Maribor imamo lastniške deleže v štirih družbah.

Zgoraj omenjeni lastniški deleži, so knjigovodsko prikazani med dolgoročnimi sredstvi kot dolgoročne finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe.

Kratka zgodovina gradnje dravskih elektrarn

Leta 1918 so slovenski del reke Drave prvič zaježili z izgradnjo hidroelektrarne Fala in leta 1978 zadnjič z izgradnjo hidroelektrarne Formin. V vmesnih šestdesetih letih pa so na njej, ob omenjenih dveh, zgradili še šest velikih hidroelektrarn – Dravograd, Vuzenica, Vuhred, Ožbalt, Mariborski otok in Zlatoličje.

Prve elektrarne so v prvih letih delovale kot samostojne poslovne enote. Ideja o združitvi tedanjih elektrarn na reki Dravi v enotno podjetje pa se je prvič pojavila leta 1950. Kolektivi posameznih elektrarn so idejo sprejeli zelo različno, saj so bili delavci večinoma zadovoljni s takratnim stanjem.

Pobuda zato ni prišla od kolektivov, temveč od takratnih političnih struktur. Za njeno uresničitev je bila pomembna Konferenca o vprašanju ustanovitve in organizacije nove direkcije za dravske elektrarne Dravograd, Vuzenica, Fala in Mariborski otok, ki je bila 22. oktobra 1950 v hidroelektrarni Mariborski otok in se je je udeležil takratni minister za elektrogospodarstvo Ljudske republike Slovenije, prisotni pa so bili še direktorji elektrarn in drugi sodelavci ter zastopniki delavskih svetov in upravnih odborov. Ključno vlogo je imel minister, ki je prisotnim predstavil pomen združitve elektrarn in pozitivne učinke tega. V razpravi so bili predstavniki elektrarn do predloga zelo kritični in so izrazili številne pomisleke. Zaradi javnega glasovanja je bil, kljub bolj ali manj prikritemu nasprotovanju združitvi, rezultat glasovanja prepričljiv, in sicer enajst glasov za in en proti.

Kasneje je ponovno prišlo do razdružitve in nato desetletje zatem do ponovne združitve, kot naš rojstni dan pa je zapisan 1. oktober 1951.

Od leta 2001 smo Dravske elektrarne Maribor del skupine HSE. Vlada Republike Slovenije je dve leti po ustanovitvi holdinga izdala Uredbo o koncesiji za rabo reke Drave za proizvodnjo električne energije in 3. aprila 2003 na podlagi te uredbe za koncesionarja imenovala Dravske elektrarne Maribor.

Z osmimi velikimi hidroelektrarnami na reki Dravi, štirimi malimi hidroelektrarnami in petimi sončnimi elektrarnami predstavlja družba Dravske elektrarne Maribor danes enega ključnih stebrov slovenske energetike, saj proizvede letno skoraj četrtino vse slovenske električne energije.

2.5 Poslanstvo, vizija, vrednote

Čista in okolju prijazna energija Dravskih elektrarn Maribor predstavlja skoraj četrtino v Sloveniji proizvedene električne energije. Delovanje družbe, ki večino svoje dejavnosti opravlja na reki Dravi, temelji na učinkovitih procesih, ki potekajo z minimalno obremenitvijo virov in okolja. Pomembni načeli delovanja sta [zanesljivost partnerskega sodelovanja na vseh področjih in prilagodljivost izzivom zaposlenih, lastnikov in zunanjega okolja](#). Na področju hidroenergetske dejavnosti družba celovito obvladuje in trži vse procese, skrb za okolje pa je vselej kriterij presoje delovne in ekonomske uspešnosti – pri obstoječih zmogljivostih in tistih, ki jih še nameravamo vzpostaviti.

Poslanstvo

Dravske elektrarne Maribor so vodilno podjetje na področju učinkovite izrabe obnovljivih energetskega virov v Sloveniji, ki s svojo razvojno naravnostjo zagotavlja kakovostno energijo na okolju prijazen način, s ciljem ekonomske uspešnosti in skladnega trajnostnega razvoja okolja in tržišča, na katerem deluje.

Vizija

Z učinkovito izrabo obnovljivih virov in optimalno razporeditvijo lastnih virov ohraniti položaj vodilnega hidroenergetskega sistema v Sloveniji, hkrati pa se s strateškimi partnerstvi in smiselno širitvijo dejavnosti uveljavljati na tržno zanimivih področjih.

Vrednote

- Učinkovitost
- Zanesljivost
- Prilagodljivost
- Celovitost
- Okoljska odgovornost

2.6 Strateške usmeritve družbe

Varna in zanesljiva proizvodnja ter izgradnja novih proizvodnih zmogljivosti

- Zagotavljanje zanesljive in nemotene proizvodnje električne energije;
- Izvajanje optimalne in skupne politike vzdrževanja;
- Vlaganje v izgradnjo novih in v posodobitev obstoječih energetskega objektov;
- Skrb za trajnostni razvoj;
- Maksimalno izkoriščanje naravnih danosti reke Drave in njenih pritokov;
- Racionalna izraba hidroenergetskega potenciala z malimi HE;
- Ostati nosilec hidroenergetskega stebra v skupini HSE;
- Zagotavljanje vseh pogojev (kadri, organizacija, finance) za nemoteno delovanje vseh procesov in za izvedbo strateških projektov.

Upravljanje s človeškimi viri

- Skrbeti za izobražene, kompetentne, zadovoljne in motivirane zaposlene;
- Zagotavljati optimalno število zaposlenih;
- Zagotavljati optimalno kadrovske strukturo;
- Skrbeti za nenehno usposabljanje;
- Skrbeti za kakovost delovnega življenja.

Racionalizacija poslovanja

- Zagotavljanje konkurenčnosti z zniževanjem stroškov poslovanja.

Upravljanje s finančnimi viri

- Zagotavljati kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnost;
- Obvladovati finančna tveganja;
- Zagotavljati optimalne vire financiranja;
- Voditi optimalno finančno politiko;
- Optimirati strukturo virov financiranja in kapitalno sestavo.

2.7 Proizvodnja in obratovanje

Dravske elektrarne Maribor so največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji. Pričakovana letna proizvodnja pri 80 % hidrološki verjetnosti znaša 2.435 GWh, kar znaša dobrih 20 % slovenske proizvodnje oziroma 80 % električne energije pridobljene iz obnovljivih virov energije. Posebna dodana vrednost verigi elektrarn je akumulirana voda v bazenih zajezev, ki ustreza 1,6 GWh električne energije in omogoča dinamično spreminjanje proizvodnje in premikanje v tržno ugodnejša obdobja. Velike elektrarne so priključene na 110 kV prenosno omrežje in predstavljajo tudi enega od stebrov stabilnosti obratovanja elektroenergetskega sistema Slovenije. Zagotavljamo vse systemske storitve, RVF v obsegu do 28 MW, aRPF do ±50 MW, rRPF, regulacijo jalove moči in napetosti, zagon brez zunanjega napajanja in očno obratovanje.

V poglavju poročamo o ključnih podatkih o proizvodnji v letu 2024.

V letu 2024 smo imeli ugodno hidrologijo in s tem tudi nadpovprečno proizvodnjo, ki je znašala **3.258.566 MWh** in ustreza 133 % realizaciji plana.

Proizvodnja električne energije

	Število	Moč (MW)	Proizvodnja 2024 (MWh)
Hidroelektrarne	8	596,1	3.224.758
Male hidroelektrarne	4	3,9	17.000
Sončne elektrarne	5	2,9	4.226
ČHE Golica	1	11/-7	12.582
Skupaj	18	614	3.258.566

V času obratovanja elektrarn od leta 1918 do konca leta 2024 so DEM oddale v omrežje skupno 164.924.438 MWh¹ električne energije.

Spremembe v instaliranih kapacitetah

Leto	1918	...	2022	2023	2024
DEM (moč v MW)	20,0	...	602,2	613,9	613,9

V letu 2024 se skupna moč proizvodnih enot ni spremenila glede na leto 2023.

Sistemske storitve

V letu 2024 smo nudili sistemske storitve v naslednjem obsegu:

	RVF	aRPF+	aRPF-
DEM	4.142 MWh	+8.395 MWh	-8.488 MWh

Obseg nudenja sistemskih storitev je bil zaradi ugodne hidrologije in posledično več časa, ko so elektrarne obratovala na polni moči, relativno nižji.

Razpoložljivost proizvodnih enot

V letu 2024 je bila razpoložljivost velikih proizvodnih enot podpovprečna in je znašala 92,2 %. Razlog nižje razpoložljivosti je prenova sekundarnih sistemov ter časovno sovpadajoči remontu turbin in generatorjev na elektrarnah HE Dravograd, HE Vuzenica in HE Mariborski otok.

Leto	2020	2021	2022	2023	2024
DEM (%)	92,9	92,6	94,8	91,9	92,2

Število zagonov znaša povprečno 277/enoto, kar je nižje od povprečja zadnjih 15 let.

Pretoki

Srednji pretok reke Drave na elektrarni Mariborski otok je v letu 2024 znašal 363 m³/s, kar predstavlja 134 % povprečnega pretoka v zadnjem 30 letnem obdobju. Povprečni mesečni pretoki so bili višji kot načrtovani, še posebej v obdobju od meseca junija do avgusta ter septembra in oktobra.

Dogodki

V letu 2024 smo imeli več izrednih dogodkov, ki so vplivali na obratovanje in proizvodnjo dravskih elektrarn.

V letu 2024 je bilo zabeleženih deset obdobj s povečanimi pretoki, ko je bilo potrebno uvesti ukrepe in obratovanje predvideno ob visokih vodah.

Manjši izpad proizvodnje je povzročila porušitev prelivne stene vtočnega kanala MHE Ceršak.

Vsa tveganja vezana na izredne dogodke so bila ustrezno obvladovana in s tem posledice dogodkov zmanjšane na minimum.

Od investicijsko vzdrževalnih del so imele največji vpliv na proizvodnjo in obratovanje daljše zaustavitve elektrarn zaradi prenove sekundarnih sistemov.

¹ Brez ČHE Golica

Pogled v prihodnost

Na področju proizvodnje zasledujemo izzive, ki jih prinaša »zelena transformacija«. Vključevanje novih nestabilnih proizvodnih virov zahteva nove pristope pri napovedovanju možne proizvodnje. Novi fleksibilni proizvodni viri z možnostjo shranjevanja energije bodo nepogrešljivi za ustrezno integracijo obnovljivih virov energije v elektroenergetski sistem. Aktivni odjem, razpršena proizvodnja bodo pomembni deležniki pri oskrbi z električno energijo. Sistemi upravljanja bodo temeljili na obvladovanju odstopanj in novih algoritmih za vključevanje v obstoječe in nove storitve. Integracija bo potekala na temelju odgovornega ravnanja do okolja, trajnostnemu upravljanju in optimalnem izkoriščanju obstoječih ter novih virov za doseganje željenih poslovnih izidov.

2.8 Vzdrževanje

Za zagotavljanje visoke razpoložljivosti proizvodnih agregatov in s tem nemoteno proizvodnjo električne energije izvajamo aktivnosti rednega, izrednega preprečevalnega ter popravljalnega vzdrževanja na 22 velikih agregatih in 11 agregatih s pomožnimi sistemi MHE in 5 SE (sončne elektrarne). Vse načrtovane revizije proizvodnih agregatov, stikališč, hidromehanske opreme pretočnih polj, pomožnih tehnoloških sistemov smo izvedli v načrtovanem obsegu in v planiranem terminskem okviru z manjšimi odstopanji zaradi odprave ugotovljenih pomanjkljivosti med izvajanjem vzdrževanja.

V revizijah proizvodnih agregatov in EEP večino vzdrževalnih aktivnosti izvajamo v lastni režiji, za sisteme tehničnega opazovanja pregrad, akumulacijskih bazenov, gradbenega vzdrževanja objektov, vzdrževanja brežin, podvodnih del, vzdrževanj požarnih naprav, servisnih pregledov, periodičnih pregledov in preizkusov tlačnih naprav, sistemov lastne porabe, vzdrževanja programske opreme so izvedene tudi različne zunanje storitve specializiranih in pooblaščenih izvajalcev. V lastni režiji v okviru razpoložljivega kadra in delovne opreme izvajamo na objektih DEM tudi splošne vzdrževalne aktivnosti kot so košnja, zatiranje in odstranjevanje podrastja na brežinah, odstranitev vegetacije ter razna t. i. manjša obrtniška dela v okviru vzdrževanja objektov.

V letu 2023 smo pričeli s projektom prenove sekundarnih sistemov na HE Dravograd, HE Vuzenica in HE Mariborski otok, ki še vedno poteka. V sklopu projekta se izvajajo vzdrževalna dela – remont generatorja, ki jih izvajamo z lastnim kadrom. Prav tako smo aktivno sodelovali in izvajali dela, ki spadajo v prenovo sekundarnih sistemov na pretočnih poljih HE Dravograd in HE Mariborski otok.

Vzdrževalna dela, ki jih opravljamo na elektrarnah so bila otežena ali jih nismo mogli izvajati zaradi povečanja pretokov reke Drave. V času povečanih pretokov smo izvajali vse ukrepe v skladu z Pravilnikom o ukrepanju ob visokih vodah in nevarnostih rušenja pregrad.

V letu 2024 smo desetkrat obratovali po Pravilniku o visokih vodah. Zaradi povečanih pretokov in posledično večjih količin plavja in mašenja vtokov agregatov smo uvedli izmensko delo 24 ur/dan. Vsi ukrepi v času visoke vode so bili uspešni.

V času povečanih pretokov dne 4. 10. 2024 je na HE Mariborski otok prišlo na pretočnem polju 1 do okvare na zgornji zapornici. Prišlo je do loma vodila verige, posledično je zgornja zaporna tabla nesposobna za obratovanje.

Na HE Zlatoličje kjer imamo velike količine plavja, ki se izvleče v času čiščenja vtokov agregatov izvajamo sortiranje plavja na deponiji in pripravo za predelavo sekancev.

Za vzdrževanje naprav in objektov smo v letu 2024 porabili **4.505.759 EUR**, kar je 33,3 % ali 1.126.452 EUR več kot v letu 2023.

Za nadomestne dele in material za vzdrževanje osnovnih sredstev smo porabili 284.610 EUR, za storitve vzdrževanja pa 4.221.148 EUR, od tega za vzdrževanje neopredmetenih sredstev 538.844 EUR.

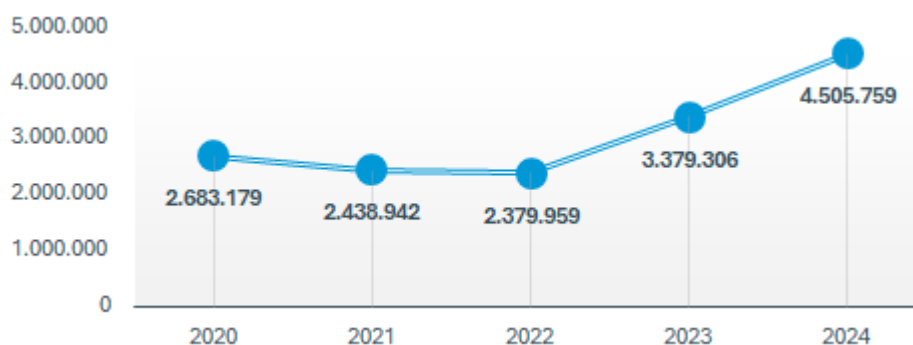
Realizacija stroškov vzdrževanja

Postavka	2024 (EUR)	%	2023 (EUR)	%	2024/2023
Nadomestni deli in material za vzdrževanje OS	284.610	6,3	241.195	7,1	118,0
Storitve vzdrževanja	4.221.148	93,7	3.138.112	92,9	134,5
Stroški vzdrževanja NNO	3.682.305	81,7	2.595.027	76,8	141,9
Stroški vzdrževanja neopredmetenih sredstev	538.844	12,0	543.085	16,1	99,2
Skupaj	4.505.759	100,0	3.379.306	100,0	133,3

V strukturi stroškov vzdrževanja storitve vzdrževanja predstavljajo 93,7 %, preostale 6,3 % predstavljajo stroški materiala za vzdrževanje.

Stroški vzdrževanja v okviru rednega vzdrževanja se na letnem nivoju spreminjajo glede na stanje in življenjsko dobo naprav ter obsega izrednega preprečevalnega in popravljalnega vzdrževanja.

Stroški vzdrževanja (EUR) po letih

2.9 Tržni položaj

Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2024²

Mednarodno okolje

Kazalniki razpoloženja za evrsko območje so se v zadnjem četrtletju 2024 znižali.

Kazalnik gospodarske klime (ESI) v evrskem območju, ki se je z večjim poslabšanjem zaupanja v industriji decembra opazneje znižal, je bil v zadnjem četrtletju nižji kot v tretjem ter podoben kot v zadnjem četrtletju 2023.

Evrsko gospodarstvo je po oceni ECB v decembrski napovedi v letu 2024 zraslo za 0,7 %, letos in prihodnje leto pa naj bi rast znašala 1,1 % oziroma 1,4 %. Višjo rast naj bi ob povečanju realnih dohodkov podpirala predvsem zasebna potrošnja, napovedi pa spremlja velika geopolitična in ekonomska negotovost.

Dolarske cene nafte Brent so se decembra v povprečju nekoliko znižale, cene neenergetskih surovin pa zvišale.

Izboljševanje kazalnikov cenovne konkurenčnosti slovenskega gospodarstva se je v zadnjem četrtletju 2024 nadaljevalo, ob tem so bili stroškovni pritiski v letu 2024 še vedno visoki, do znakov popuščanja pa je sredi leta prišlo predvsem v predelovalnih dejavnostih.

Gospodarska gibanja v Sloveniji

V Sloveniji je bila aktivnost večine gospodarskih dejavnosti v prvih desetih oziroma enajstih mesecih leta 2024 medletno večja. Realni izvoz blaga, ki od septembrskega upada stagnira, je bil v enajstih mesecih za 3,5 % večji kot pred letom.

² Vir: UMAR

Proizvodnja predelovalnih dejavnosti se je od sredine leta nekoliko povečala, medletno pa je bila večja za 1,2 %. Pri tem se je po močnem poslabšanju v energetske krizi v letu 2024 nadaljevalo izboljševanje kazalnikov cenovne konkurenčnosti, postopno so popuščali stroškovni pritiski v predelovalnih dejavnostih, po podatkih za prva tri četrtletja leta 2024 se je drugo leto zapored okrepil izvozni tržni delež pri blagu, ki je dosegel podobno raven kot pred epidemijo in energetske krizo. Aktivnost v gradbeništvu se je po postopnem upadanju v predhodnih mesecih novembra precej okrepila, medletno pa je bila nižja kot v enajstih mesecih leta 2023. Razpoložljivi kazalniki kažejo na medletno rast zasebne potrošnje v zadnjem četrtletju 2024. Konec leta se je izboljšalo tudi zaupanje med potrošniki, ki je večje kot pred letom. Razpoloženje v gospodarstvu, ki je bilo konec leta 2024 medletno sicer nekoliko višje, pa je še vedno zaostajalo za dolgoletnim povprečjem.

Število delovno aktivnih, ki od druge polovice 2023 sicer pretežno stagnira na rekordno visoki ravni, se je novembra lani malenkost povečalo (desezonirano). V letu 2024 se je nadalje povečalo v javnih storitvah, v tržnih storitvah in gradbeništvu je stagniralo, v predelovalnih dejavnostih pa se je postopoma zmanjševalo (vse desezonirano). K skupni rasti števila delovno aktivnih je prispevalo večje število tujih državljanov, ki so novembra predstavljali 15,9 % vseh delovno aktivnih oziroma 1,2 o. t. več kot pred letom. Konec leta 2024 je bilo brezposelnih 47.038 oseb oziroma 2,7 % manj kot decembra 2023.

Medletna inflacija se je decembra 2024 kljub mesečnemu znižanju ponovno nekoliko povišala (na 1,9 %), a je bila za več kot polovico nižja kot konec leta 2023 (4,2 %). K ponovno nekoliko višji medletni inflaciji je pomembno prispevala nižja osnova ob pocenitvi naftnih derivatov konec leta 2023, decembra 2024 pa so se ponovno povišale cene v skupini hrana in brezalkoholne pijače (0,5 %). Medletno so bile višje za 2,6 % in so prispevale približno četrtino k medletni inflaciji. Cene energentov so se v letu 2024 povišale za 0,5 %.

Primanjkljaj konsolidirane bilance javnega financiranja je bil v prvih enajstih mesecih leta 2024 nižji kot v enakem obdobju leta 2023. Ob višji rasti prihodkov od odhodkov je znašal 485,6 mio EUR oziroma 595,5 mio EUR manj kot v prvih enajstih mesecih leta 2023. K temu so poleg prihodkov iz socialnih prispevkov, zaradi preoblikovanja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v obvezni zdravstveni prispevek, največ prispevali prihodki iz DDPO in nedavčni prihodki. Opazneje so k rasti javnofinančnih prihodkov prispevali tudi prihodki iz dohodnine. Rast odhodkov je izhajala iz rasti transferjev posameznikom in gospodinjstvom, izločanja sredstev v proračunske sklade, iz rasti izdatkov za blago in storitve ter iz rasti izdatkov za plače in druge prejemke iz dela. Odhodki za investicije so bili medletno nižji.

Tržno okolje elektrogospodarstva³

V letu 2024 je bilo v prenosno omrežje skupaj oddano 11.044,4 GWh električne energije (upoštevanih je 50 % delež NEK), kar je 7,3 % ali 749,9 GWh več kot v predhodnem letu.

Termoelektrarne so oddale v omrežje 3.245,9 GWh ali 29,4 %, hidroelektrarne so prispevale 5.026,3 GWh oziroma 45,5 %, 50 % prispevek Nuklearne elektrarne Krško pa znaša 2.772,2 GWh ali 25,1 %.

Skupina HSE (DEM, SENG, 49 % HESS, TET, TEŠ) je v letu 2024 v prenosno omrežje skupaj oddala 7.333,5 GWh, kar predstavlja 67,5 % od vse oddane električne energije leta 2024. Delež skupine GEN (SEL, TEB, 50 % NEK, 51 % HESS) v letu 2024 znaša 32,5 % oziroma 3.524,2 GWh oddane električne energije v prenosno omrežje.

Prodaja in kupci

Družba DEM je v letu 2024 ustvarila 75.751.249 EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je za 5,8 % manj kakor v letu 2023, ko so ti znašali 80.420.923 EUR.

Na domačem trgu smo ustvarili 97,7 % čistih prihodkov od prodaje, preostale 2,3 % smo ustvarili na tujem trgu.

V strukturi čistih prihodkov od prodaje je z 95,4 % najpomembnejša prodaja električne energije, prihodki od prodaje ostalih proizvodov in storitev pa predstavljajo 4,6 % čistih prihodkov od prodaje.

Prodaja električne energije

V družbi večino čistih prihodkov od prodaje ustvarimo s prodajo električne energije. Električno energijo proizvedeno iz velikih HE, malih HE in sončnih elektrarn prodamo kupcema HSE in Borzen, električno energijo proizvedeno iz ČHE Golica pa prodamo kupcu KELAG-Kärntner Elektrizitäts, Avstrija.

³ Vir podatkov: ELES – Mesečno poročilo o obratovanju prenosnega EES za mesec XII 2024

V letu 2024 smo s prodajo električne energije ustvarili 72.274.708 EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je 6,5 % manj kot v predhodnem letu.

Ustvarjeni prihodki od prodaje električne energije

Postavka v EUR	2024	2023
Prodaja el. energije iz HE na Dravi	70.418.705	74.191.000
Prodaja el. energije iz MHE	82.109	96.892
Prodaja el. energije iz SE	20.414	20.041
Prodaja el. energije iz ČHE	1.683.065	2.961.288
Prihodki iz naslova prejema obratovalne podpore iz SE (Borzen)	70.415	32.850
Skupaj	72.274.708	77.302.071

Ostala prodaja

S prodajo ostalih proizvodov in storitev smo v letu 2024 ustvarili 3.476.540 EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je 357.688 EUR ali 11,5 % več kot v letu 2023, ko so ti znašali 3.118.852 EUR.

Ostali čisti prihodki od prodaje so sestavljeni iz prihodkov na tujem trgu, prihodkov iz naslova storitev (IT, poslovne storitve), najemnin (poslovni prostori, počitniške kapacitete,...) ter prihodkov od prodaje ostalega trgovskega blaga in materiala. Med prihodki od prodaje ostalih storitev glavnino predstavljajo druge storitve za informatiko (uporaba systemske in telekomunikacijske infrastrukture, kar DEM zaračunava drugim družbam v skupini HSE).

Ustvarjeni prihodki od ostale prodaje

Postavka v EUR	2024	2023
Prihodki od prodaje ostalega trgovskega blaga in materiala	141.009	39.282
Prihodki od najemnin	679.037	588.922
Prihodki od prodaje ostalih storitev	2.612.264	2.445.164
Prihodki od prodaje storitev na tujem trgu	44.230	45.484
Skupaj	3.476.540	3.118.852

Nabava in izvajalci

Upravljanje nabave in oskrbovalnih verig ter prilagajanje spreminjajočemu poslovnemu okolju predstavlja ključni izziv pri uresničevanju razvojnih in strateških ciljev naše družbe, vključno s cilji povečanja deleža obnovljivih virov.

Nabava, kot podporna funkcija, je močno vpeta tudi v investicijski cikel na področju strateških razvojnih projektov družbe, kot tudi v naročanje opreme in storitev za varno in zanesljivo obratovanje obstoječih proizvodnih enot. Na področju investicij povečanja deleža obnovljivih virov se izvajajo nabavne aktivnosti storitev in dobav na projektih postavitve novih sončnih elektrarn, kot tudi na področju večjih vetrnih polj: Mali Log, Ojstrica, Paški Kozjak in Rogatec. Pospešeno se izvajajo nabavni postopki javnega naročanja na projektu prenove druge največje hidroelektrarne na Dravi, hidroelektrarne Formin.

Uspešno poslovanje v skladu z Zakonom o javnem naročanju ter celovito obvladovanje nabavnih postopkov v negotovih razmerah zahteva dobro organiziranost, razumevanje okolja, fleksibilnost ter dobro sodelovanje med posameznimi oddelki, kar terja dobro poznavanje področja javnega naročanja, razumevanje okolja in fleksibilnost.

Pri izvajanju naročil sledimo Dogovoru družb skupine HSE o politiki izvajanja postopkov skupnega naročanja. Izvajanje skupnih postopkov naročanja blaga, storitev in gradenj predstavlja enega od instrumentov optimizacije ter racionalizacije stroškov in investicijskih vlaganj tako na ravni posamezne družbe kot tudi skupine HSE.

Zaradi boljše izkoriščenosti obstoječih virov v skupini HSE, tako kadrov kot opreme, pri izvajanju storitev in gradenj v skladu z 29. členom ZJN-3, izvajamo oddajo naročil skupnim infrastrukturnim podjetjem v skupini HSE. S tem si prizadevamo ustvariti pozitiven prispevek k poslovnemu izidu celotne skupine HSE.

Med poglavitne naloge nabave uvrščamo ustrezno in zakonito izvedbo nabavnih postopkov s ciljem zagotoviti, glede na zahtevana merila in kriterije, ekonomsko najugodnejšega izvajalca gradenj, storitev ali dobav opreme

Kakovost dobave materiala, gradenj in storitev posameznih izvajalcev neposredno vpliva na brezhibno delovanje naših naprav, kar je pogoj za nemoteno proizvodnjo električne energije. Zaradi pomembnosti zagotavljanja nemotene proizvodnje električne energije ima izbor kakovostnih izvajalcev še toliko večji pomen.

2.10 Investicije

V letu 2024 smo za investicijska vlaganja namenili **24.725.682 EUR**, kar je 16 % ali 4.606.072 EUR manj kot v letu 2023. Prevladovala so investicijska vlaganja v rekonstrukcije (30,8 %) ter investicije, ki so nujne za zagotavljanje varne in zanesljive proizvodnje električne energije, za katere smo v letu 2024 porabili 27,3 % vseh investicijskih sredstev.

Investicijska vlaganja v letu 2024 po skupinah

Postavka	2024 (EUR)	%
Razvojni projekti	4.128.587	16,7
Novogradnje	0	0,0
Študije	161.873	0,7
Rekonstrukcije	6.318.147	25,6
Vlaganja v zanesljivost proizvodnje	8.047.617	32,5
Vlaganja v ostala sredstva v proizvodnji	1.441.590	5,8
Vlaganja zaradi regulatornih zahtev	237.642	1,0
Informacijsko komunikacijske tehnologije	1.944.560	7,9
Korporativna varnost	234.330	0,9
Ostalo	2.211.335	8,9
Skupaj	24.725.682	100,0

Razvojni projekti

Razvojnim projektom smo v letu 2024 namenili 4.128.587 EUR oziroma 16,7 % vseh investicijskih sredstev. Glavnino sredstev smo namenili pilotnemu projektu vetrne elektrarne Mali Log za projektno dokumentacijo, nakup opreme in začetek gradnje, za izdelavo projektne in druge dokumentacije za ostale projekte vetrnih elektrarn (vetrna elektrarna Paški Kozjak, Rogatec, Ojstrica), projektu črpalne hidroelektrarne Kozjak, projektu sončnih elektrarn Zlatoličje/Formin, projektu sončnih elektrarn na objektih DEM, projektu sončne elektrarne na zaprtem odlagališču v Mariboru ter projektu male hidroelektrarne Ceršak. Del sredstev je bil porabljen za izgradnjo geotermične elektrarne na vrtini Pg-8 v Čentibi.

Sončna elektrarna SE ZOOP na zaprtem odlagališču nenevarnih odpadkov Pobrežje

V procesu umeščanja v prostor sončne elektrarne na področju zaprtega odlagališča nenevarnih odpadkov, smo veliko časa namenili zmanjšanju čezmernih vplivov na okolje, pri čemer smo sodelovali z Mestno občino Maribor, Snago in drugimi deležniki. Uspešno smo pridobili pozitivno odločbo prednostne liste A modernizacijskega sklada za nepovratna sredstva in nadaljevali s pripravo investicijske in projektne dokumentacije. Izdelane so bile idejne in tehnične zasnove ukrepov za sanacijo odlagališča Pobrežje ter izvedene uskladitve z Ministrstvom za naravne vire in prostor na račun predhodnega postopka presoje vplivov na okolje in Elektro Maribor na račun izgradnje 20kV kablovoda. Pomemben mejnik je bila potrditev OVE Elaborata in podpis pogodbe za 20kV kablovod ter potrditev služnostne pogodbe na Mestnem svetu občine Maribor. Ob koncu leta so globoki ponikovalni testi potrdili možnosti ustrezne izvedbe odvodnje, kar omogoča nadaljnje korake v projektu.

Rekonstrukcije

V letu 2024 smo za rekonstrukcije porabili 6.318.147 EUR, kar predstavlja 25,6 % vseh investicijskih sredstev. Sredstva so bila porabljena za prenovu sekundarnih sistemov na elektrarnah Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok, rekonstrukcijo HE Formin, obnovo jezua Markovci ter za obnovo 110 kV stikališča hidroelektrarn Zlatoličje in Formin.

Prenova sekundarnih sistemov hidroelektrarn Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok

Cilj investicije je zagotoviti nadaljnjo visoko razpoložljivost treh hidroelektrarn DEM do leta 2040 oziroma do konca življenjske dobe primarne opreme (iz leta 1995), ki se ocenjuje na 45 let. V letu 2024 so bila zaključena dela na agregatu 3 HE Vuzenica, na agregatu 2 HE Mariborski otok in na agregatu 1 HE Dravograd. Na vseh treh hidroelektrarnah so bili iz obratovanja odklopljeni stari sistemi izmenične lastne porabe, novi pa so v celoti prevzeli polno funkcionalnost. V oktobru 2024 so se pričela dela na agregatu 2 HE Vuzenica, ki se bodo nadaljevala v letu 2025.

V zadnjem kvartalu leta 2024 so bili opravljeni prevzemi opreme na agregatu 1 HE Mariborski otok, katerega prenova se bo pričela v letu 2025. V novembru je bila zaključena prenova sistema zagotavljanja tehnološke vode na HE Vuzenica. Do konca leta so se zaključile prenove vseh pretočnih polj na HE Dravograd in HE Mariborski otok.

Rekonstrukcija HE Formin

Rekonstrukcija HE Formin bo prinesla izenačitev instaliranega pretoka dravske verige, optimizacijo proizvodnje, povečala zmogljivost in podaljšala življenjsko dobo elektrarne. V letu 2024 se je nadaljevala izdelava projektne in razpisne dokumentacije ter izvedba postopkov javnega naročanja. V mesecu maju je bila podpisana pogodba za dobavo mrežnih transformatorjev (LOT MT). Z objavo razpisne dokumentacije smo pričeli s postopkom oddaje javnega naročila za dobavo turbinske, generatorske in SN opreme (LOT TG) ter za dobavo in montažo elektro opreme (LOT EO).

Obnova jezua Markovci

Jez Markovci že vse od izgradnje hidroelektrarne Formin opravlja funkcijo odvajanja viška vode v staro strugo reke Drave. Vgrajena oprema in vodenje je na koncu življenjske dobe zato je za nadaljnjo nemoteno obratovanje jezua in ohranjanje njegove funkcionalnosti jez potrebno korenito prenoviti.

V letu 2024 so bila zaključena dela na pretočnem polju 4, nadaljevala pa so se gradbena in obrtniška dela (strojno, elektro) na pretočnem polju 3. Zaključila se je izvedba PKZ zaščite pretočnega polja 3. V septembru so se z objavo razpisne dokumentacije pričeli postopki javnih naročil za gradbena dela, obrtniška dela (strojno, elektro) ter PKZ zaščito za pretočni polji 1 in 2.

Vlaganja v zanesljivost proizvodnje

Za vlaganja v zanesljivost proizvodnje smo v letu 2024 porabili 8.047.617 EUR (32,5 %). Največji del sredstev smo namenili remontom in obnovam. Zaključili smo remont obratovalnih zapornic pretočnih polj HE Ožbalt, remont zapornih tabel obratovalnih zapornic pretočnih polj 5 in 6 jez Melje, remont turbine in pomožnih sistemov agregata 1 HE Dravograd, agregata 3 HE Vuzenica ter agregata 2 HE Mariborski otok. Pričeli smo z remontom turbine in pomožnih sistemov agregata 2 HE Vuzenica.

Velik del investicijskih sredstev je bil namenjen posodobitvi opreme, dobavi opreme električnih zaščitnih naprav, projektu zamenjave žerjava s čistilnim strojem na HE Zlatoličje, začetku projekta nadgradnje centra vodenja HSE/DEM/SENG ter nadaljevanju projekta prenove centra vodenja DEM.

V okviru vlaganj v zanesljivost proizvodnje je bil del investicijskih sredstev namenjen tudi sanaciji prelivne stene v Melju, obnovi obrežnih zavarovanj na območjih objektov DEM, kakor tudi projektu ohranjanja energetskega potenciala akumulacij, kjer so se v letu 2024 izvajala dela na območju Ptujkega jezera in akumulacijskega bazena HE Mariborski otok.

Vlaganja v ostala sredstva v proizvodnji

V okviru vlaganj v ostala sredstva v proizvodnji, za katera smo v letu 2024 porabili 1.441.590 EUR oziroma 5,8 % vseh investicijskih sredstev, smo največ sredstev namenili sanaciji mostu Dravski dvor na dovodnem kanalu HE Zlatoličje, gradbeno obrtniškim delom na objektih komunalne infrastrukture ter energetske sanaciji poslovnih stavb HE Dravograd.

Drobne investicije

Zaradi zagotovitve pogojev za nemoten proces proizvodnje, vzdrževanja in poslovanja je potrebno v družbi izvajati tudi naložbe na področju drobnih investicij.

V letu 2024 so bila v okviru drobnih investicij nabavljena razna orodja in naprave, stroji, merilni instrumenti ter oprema, ki je bila namenjena kot nadomestilo dotrajane in poškodovane opreme, kot tudi za dopolnjevanje obstoječe zaradi regulatornih zahtev ali zagotavljanja učinkovitega vzdrževanja na vseh področjih, tako elektro, strojnem kot tudi na področju urejanja okolja na vseh objektih družbe.

Informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT)

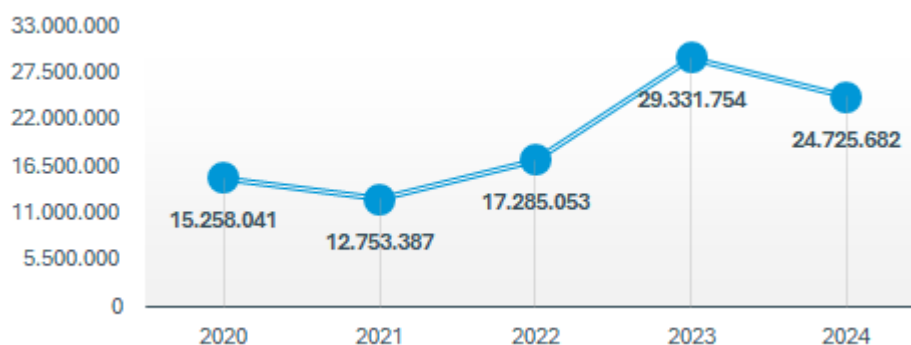
IKT DEM zagotavlja informacijsko in komunikacijsko infrastrukturo celotni skupini HSE. Od začetka združitve poslovnega procesa IT v skupini HSE je bila prioriteta vzpostaviti stabilno, visoko-razpoložljivo ter hitro odzivno infrastrukturo okolje.

V letu 2024 smo v informacijsko komunikacijske tehnologije vložili 1.944.560 EUR oziroma 7,9 % vseh investicijskih sredstev, od tega največ v prenovi podatkovnih omrežij SENG in strojno opremo.

V letu 2024 smo izvedli več pomembnih projektov, vključno z dokončanjem ECE integracije, nakupom opreme za prenovi SENG in nadgradnjo sistema za upravljanje identitet (Cisco ISE), kar je okrepilo varnost in stabilnost naših IKT rešitev. S celovito vzpostavitvijo enotnega brezžičnega omrežja, zamenjavo dotrajanih Cisco dostopovnih stikal ter uspešnim nakupom opreme za CV in SIEM infrastrukturo smo dosegli višjo razpoložljivost, večjo učinkovitost in boljšo zaščito omrežja ter podatkov. Dodatna uvedba tehnične domene, namenjene OT (Operational Technology) sistemom, je skupaj s fizičnimi domenskimi strežniki in jump strežniki zagotovila ločenost kritičnih okolij ter varen in nadzorovan oddaljeni dostop. S temi ukrepi smo vzpostavili trdne temelje za nadaljnjo digitalno preobrazbo, pri čemer je bilo ključno usklajeno delo med različnimi oddelki in učinkovito upravljanje virov.

Verjamemo, da nam bo tako zasnovana in izvedena strategija dolgoročno zagotavljala stabilno, varno in odzivno IKT okolje, ki bo podpiralo prihajajoče poslovne izzive ter razvojne načrte v skupini HSE.

Realizacija investicij (EUR) po letih

2.11 Analiza uspešnosti poslovanja

Poslovanje v letu 2024

Družba DEM je v letu 2024 poslovala v skladu s Poslovnim načrtom za leto 2024, ki je bil sprejet s sklepom edinega družbenika na skupščini dne 13. decembra 2023.

Proizvodnja v letu 2024 je bila zaradi ugodne hidrologije nadpovprečna oziroma za 33 % višja od načrtovane proizvodnje in je znašala 3.258.566 MWh.

EBITDA je bil v letu 2024 glede na preteklo leto nižji za 5.642.545 EUR, zaradi višje realiziranih stroškov storitev in drugih stroškov.

V letu 2024 je družba realizirala **celotne prihodke** v višini 81.651.632 EUR, ki so za 0,1 % višji, kot realizirani v letu 2023. Najpomembnejši med vsemi prihodki so poslovni prihodki, ki imajo v strukturi vseh prihodkov 98,4 % delež, sledijo finančni prihodki z 1,6 % deležem.

Prihodki v EUR	2024	%	2023	%	2024/2023
Poslovni prihodki	80.329.851	98,4	80.635.681	98,8	99,6
Finančni prihodki	1.321.781	1,6	971.233	1,2	136,1
Skupaj	81.651.632	100,0	81.606.914	100,0	100,1

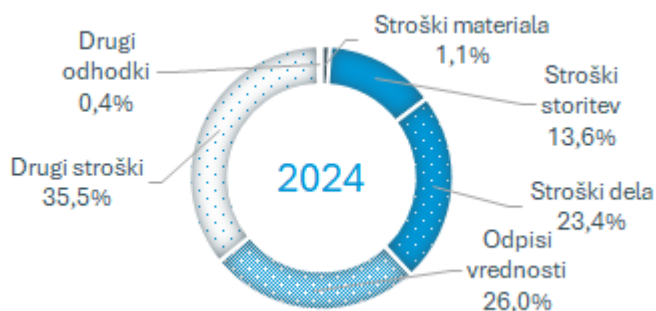
Poslovne prihodke predstavljajo čisti prihodki od prodaje ter drugi poslovni prihodki. Družba je v letu 2024 realizirala čiste prihodke od prodaje v znesku 75.751.249 EUR, kar je 5,8 % manj v primerjavi z realiziranimi v enakem obdobju lani, zaradi nižje realiziranih prihodkov od prodaje električne energije.

Finančne prihodke predstavljajo finančni prihodki iz danih posojil in depozitov.

V letu 2024 je družba realizirala **celotne odhodke** v višini 69.639.205 EUR, ki so za 8,4 % višji, kot realizirani v predhodnem letu, zaradi višje realiziranih stroškov storitev in drugih stroškov (dajatve za koncesije). Najpomembnejši med vsemi odhodki so poslovni odhodki, ki imajo v strukturi vseh odhodkov 99,9 % delež, delež finančnih odhodkov pa znaša 0,1 %.

Odhodki v EUR	2024	%	2023	%	2024/2023
Poslovni odhodki	69.534.798	99,9	64.162.752	99,9	108,4
Finančni odhodki	104.408	0,1	77.150	0,1	135,3
Skupaj	69.639.205	100,0	64.239.902	100,0	108,4

Struktura poslovnih odhodkov

V strukturi poslovnih odhodkov največji delež predstavljajo drugi stroški (35,5 %), sledijo odpisi vrednosti (26 %) in stroški dela (23,4 %). Skupni delež stroškov materiala in storitev znaša 14,7 %, drugi odhodki pa predstavljajo 0,4 % vseh poslovnih odhodkov.

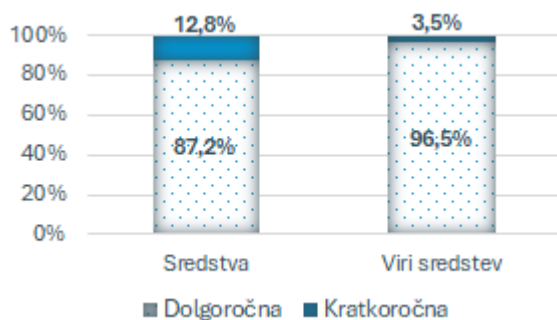
Dosežen **poslovni izid iz poslovanja** v letu 2024 v znesku 10.795.053 EUR, je za 5.677.876 EUR nižji od realiziranega v preteklem letu.

Čisti dobiček v višini 10.087.240 EUR je za 4.835.103 EUR nižji v primerjavi z letom 2023. Na nižji poslovni izid so predvsem vplivali nižje realizirani prihodki od prodaje električne energije.

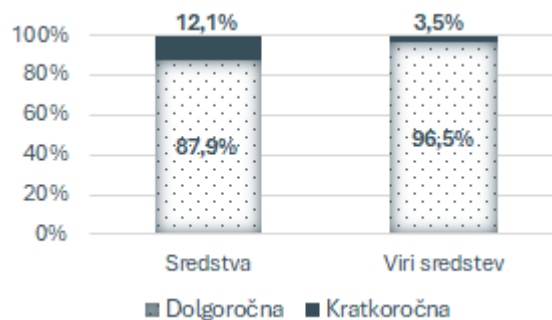
Sredstva družbe na dan 31. 12. 2024 v znesku 514.710.924 EUR so za 2,3 % ali 11.633.761 EUR višja v primerjavi s stanjem konec leta 2023. V strukturi sredstev večino (87,2 %) predstavljajo nekratkoročna sredstva, med katerimi največji delež zajemajo osnovna sredstva. Kratkoročna sredstva na dan 31. 12. 2024 predstavljajo 12,8 % vseh sredstev in so v primerjavi s predhodnim letom za 8,2 % ali 4.960.613 EUR višja, zaradi višje vrednosti denarja in denarnih ustreznikov.

Med **virih sredstev** glavnino predstavlja kapital družbe, ki je na dan 31. 12. 2024 znašal 490.637.717 EUR, kar je za 2,1 % ali 10.097.565 EUR več glede na stanje konec leta 2023. Razlog za povečanje v primerjavi s preteklim letom je predvsem višji preneseni poslovni izid. Nekratkoročne obveznosti so konec leta 2024 znašale 5.830.430 EUR in so za 18,8 % ali 922.560 EUR višje od nekratkoročnih obveznosti predhodnega leta. Stanje kratkoročnih obveznosti je bilo 18.242.777 EUR in je za 3,5 % ali 613.636 EUR višje od leta 2023.

Struktura finančnega položaja

31.12.2024

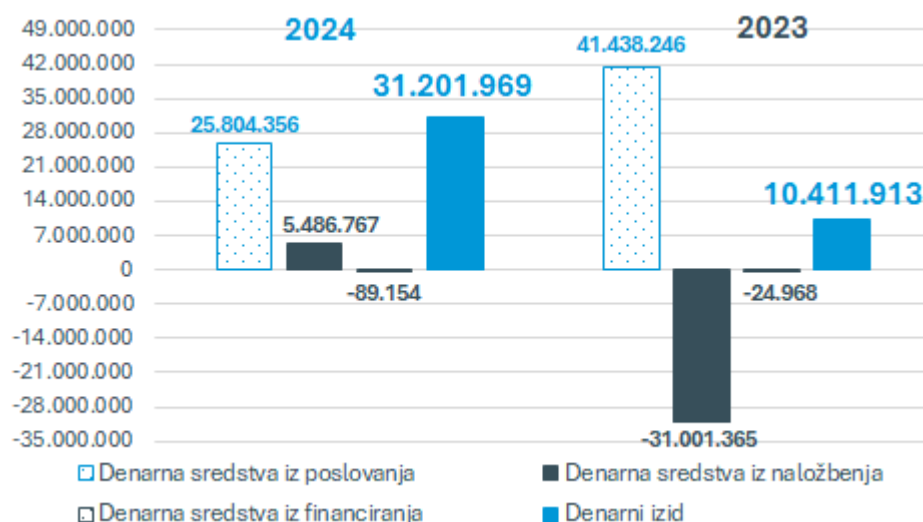

31.12.2023

Iz strukture izkaza finančnega položaja družbe je razvidno, da na presečni dan 31. 12. 2024 družba z dolgoročnimi viri financira dolgoročna sredstva.

V letu 2024 je družba dosegla pozitiven denarni tok iz poslovanja in iz naložbenja, iz financiranja pa je bil dosežen negativen denarni tok. Denarna sredstva na dan 31. 12. 2024 so v primerjavi s stanjem konec leta 2023 višja za 31.201.969 EUR.

Denarna sredstva v EUR

Kapitalska ustreznost

Kapitalsko ustreznost lahko enačimo z investicijsko sposobnostjo družbe. Družba je kapitalsko ustrežna, saj razpolaga z dovolj visokimi dolgoročnimi viri financiranja glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja ter z ustrezno politiko obvladuje tveganja, ki jim je pri poslovanju izpostavljena.

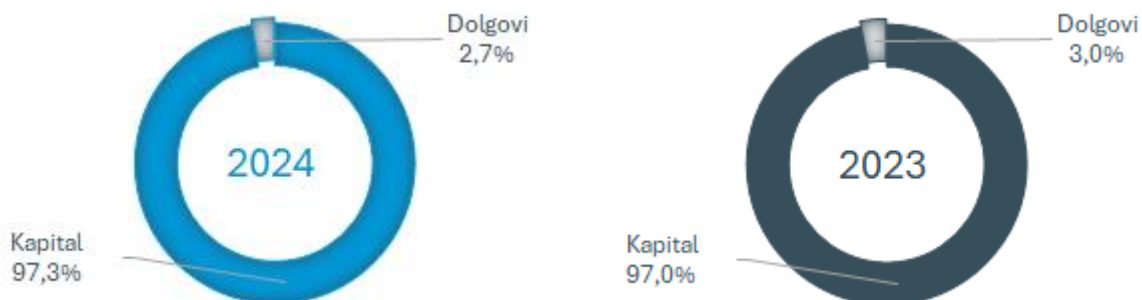
Kapitalska ustreznost družbe

Postavka v EUR	2024	2023
1. Čisti poslovni izid poslovnega leta	10.087.240	14.922.343
2. Preneseni čisti poslovni izid	46.683.563	31.761.220
3. Zadržani poslovni izid (1 + 2)	56.770.803	46.683.563
4. Kapitalske rezerve	0	0
5. Rezerve iz dobička	39.501.118	39.501.118
6. Skupaj (3 + 4 + 5)	96.271.921	86.184.681
7. Osnovni kapital	395.011.180	395.011.180
Kapitalska ustreznost = 6/7	0,24	0,22

Stanje zadolženosti

Stanje zadolženosti je pomemben pokazatelj poslovno-finančnega položaja družbe.

Dolžniška struktura družbe

Delež dolgov (upoštevane so postavke nekratkoročne in kratkoročne poslovne obveznosti iz izkaza finančnega položaja) v financiranju družbe po stanju na dan 31. 12. 2024 znaša 2,7 %, po stanju na dan 31. 12. 2023 pa 3 %.

Kazalniki družbe

Kazalniki stanja financiranja in investiranja

Postavka	31.12.2024	31.12.2023	2024/2023
Stopnja lastniškosti financiranja	95,32	95,52	99,8
Stopnja dolgoročnosti financiranja	96,46	96,50	100,0
Stopnja osnovnosti investiranja	69,67	69,94	99,6
Stopnja dolgoročnosti investiranja	87,21	87,89	99,2

Konec leta 2024 predstavlja kapital družbe 95,32 % vsega kapitala in obveznosti. Družba se je torej skoraj v celoti financirala s svojimi lastnimi viri, kar pomeni veliko varnost naložb upnikov in stabilnost donosov lastnikov.

Iz tabele je razvidno, da je družba svoja sredstva v višini 96,46 % financirala z dolgoročnimi viri, 3,54 % pa s kratkoročnimi viri.

Prav tako je razvidno, da ima družba v celotnih sredstvih 69,67 % delež stalnih sredstev po neodpisani vrednosti, vsa dolgoročna sredstva pa konec leta 2024 predstavljajo 87,21 % celotnih sredstev družbe.

Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Postavka	31.12.2024	31.12.2023	2024/2023
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	1,37	1,37	100,2
Koef. neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.)	2,75	2,67	103,1
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obv. (pospešeni koef.)	3,51	3,38	103,7
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. (kratk. obv.)	3,60	3,44	104,5

Iz tabele je razvidno, da je družba v letu 2024 z lastnimi viri financirala vsa svoja stalna sredstva po neodpisani vrednosti. Razvidno je tudi, da je družba v opazovanem obdobju z likvidnimi sredstvi pokrivala vse svoje kratkoročne obveznosti.

Koeficient pokritja kratkoročnih obveznosti z likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi poslovnimi terjatvami družbe je konec leta 2024 znašal 3,51. Družba je torej v opazovanem obdobju v celoti pokrivala svoje kratkoročne obveznosti z dobroimetjem pri bankah (denarnimi sredstvi) in kratkoročnimi poslovnimi terjatvami.

Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti pa je konec leta 2024 znašal 3,6, kar pomeni, da je družba s svojimi kratkoročnimi sredstvi v celoti pokrivala svoje kratkoročne obveznosti.

Kazalniki gospodarnosti

Postavka	2024	2023	2024/2023
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,16	1,26	91,9

V letu 2024 je družba ustvarila 16 % več poslovnih prihodkov, kot so znašali poslovni odhodki. Vrednost koeficienta je v primerjavi z letom 2023 nižja, zaradi višjih poslovnih odhodkov.

Kazalniki dobičkonosnosti

Postavka	2024	2023	2024/2023
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (ROE)	0,021	0,032	65,9
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)	0,020	0,030	65,6
Dodana vrednost	45.139.431	49.071.209	92,0
Dodana vrednost/zaposlenega	170.017	190.568	89,2

Družba je v letu 2024 ustvarila 2,1 EUR čistega dobička na 100 EUR vloženega kapitala. Vrednost koeficienta je v primerjavi z letom 2023 nižja, zaradi nižjega čistega poslovnega izida.

Donosnost sredstev leta 2024 v višini 2 % je bila v primerjavi s preteklim letom nižja, zaradi nižjega čistega poslovnega izida.

Dodana vrednost leta 2024 se je v primerjavi s preteklim letom znižala za 8 %, zaradi višjih stroškov blaga, materiala in storitev in drugih poslovnih odhodkov.

Dodana vrednost na zaposlenega leta 2024 je v primerjavi s preteklim letom nižja za 10,8 %.

2.12 Upravljanje tveganj in priložnosti

Tveganje je možnost pojavitve negativnega ali negotovost nastanka pozitivnega dogodka, ki bo neugodno vplival na doseganje opredeljenih ciljev.

Osnovni namen delovanja in poslovanja družbe DEM je doseganje strateških in operativnih ciljev na podlagi učinkovitega, uspešnega ter s predpisi usklajenega delovanja.

Pri tem družba vedno posluje v tveganih razmerah oziroma se pri svojem poslovanju srečuje s tveganji zunanjega in notranjega izvora, ki jih mora prepoznati in oceniti ter jih ustrezno obvladovati, kar imenujemo postopek upravljanja s tveganji.

Upravljanje tveganj je zato ključen del korporativnega upravljanja v družbi DEM. Naš pristop k upravljanju tveganj je zasnovan tako, da omogoča pravočasno prepoznavanje, ocenjevanje in obvladovanje tveganj, ki bi lahko vplivala na naše poslovanje, finančne rezultate in dolgoročne strateške cilje.

V družbi DEM se zavedamo izpostavljenosti različnim vrstam tveganj, zato konstantno preučujemo obstoječa ter morebitna novo nastala tveganja. Sistematično obravnavamo tako notranja kot zunanja tveganja. Proces upravljanja tveganj izvajamo v skladu s sistemskim predpisom Upravljanje tveganj v skupini HSE, sistemskim navodilom Upravljanje s tveganji v družbi DEM in enotno metodologijo ocenjevanja tveganj skupine HSE, po naslednjih korakih:

- Prvi korak:** Opredelitev poslovnih ciljev, ki so izpostavljeni tveganjem
- Drugi korak:** Ugotovitev tveganj, ki lahko vplivajo na doseganje ciljev
- Tretji korak:** Ocenitev verjetnosti in vpliva oziroma posledic, ki jih lahko povzroči uresničitev tveganj
- Četrti korak:** Sprejem odločitev o odzivanju na tveganja in prepoznavanje priložnosti
- Peti korak:** Določitev ukrepov za obvladovanje (pomembnejših) tveganj ali realizacijo prepoznane priložnosti

Ker se v družbi zavedamo tudi nujnosti pravočasnega in vnaprejšnjega prepoznavanja vseh vrst tveganj in priložnosti na vseh nivojih, vseh pet zgoraj navedenih korakov izvajamo na nivoju posamezne organizacijske enote (področij in služb), projektov ter na nivoju družbe kot celote. Cilj izvedbe vseh korakov postopka upravljanja s tveganji je izdelava registrov tveganj/priložnosti po posameznih procesih/službah, projektih in za družbo kot celoto.

Za izdelavo registra tveganj/priložnosti za svoje področje delovanja so zadolženi vodje služb in vodje delovnih enot. Izdelani registri se nato redno preverjajo in dopolnjujejo.

Predpogoj za učinkovito upravljanje s tveganji je postavitve ciljev, ki so v družbi definirani tako na ravni družbe, kakor tudi na ravni posameznih aktivnosti, dejavnosti, organizacijskih enot, projektov ter na vseh ravneh poslovanja medsebojno povezani. Cilji na nivoju družbe, kot tudi cilji na ravni posameznih aktivnosti, organizacijskih enot, dejavnosti, projektov, investicij, so povzeti po strateškem ter letnem poslovnem načrtu družbe in skupine HSE.

Ključna tveganja družbe DEM

Letno ocenjujemo profil tveganosti družbe, ki nam pove, kakšen je doprinos posameznega ključnega tveganja na nivoju celotne izpostavljenosti posamezne družbe z vidika vpliva na vrednost podjetja. Pri vrednotenju izhajamo iz poslovnega modela skupine HSE, kjer identificiramo ključne negotovosti in predpostavke, ki jim je družba izpostavljena v okvirih svojega poslovanja ter jim lahko opredelimo range vrednosti in na podlagi teh izvedemo Monte Carlo (MC) simulacijo. V simulacijo so vključena tveganja, ki jih je mogoče in smiselno oceniti.

Ker tveganja prepoznavamo na nivoju družbe, ter na nivoju posameznih organizacijskih enot in projektov je nabor tveganj precej obsežen. V osnovi smo tveganja, ki jih prepoznavamo v družbi razdelili v naslednje kategorije:

- varnostna tveganja;
- strateška in poslovna tveganja;
- proizvodna/količinska tveganja;
- operativna tveganja;
- tržna tveganja;
- finančna tveganja.

Vsa prepoznana tveganja družbe, se periodično spremlja in posodablja ter o njih tudi poroča ustanovitelju in Nadzornemu svetu. Prav tako, je z namenom boljšega in bolj transparentnega spremljanja ter aktivnega delovanja na področju upravljanja s tveganji v družbi imenovan Odbor za upravljanje s tveganji, katerega temeljna naloga je zagotavljanje vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje in upravljanje s tveganji v družbi.

Varnostna tveganja

Tveganja, ki jim je družba pri svojem delovanju in poslovanju najbolj izpostavljena so varnostna tveganja. Najpomembnejša tveganja v okviru varnostnih tveganj so [tveganja naravnih nesreč](#), ki lahko povzročijo poškodbe ali uničenje naprav in opreme ter posledično nerazpoložljivost ali zmanjšano razpoložljivost naprav in opreme in [tveganja izrednih dogodkov](#), predvsem tveganje visokih vod, razliti vode in poplave ter varnostnih groženj (teroristični napad, vojna,...). Tveganja naravnih nesreč, katastrof in izrednih dogodkov obvladujemo in jih bomo tudi v prihodnje z ukrepi za zmanjšanje verjetnosti nastopa tveganj ter z ukrepi prerazporeditve posledic nastopa tveganja oziroma z zavarovanjem premoženja in opreme.

Kibernetske varnostne grožnje

Ob vedno hitreje rastočih kibernetskih grožnjah, ki vključujejo napredne stalne grožnje, izsiljevalsko programsko opremo ter raznolike oblike phishing napadov, ostaja varnost podatkov in sistemov prednostna naloga. Družba redno posodablja programsko opremo in uvaja napredne varnostne rešitve, obenem pa stalno spremlja trende v kibernetskem okolju, da bi odkrila morebitne nove ranljivosti. Za še boljšo pripravljenost na različne vrste napadov se izvajajo penetracijski testi, s katerimi preverjamo stopnjo zaščite in iščemo možne šibke točke naših sistemov. Takšen pristop omogoča hitro prepoznavanje in odpravljanje varnostnih pomanjkljivosti, kar pomembno prispeva k zmanjšanju verjetnosti uspešnega napada. Zavedanje, da je celovita kibernetska varnost rezultat nenehnega razvoja, vodi družbo k rednemu spremljanju tveganj, prilagajanju varnostnih politik in neprestanemu izboljševanju procesov, povezanih z obvladovanjem operativnih tveganj.

V okviru varnostnih tveganj smo stalno izpostavljeni [tveganju varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti](#), ki izhaja iz mehanskih nevarnosti pri delu, dejavnikov v zvezi z načinom dela, nevarnosti električne energije, nevarnih snovi na delovnem mestu, požar in eksplozija, fizikalnih dejavnikov, ekoloških razmer in ergonomskih obremenitev na delovnem mestu, psiholoških dejavnikov, izmenskega dela, težkih pogojev dela ipd.

Tveganje varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti obvladujemo z različnimi ukrepi: uvajanje novih varnostnih tehnologij, opreme, pravilno vzdrževanje orodij in naprav, ustrezna ureditev delovnih mest, redni odmori, izobraževanje/usposabljanje zaposlenih, uporaba osebne varovalne opreme, kolektivno zavarovanje zaposlenih za primer nezgode,...

Ker se zavedamo, da je skrb za varnost in zdravje pri delu ter požarno varnost na delovnem mestu ključnega pomena za zaščito zaposlenih in premoženja, sprejete varnostne ukrepe na delovnem mestu redno preverjamo in izboljšujemo ter skrbimo, da so zaposleni ustrezno izobraženi in usposobljeni za obvladovanje teh tveganj.

Elektrifikacija voznega parka predstavlja povečano tveganje za nastanek požara na lokacijah parkirišč in polnilnih postaj električnih vozil. V skladu z zakonodajo, smernicami stroke in novimi izsledki požarne varnosti poskušamo obvladovati prepoznano nevarnost v okviru sprejemljivega tveganja.

Dodatno tveganje predstavlja tudi sodelovanje vzdrževalcev DEM pri zagonu geotermične elektrarne Čentiba in posledično še ne vseh morebitno prepoznanih tveganj, saj gre za pilotski projekt v fazi izvedbe.

Proizvodna/količinska tveganja

Med količinskimi/proizvodnimi tveganji smo najbolj izpostavljeni [izpadu načrtovane hidrologije](#) in [izpadu proizvodnih naprav](#). Različna količina padavin se odraža v spremembi hidrologije reke Drave, kar povzroči nihanje proizvodnje v višini $\pm 10\%$ ali celo več glede na dolgoletno povprečje. Posledica pri neugodni hidrologiji je nedoseganje načrtovane proizvodnje in s tem zmanjšanje dobička. V okviru strateških proizvodnih objektov družbe so prepoznani vplivi na velikih hidro elektrarnah.

Tveganje izpada proizvodnih naprav izhaja iz nedelovanja ali nerazpoložljivosti ključne opreme in proizvodnih zmogljivosti in s tem povezanimi izpadi in remonty. V okviru strateških proizvodnih objektov družbe so prepoznani vplivi na malih in velikih hidro elektrarnah, sončnih elektrarnah in centru vodenja.

Med pomembnejše ukrepe za obvladovanje tveganja prištevamo izvajanje rednega vzdrževanja ter remontov in revizij naprav in opreme. Tudi v prihodnje bomo zagotavljali zadostna sredstva za takšen nivo vzdrževanja, ki zagotavlja varno in nemoteno obratovanje. Hkrati dolgoročno načrtujemo potrebne aktivnosti na področju vzdrževanja s ciljem pravočasnega odpravljanja največjih tveganj.

Upravljam tudi z 20% deležem proizvodnje črpalne hidroelektrarne Golica, zato smo med proizvodnimi/količinskimi tveganji izpostavljeni tudi [tveganju hidrologije naravnega dotoka v akumulacijo ČHE Golica](#). ČHE Golica je v osnovi akumulacijska elektrarna s sezonsko akumulacijo. Naravni dotok predstavlja več kot polovico predvidenega obratovanja v turbinskem (proizvodnem) režimu ter prinaša vsaj $3/4$ finančnih koristi objekta. Naravni dotok je odvisen od količine snežnih in dežnih padavin v zgornjem porečju Mučke Bistrice, zato obstaja bistveno količinsko tveganje z neposrednim vplivom na proizvodnjo.

Tržna tveganja

Edino prepoznano ključno tveganje v kategoriji tržnih tveganj se nanaša na ČHE Golica. Gre za [tveganje nizkih cen in/ali nizke volatilnosti cen na EXEP AT borzi](#). ČHE Golica obratuje tudi kot hranilnik električne energije. Vse finančne transakcije z družbo Kelag vezane na prodajo in nakup električne energije se izvajajo po cenah trgovanja za dan vnaprej na EPEX AT borzi. Neto izkupiček je tako odvisen od višine in volatilnosti cen na navedeni borzi, zato obstaja tveganje za ekonomsko upravičenost obratovanja hranilnika.

Operativna tveganja

Operativna tveganja nastopajo v samem procesu izvajanja poslovne dejavnosti. So stalno prisotna zato je bistvenega pomena, da pomembnejša izmed njih pravočasno prepoznamo in ustrezno obravnavamo. Operativna tveganja so raznolika in zajemajo številna področja. Med operativnimi tveganji smo najbolj izpostavljeni kadrovskim tveganjem, okoljskim tveganjem in IKT tveganjem.

[Okoljska tveganja](#) so tveganja, povezana s prepoznanimi okoljskimi vidiki oziroma vplivi, ki obsegajo področja porabe surovin in energije, emisij v zrak, hrupa, izpustov v vode in tla, nastajanja odpadkov in drugo. Nastajajo lahko v času gradnje novih objektov, prenove obstoječih objektov, v času rednega obratovanja in izrednih dogodkov (visokovodni dogodki, žledolom, vetrolom, požar, vojne, ipd.).

Kot ključno tveganje je prepoznani proces kopičenja naplavin oziroma sedimentov (sedimentacija) v akumulacijah HE. To je trajen proces po izgradnji jezov in pregrad, ki zmanjšuje kapaciteto akumulacije in s tem proizvodnjo električne energije ter povzroča škodo na opremi objektov. Prav tako ima negativni vpliv na zmanjšanje poplavne varnosti, kakovost vode in ekološki potencial akumulacij. Ob izrednih dogodkih se kopičijo večje količine sedimenta na izlivnih delih vodotokov, kar ovira njihovo pretočnost in zmanjšuje poplavno varnost ob teh pritokih.

Prav tako ob izrednih dogodkih vodotoki nosijo povečane količine plavja (debla, veje, gume in drugi odpadki), ki lahko zamaši turbinski vtok. Zato se plavje pred hidroelektrarnami redno odstranjuje, odvažajo na deponijo HE Zlatoličje, kjer se v skladu s pridobljenim okoljevarstvenim dovoljenjem lesni del plavja predeluje v biogorivo, preostali del plavja pa odda prevzemniku odpadkov.

Za obvladovanje okoljskih tveganj opravljamo okoljske monitoringe za prepoznavanje in pravočasno obvladovanje tveganj, imamo vzpostavljene različne ukrepe v sklopu sistemskih in tehničnih navodil, strategijo in akcijski načrt trajnostnega upravljanja s sedimenti akumulacij HE na reki Dravi idr.

Med kadrovskimi tveganji smo kot ključno prepoznali **tveganje visoke stopnje neželene fluktuacije**, ki lahko negativno vpliva na stabilnost, delovno klimo, produktivnost in celotno učinkovitost družbe. K tej obliki tveganja lahko prispevajo različni dejavniki, kot so nezadovoljstvo zaposlenih, pomanjkanje priložnosti za razvoj, neustrezno vodenje,...

Predvideni ukrepi za zmanjšanje tega tveganja so učinkovito nagrajevanje, implementacija razvojnih programov, ki zagotavljajo zaposlenim priložnosti za izobraževanje, napredovanje in osebni razvoj, ustrezen plačni sistem in skrb za ustrezno organizacijsko klimo, nenazadnje pa tudi proaktivno zaposlovanje in uvajanje (»onboarding«) novih zaposlenih.

Tehnične težave na opremi IKT

Strojna in programska oprema, ki ni redno vzdrževana in posodobljena, postaja vse bolj dovzetna za okvare, kar zvišuje tveganje za nenadne izpade ali varnostne incidente. Družba zato redno izvaja vzdrževanje in nadgradnje, s čimer zagotavlja optimalno delovanje sistemov ter nemoteno poslovanje. Pomemben dejavnik zmanjševanja tveganja je tudi pravočasna zamenjava zastarelih naprav, saj to preprečuje nenadne okvare, upočasnitve in višjo dovzetnost za zunanje grožnje. Da bi dodatno okrepili zanesljivost, družba oblačne storitve uvaja tam, kjer je smiselno, kar omogoča boljšo zaščito podatkov in zmanjšuje odvisnost od lastne infrastrukture.

Oblaçne platforme praviloma vključujejo napredne varnostne rešitve, kot so šifriranje, večfaktorska avtentikacija in samodejno izdelovanje varnostnih kopij, kar pomaga ohranjati visoko stopnjo varnosti in stabilnosti delovanja.

Človeška napaka na IKT sistemih

Človeške napake, ki izvirajo iz preobremenjenosti, pomanjkanja znanja ali nepazljivosti, predstavljajo pomembno tveganje za IKT sisteme. Preobremenjenost zmanjšuje pozornost in povečuje možnost napak, zato družba zagotavlja uravnoteženo razporeditev nalog in orodja za upravljanje dela. Pomanjkanje visoko izobraženega kadra iz tega področja in ga je težko pridobiti, družba rešuje z vlaganjem v mlade kadre prek štipendij, mentorstva in sodelovanja z izobraževalnimi institucijami, hkrati pa redno usposablja obstoječe zaposlene. Nepazljivost in nespoštovanje varnostnih protokolov zmanjšujemo z delavnicami, simulacijami phishing napadov in ozaveščanjem o pomenu varnosti. Zaposleni so ključni za zaščito sistemov, zato je neprestano vlaganje v njihovo izobraževanje in podporno delovno okolje nujno. Družba poleg tega spremlja in analizira procese, da prepozna napake in izboljša zaščito, s čimer zagotavlja varnost in učinkovitost svojih sistemov.

Družba ima razvit celovit pristop k obvladovanju operativnih tveganj, ki vključuje nenehno spremljanje, analizo in izboljšanje poslovnih procesov.

Strateška in poslovna tveganja

Strateška in poslovna tveganja so tveganja, ki jim je družba izpostavljena v svoji viziji, poslanstvu, vrednotah, strateških ciljih in načrtih.

V okviru strateških in poslovnih tveganj smo izpostavljeni **tveganju nedoseganja predvidene donosnosti proizvodnih enot**. To tveganje predstavlja pomembno tveganje za družbo in se lahko zgodi zaradi različnih dejavnikov, kot so nizke vhodne cene električne energije za ekonomsko vrednotenje donosa projektov (vhodni podatki), neustrezno pripravljena projektna in investicijska dokumentacija, neobvladovanje stroškov pri realizaciji, nedoseganje zastavljenih terminov ter nedoseganje ustreznih tržnih cen zaradi oddaje poslov znotraj skupine HSE. Negotovost predstavlja izgubo trenutne konkurenčne prednosti pri postavitvi novih proizvodnih enot, izgubo strateških lokacij za postavitev novih OVE ter nedoseganje predvidenih finančnih prihodkov zaradi neobratovanja novih proizvodnih enot. Tveganje lahko zmanjšamo s strateško postavljenimi kriteriji za izračun ekonomike projektov na nivoju celotne skupine HSE, skrbno pripravo dokumentacije in izvedbo kvalitetnih recenzij dokumentov, rednim preverjanjem cen na trgu ob oddaji poslov znotraj skupine HSE ter kvalitetnim nadzorom izvedbe in spremljanjem rokov. V družbi zato skrbimo za ustrezno načrtovanje in učinkovito nadziranje investicij družbe.

V procesu prepoznavanja in ocenjevanja ključnih tveganj opredelimo tudi tveganja, ki so posledica realizacije ostalih tveganj. To sta **likvidnostno tveganje** ter **tveganje solventnosti in kapitalske ustreznosti**. Tveganje plačilne sposobnosti oziroma likvidnostno tveganje, opredeljujemo kot tveganje neusklajenosti med dospelimi sredstvi in obveznostmi do virov sredstev oziroma možnost pomanjkanja denarnih sredstev za poplačilo zapadlih obveznosti. Ker je likvidnostno tveganje skupni imenovalec drugim tveganjem, je obvladovanje tega tveganja težka, a zelo pomembna naloga, ki se ne more izvajati posamezno, temveč skupaj z obvladovanjem drugih tveganj. Likvidnostna tveganja dobro obvladujemo, ker dnevno, tedensko in mesečno spremljamo denarne tokove, viške denarnih sredstev plasiramo v depozite ali kratkoročno dane kredite v skupini ter oblikujemo potrebno likvidnostno rezervo. Tveganje solventnosti in kapitalske ustreznosti obvladujemo hkrati z ostalimi tveganji. V družbi redno spremljamo kazalnike solventnosti skladno s 14. členom Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP). Težimo k zagotovitvi takšnega obsega dolgoročnih virov financiranja, ki zadostuje glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravljamo, z upoštevanjem tveganj, ki jim je družba pri poslovanju izpostavljena.

V družbi ne zaznavamo večjih dolgoročnih negotovosti glede uspešnosti poslovanja, razvoja in stanja premoženja, kajti:

- naš proizvod je cenovno konkurenčen in visoko kakovosten, potrebe po električni energiji so iz leta v leto večje;
- s strokovno usposobljenimi kadri in dobro organizacijo poslovanja zagotavljamo učinkovitost poslovanja;
- 99 % prihodkov od prodaje ustvarimo s prodajo električne energije kupcu HSE, s katerim imamo sklenjeno letno pogodbo o prodaji celotne proizvedene električne energije;
- certificirano in standardizirano poslovanje nas zavezuje k uvajanju stalnih izboljšav in celoviti kakovosti poslovanja;
- sodobna tehnološka oprema ter skrb za redna vzdrževanja, vlaganja v povečanja zmogljivosti obstoječih naprav in objektov ter številne nove možnosti proizvodnje povečujejo našo konkurenčno prednost;
- redno spremljamo in nadziramo stroške poslovanja.

Upravljanje tveganj ostaja ključno za trajnostno rast in uspeh družbe. Zavedamo se, da tveganj ne moremo v celoti odpraviti, lahko pa jih zmanjšamo s pravočasnim sprejemanjem ustreznih ukrepov na sprejemljivi ravni, s čimer zagotavljamo dolgoročno odpornost družbe in zaupanje naših deležnikov.

2.13 Raziskave in razvoj

Naraščajoče zahteve po zanesljivi, varni in stroškovno učinkoviti oskrbi z električno energijo predstavljajo ključno izhodišče za razvoj energetskih podjetij v sodobnem dinamičnem okolju. Pomembno vlogo pri tem igrajo obnovljivi viri energije, ki prispevajo k zmanjšanju ogljičnega odtisa, večji energetski neodvisnosti in dolgoročni trajnosti energetskega sistema. Za povečanje konkurenčne sposobnosti družbe DEM in skupine HSE je nujno obvladovati stroške in zagotavljati njihovo primerljivost s konkurenti ter se hkrati prilagajati zahtevam trga na vseh ključnih področjih poslovanja, kot so obratovanje in vzdrževanje, trgovanje in investiranje, razvoj in vpeljava novih storitev itd.

V cilju po večanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov izvajamo razvojne aktivnosti na področju izkoriščenja vetrne energije (trije vetrni parki skupne predvidene moči 78 MW, ter 153 GWh letne proizvodnje), na izkoriščanju sončne energije (predvidena moč elektrarn je 24 MW ter letne proizvodnje 29 GWh). V sklopu hranjenja energije izvajamo tudi raziskovalne aktivnosti na področju uvajanja novih oblik shranjevanja (sezonsko shranjevanje energije – vodikove tehnologije, sistemi za hitro odzivnost znotraj energetskega omrežja itd.), kar je nujno pri instalaciji večjih proizvodnih enot iz OVE.

V sklopu aktivnih raziskav na področju globoke geotermije je, ob predhodnih sofinanciranih raziskavah s spodbudnimi rezultati, v prihodnosti predvidena tudi izgradnja prve binarne elektrarne v Sloveniji večje moči, katera je predvidena na območju Lendave. V ta namen je bila v letu 2024 izdelana vsa potrebna dokumentacija za pridobitev geotermalne raziskovalne koncesije, katere vloga je bila oddana na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE) v decembru.

V sklopu izboljšanja poplavne varnosti in vzdrževanja obstoječih kapacitet akumulacij HE so predvidene nadaljnje raziskovalne aktivnosti na področju hidravličnega modeliranja celotnega območja reke Drave, kjer aktivno sodelujemo. V sklopu sedimentov so bile v letu 2024 pripravljene usmeritve in pogoji upravljanja s sedimenti v akumulaciji Ptujsko jezero za zmanjšanje vpliva na sukcesivno vzpostavljene habitate, makrofite, bentoške nevretenčarje, ribe in ptice. Izvedena je bila conacija jezera in opredelitev ukrepov za ohranitev ugodnega varstvenega stanja ciljnih vrst. Glede na navedeno nadaljujemo aktivnosti v zvezi s sedimenti na sofinanciranem projektu v sklopu IP LIFE RESTART projekta.

Področje pridobivanja nacionalnih in EU sredstev

V DEM velik poudarek namenjamo razvoju projektov, podprtih s strani različnih evropskih finančnih mehanizmov. Tako pri razvoju posameznega projekta vključujemo tudi možne načine sofinanciranja s strani aktualnih razpisov, saj slednji prispevajo k doseganju boljše ekonomičnosti projekta.

V okviru izvajanja raziskovalnih aktivnosti na DEM smo, skupaj s partnerji, v letu 2021 pridobili sredstva za IP LIFE projekt za naslovom »Boosting waste recycling into valuable products by setting the environment for circular economy in Slovenia«, ki se izvaja vse do leta 2030. Ključni cilji projekta so: matematično in hidravlično modeliranje prenosa rečnih sedimentov, določitev strategije upravljanja s sedimenti in doseči visoko stopnjo učinkovitosti pri izrabi naravnih virov t. j. sedimentov.

V letu 2022 je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje za izvedbo pilotne geotermične elektrarne na vrtini Pg-8 v Lendavi. Na javnem razpisu za sofinanciranje projektov v okviru programa Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje so bila pridobljena nepovratna sredstva. Gre za popolnoma novo tehnologijo izrabe geotermične energije suhih plinsko-naftnih vrtin.

Ključni cilji projekta so: sanacija vrtine Pg-8, izgradnja nadzemnega dela pilotne geotermične elektrarne moči 50 kW z ocenjeno letno proizvodnjo 400 MWh, dolgoročni monitoring poskusnega obratovanja, simulacija stanja v kamninah in vrtini ter izdelava matematičnega modela in računalniškega programa za simulacijo toplotnega toka in masnega toka nosilca toplote v geotermični gravitacijski toplotni cevi, ter ocena geotermičnega potenciala opuščanih naftno-plinskih vrtin v Sloveniji in priprava smernic za razvoj novih projektov inovativnih geotermičnih elektrarn.

Pri izvedbi zagonskih testov v letu 2024 je bilo ugotovljeno, da vrtina Pg-8 nima zadostne toplotne kapacitete za proizvodnjo načrtovane moči 50 kW. Zaradi tega je bila potrebna modifikacija turbinske opreme, ki je bila izvedena v istem letu. Kljub izvedenim spremembam so dodatne tehnološke težave prestavile ponovne zagonske teste v leto 2025.

V primeru ugodnih rezultatov pilotnega projekta bi zasnovan koncept omogočil uporabo tehnologije na drugih opuščanih vrtinah v Sloveniji in po svetu. Projekt tako predstavlja pomemben mejnik za razvoj geotermične energije ter izkoriščanje neproduktivnih vrtin na globalni ravni.

Pridobljena so nepovratna sredstva (ARIS) pri projektu z naslovom »Več funkcionalne vodikove tehnologije v podporo balansiranju elektroenergetskega sistema, shranjevanju energije in trgu«. Cilj projekta je raziskati možnosti za uporabo vodikovih tehnologij za balansiranje elektroenergetskega sistema in za shranjevanje energije. Da bi zmanjšali ogljični odtis oziroma emisije CO₂, se uvajajo številni novi obnovljivi viri električne energije (veter, fotovoltaika, vodna energija), ki pa žal ne sledijo časovnemu poteku potreb po električni energiji, saj so odvisni od vremenskih razmer in letnega časa. Zato je vzporedno z uvajanjem obnovljivih virov potrebno uvajati tudi storitve balansiranja proizvodnje in porabe električne energije.

Na Javni poziv za izbor projektnih predlogov - Sklad za modernizacijo 2024-2030, ki ga je v letu 2023 razpisalo Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE), je bilo oddanih 14 projektnih prijav (ČHE Kozjak, hranilnik električne energije Mariborski otok, MHE Ceršak, MHE Pesnica, prenova HE Formin, SE Kanal II – Formin, SE na objektih DEM, SE Zlatoličje Formin, SE ZOOP (Puhova), Stikališče Zlatoličje, VE Mali Log, VE Ojstrica, VE Paški Kozjak, VE Rogatec).

Rezultati pregleda vlog so bili objavljeni marca 2024, kjer so se projekti uvrstili na enega izmed naslednjih treh seznamov (list) projektnih predlogov:

- na A listo prednostnih projektnih predlogov se je uvrstilo 21 predlogov, od tega 4 DEM projektni predlogi (VE Ojstrica, Obnova 110 kV stikališča HE Zlatoličje, Sončne elektrarne - SE Formin in SE Zlatoličje in SE ZOOP);
- na B listo rezervnih projektnih predlogov se je uvrstilo 19 predlogov, od tega 3 DEM projektni predlogi;
- na C listo neuvrščenih projektnih predlogov se je uvrstilo 7 DEM projektnih predlogov.

V jeseni 2024 je Slovenija dobila izplačano 309 mio EUR. V prvi polovici leta 2025 se pričakuje nadaljevanje postopka izbora naložb za sofinanciranje.

Za VE Mali Log so bila v letu 2024 pridobljena nepovratna sredstva iz sheme NRP.

Za MHE Pesnica so bila v letu 2024 pridobljena nepovratna sredstva iz sheme Načrta za okrevanje in odpornost, razvojnega področja »Zeleni prehod«.

Na poziv 2024 – TRANSMISSION AND STORAGE PROJECT PROMOTERS je bil prijavljen projekt ČHE Kozjak.

V DEM namenimo veliki poudarek tudi ostali okoljski problematiki, pri čemer ne pozabljamo na pospešeno elektrifikacijo prometa in ogrevanja.

2.14 Načrti za prihodnost

V DEM se zavedamo, da je ključen pogoj za uspešen tržni nastop družbe konkurenčna cena električne energije ter varna, kvalitetna in zanesljiva dobava električne energije.

V letu 2025 kakor tudi v prihodnjih letih bomo nadaljevali z izvajanjem nalog v skladu z zastavljenimi strateškimi cilji.

V letu 2025 in tudi vnaprej bomo razvijali poslovanje na treh strateško pomembnih področjih in sicer:

področje zagotavljanja nemotene proizvodnje električne energije, ki vključuje strateške dejavnosti:

- proizvodnje električne energije - glavni cilj družbe v obravnavanem dolgoročnem obdobju je varna, kvalitetna in zanesljiva proizvodnja električne energije. Poleg ohranitve in povečanja obstoječih proizvodnih kapacitet želimo svoje proizvodne zmogljivosti še povečati in razširiti na druga področja obnovljivih virov.
- vzdrževanja naprav in objektov - s kvalitetnim vzdrževanjem želimo dolgoročno zagotoviti, da bodo proizvodne naprave in objekti v svoji predvideni življenjski dobi sposobni opravljati svoje projektno predvidene funkcije.

področje za zagotavljanje ekonomske učinkovitosti družbe,

področje za zagotavljanje varnosti obratovanja in poslovanja.

2.15 Informacije o trajnostnem poslovanju

Družba Dravske elektrarne Maribor d. o. o. v okviru poslovnega poročila ni pripravila poročila o trajnostnosti skladno z določbami ZGD-1 oziroma standardi ESRS ali drugimi trajnostnimi okvirji ali standardi, saj k pripravi poročila ni zavezana. V poslovno poročilo je družba skladno z določbo 2. odstavka 70. člena ZGD-1 vključila informacije, povezane z varstvom okolja in delavci.

Skladno z določbo 1. odstavka 70.c in 1. odstavka 70.č člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) je družba HSE d. o. o. kot obvladujoča družba družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. v okviru konsolidiranega poročila poslovnega poročila zavezana k pripravi konsolidiranega poročila o trajnostnosti. Slednje skladno s standardi ESRS vključuje konsolidacijo informacij, potrebnih za razumevanje, kako zadeve v zvezi s trajnostnostjo vplivajo na razvoj, uspešnost in položaj Skupine HSE ter skladno s standardi ESRS tudi informacije o trajnostnih vplivih in tveganjih družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o., ki se bistveno razlikujejo od trajnostnih vplivov in tveganj Skupine HSE.

Družba Dravske elektrarne Maribor d. o. o. za poslovno leto 2024 še ni neposredno zavezana k pripravi poročila o trajnostnosti skladno z določbo 1. odstavka 70.c člena ZGD-1, vendar so njeni trajnostni vidiki skladno s standardi ESRS vključeni v konsolidirano poročilo o trajnostnosti Skupine HSE.

V okviru konsolidiranega poročila o trajnostnosti Skupine HSE je družba Dravske elektrarne Maribor d. o. o. v poročanje na konsolidirani ravni vključena tudi v okviru obveznosti v skladu z 8. členom Uredbe 2020/852/EU o vzpostavitvi okvira za vzpodbujanje trajnostnih naložb.

Trajnostni razvoj pomeni razvoj, ki je skladen z načeli trajnostnosti, torej stremi k zadovoljevanju potreb v sedanosti brez ogrožanja možnosti razvoja za prihodnje generacije in si prizadeva za ravnotežje med gospodarskim razvojem, socialno pravičnostjo in varstvom našega okolja.

S sprejemom Agende za trajnostni razvoj do leta 2030 Združenih narodov, Evropskega zelenega dogovora in drugih mednarodnih dokumentov, so se določili cilji trajnostnega razvoja za odpravo revščine, varstvo okolja in zaščito našega planeta ter zagotovitev varstva človekovih pravic in blaginje za vse. Da bi te cilje lahko dosegli so se na ravni EU sprejeli številni zakonodajni akti z ukrepi za spodbujanje financiranja trajnostne rasti. Pri tem so bistvenega pomena boljši podatki podjetij o tveganjih glede trajnostnosti, ki so jim izpostavljeni, ter o njihovem lastnem vplivu na ljudi in okolje. Na podlagi Direktive 2022/2464/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti, prenesene v slovensko zakonodajo z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1M), in ESRS standardov bodo podatki podjetij med seboj bolj primerljivi, zanesljivi in dostopni ter potencial evropskega enotnega trga bolje izkoriščen.

Delovanje družbe, ki večino svoje dejavnosti opravlja na reki Dravi, temelji na učinkovitih procesih, ki potekajo z minimalno obremenitvijo virov in okolja. Skrb za okolje je vedno ključni kriterij presoje delovne in ekonomske uspešnosti – tako pri obstoječih zmogljivostih kot tudi pri tistih, ki jih še nameravamo vzpostaviti.

Razvojna usmeritev družbe DEM zajema obnovo obstoječih zmogljivosti ter gradnjo novih zmogljivosti iz obnovljivih virov energije, kar bo vključeno v naše poročanje v skladu z ESRS standardi. V okviru konsolidiranega poročila o trajnostnosti skupine HSE bomo zbirali in poročali podatke, ki odražajo našo zavezanost trajnostnemu razvoju ter našimi prizadevanji za zmanjšanje vplivov na okolje, kar omogoča celovito in usklajeno poročanje o doseženih ciljih in ukrepih na področju trajnostnosti.

Sistem vodenja in nadzor kakovosti

V družbi imamo sprejeto politiko vodenja družbe, v kateri so integrirani sistemi vodenja, in sicer:

- sistem kakovosti skladno s standardom ISO 9001;
- sistem ravnanja z okoljem skladno s standardom ISO 14001;
- sistem varnosti in zdravja pri delu skladno s standardom ISO 45001;
- sistem za obvladovanje premoženja skladno s standardom ISO 55001 (v certificiranem obsegu);
- sistem informacijske varnosti po ISO IEC 27001;
- sistem neprekinjenega poslovanja in
- certifikat Družini prijazno podjetje.

Preverjanje skladnosti z vsebino posameznih sistemov vodenja se izvaja preko integriranih presoj (notranjih, zunanjih ter vodstvenih pregledov) po vseh zgoraj navedenih ISO standardih.

V letu 2024 smo izvedli prehod na novo verzijo standarda ISO IEC 27001:2022 v okviru skupne presoje HSE.

V skrbi za trajnostni razvoj okolja, v katerem delujemo, smo uvedli proces obvladovanja plavja, ki ga prinese Drava s pritoki, kar smo tudi formalizirali s pridobitvijo okoljevarstvenega dovoljenja in mednarodnega certifikata SURE.

Sistemi vodenja so orodje za načrtovanje in spremljanje ustreznega delovanja procesov v družbi. Osredotočamo se predvsem na optimizacijo procesov, obvladovanje tveganj, analizo odklonov/nevarnih pojavov ter nenehno izboljševanje, katerih skupni namen je izpolnjevanje poslanstva in doseganje načrtovane vizije družbe.

Odgovornost do zaposlenih

Kadrovska struktura in zaposlovanje

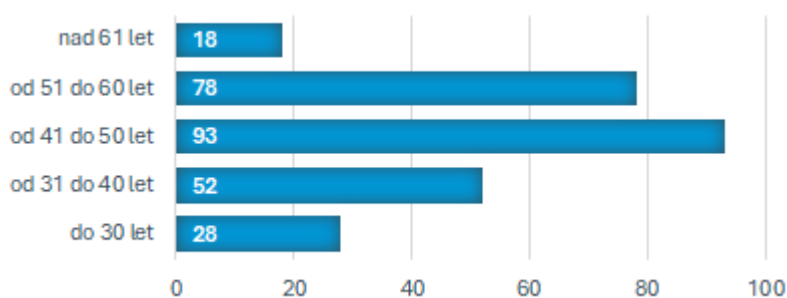
V družbi Dravske elektrarne Maribor verjamemo, da so naši zaposleni srce in motor našega uspeha. Zaposluje strokovne, zavzete in motivirane sodelavce, ki s svojim znanjem in predanostjo soustvarjajo prihodnost energetske panoge. Na dan 31. decembra 2024 je bilo v družbi zaposlenih 269 sodelavcev, kar je odraz stabilnega poslovanja in skrbno načrtovanega razvoja kadrov.

Neželeni fluktuacija ostaja izjemno nizka, kar potrjuje, da zaposleni v našem podjetju prepoznajo dolgoročne karijerne priložnosti in visoko kakovost delovnega okolja. Pri zaposlovanju novih sodelavcev uporabljamo različne kanale – od oglaševanja na spletni strani in družbenih omrežjih, do sodelovanja na kariernih sejmih in povezovanja z izobraževalnimi institucijami. Ključno vlogo pri privabljanju novih talentov imajo tudi naši zaposleni, ki so najboljši ambasadorji podjetja in njegove kulture.

Poseben poudarek namenjamo štipendijski politiki, saj želimo že v času šolanja prepoznati in podpreti perspektivne kadre. Na dan 31. 12. 2024 smo imeli 9 štipendistov, postopek dodelitve novih štipendij pa je bil v polnem teku. Udeležujemo se kariernih sejmov, radi sodelujemo s srednjimi šolami in fakultetami v obliki predavanj, projektnih aktivnosti, mentorstva, obveznih praks..., na osnovi česar pritegnemo mlade s prikazom kariernih priložnosti pri nas že v času šolanja.

Povprečna starost zaposlenih znaša 45,8 let in se v primerjavi s preteklimi leti znižuje, kar kaže na uravnoteženo strukturo med izkušenimi strokovnjaki in mlajšimi talenti, ki v podjetje prinašajo sveže ideje in inovativnost. Delež zaposlenih s statusom invalida znaša 3,3 %, delež žensk na vodilnih in vodstvenih položajih pa 27 % kar potrjuje našo zavezanost vključujočemu delovnemu okolju.

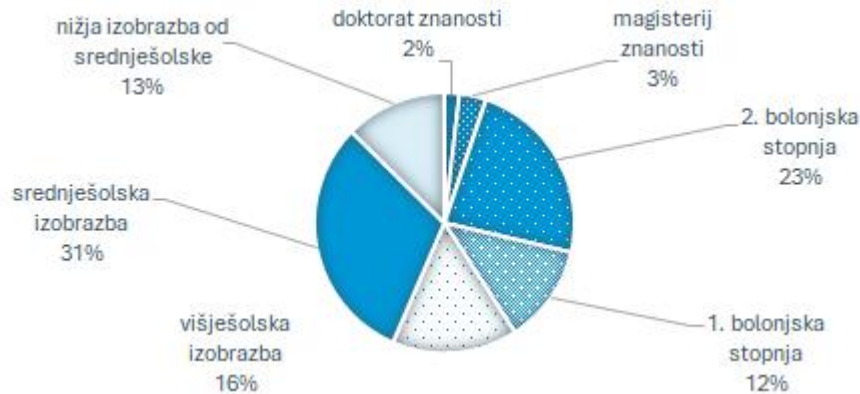
Starostna struktura zaposlenih na dan 31. 12. 2024

Sestava zaposlenih po spolu ostaja sicer relativno nespremenjena. Prevladujejo moški, ki jih je zaposlenih 224, žensk je 45.

Z vidika izobrazbene strukture prevladuje skupina zaposlenih s srednješolsko izobrazbo (31 %), nezanemarljiv pa je tudi delež zaposlenih z magisterijem in doktoratom znanosti – dobrih 5 %.

Izobrazbena struktura zaposlenih na dan 31. 12. 2024

Razvoj in motivacija zaposlenih

Verjamemo, da je naložba v znanje in razvoj ključ do uspeha. Zaposlenim omogočamo obsežna strokovna in vodstvena usposabljanja, ki pripomorejo k njihovem profesionalnemu in osebnostnemu razvoju. V letu 2024 smo skupaj izvedli 8.255 ur izobraževanj, v povprečju pa se je vsak zaposleni izobraževal 31 ur.

Z načrtnim izobraževanjem in usposabljanjem izboljšujemo kompetence, produktivnost in ustvarjalnost zaposlenih ter na ta način krepimo konkurenčnost družbe. Najpogostejša oblika pridobivanja znanja je usposabljanje na delovnem mestu, udeležba na izobraževanjih in prenos pridobljenega znanja na sodelavce v obliki predavanj, predstavitev, pri čemer posebno pozornost namenjamo zakonsko obveznim in periodičnim izobraževanjem. V letu 2024 smo uvedli e-akaDEMijo, v okviru katere imajo zaposleni neomejene možnosti samoizobraževanja iz različnih vsebin (uporabna informatika, tuji jeziki, vodstvene veščine,...).

Sistem letnih pogovorov ostaja pomembno orodje pri razvoju zaposlenih in usklajevanju njihovih ciljev z vizijo podjetja. Preko tega sistema zagotavljamo individualni pristop k razvoju kariere in načrtovanju strokovne rasti vsakega sodelavca.

V letu 2024 smo uspešno implementirali prenovljen sistem nagrajevanja, ki še bolj spodbuja odličnost in prispevek posameznika k uspehu podjetja.

Varnost in zdravje pri delu

V družbi Dravske elektrarne Maribor je varnost in zdravje ena temeljnih zavez in hkrati zahtev delovanja družbe. Izpolnjujemo vse z zakonodajo določene obveznosti v zvezi z varovanjem zdravja in življenja zaposlenih. Poleg zakonodajnih zahtev, ki so zgolj minimalna osnova, nas v skrb za zdravje zavezuje tudi prejeti certifikat ISO 45001.

Poleg stalnih aktivnosti na področju zagotavljanja varnosti (rednih usposabljanj, izvajanje vaj ob izrednih razmerah, pregledih delovne opreme, stalnega nadzora nad delovnim okoljem, izbira ustrezne osebne varovalne opreme,...) in zdravja (zdravstvenih pregledov) je bistven poudarek na t. i. zavedni varnosti, v okviru katere:

- zaposlene spodbujamo, učimo in motiviramo za iskanje varnejših načinov dela;
- zaposleni prepoznajo nevarne dogodke oziroma incidente;
- zaposleni aktivno sodelujejo pri analizi nevarnih dogodkov, ocenjevanju tveganj in določanju ukrepov;
- zaposleni na novo zaposlene in druge izvajalce v družbi DEM prenašajo varnostno kulturo;
- zaposlene usmerjamo k dožemanju zdravega načina življenja, iz vidika vseh komponent zdravja.

Vsi skupaj želimo in stremimo k temu, da nam delo ne bi pustilo negativnih vplivov na naše zdravje; da bi bilo čim manj nezgod in prekomernih psihičnih obremenitev, ki bi lahko negativno vplivale na naše zdravje.

Zaradi uspešnega dela na področju razvoja v družbi in posledično priprave in gradnje novih kapacitet/objektov za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, smo aktivno sodelovali pri pripravi in pregledu tehnične dokumentacije in izvajali nadzor na deloviščih iz vidika zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu ter požarnega varstva.

V okviru analize dela in pregleda objektov smo prepoznali 15 t. i. nevarnih dogodkov/incidentov, ki smo jih analizirali, določili ukrepe na podlagi katerih je bil nevaren dogodek preprečen oziroma definirali kontrole in aktivnosti, da do podobnega pojava več ne bo prišlo. Vse analize z ukrepi so posredovane na vse delovne lokacije družbe in z njimi seznanjeni vsi zaposleni.

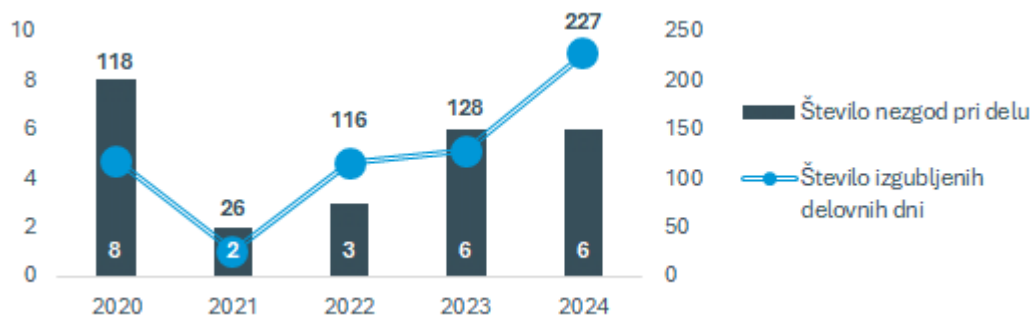
Glede na razvojne projekte, ter hkrati upokojitve, je bil obseg zaposlovanja v letu 2024 večji kot običajno, kar posledično pomeni, dodatni izziv za kvalitetno in hitro uvajanje novega kadra, tudi iz vidika vsebin in zahtev varnosti in zdravja pri delu.

V družbi so se skozi leto izvedle manjše reorganizacije in spremembe sistemizacije delovnih mest, kar je posledično pomenilo revizijo celotne ocene tveganja. Prav tako smo v družbi pričeli z uvajanjem novih tehnoloških postopkov, kar posledično pomeni prepoznavanje novih nevarnosti in ocenitve tveganj.

Dodatne aktivnosti so bile posvečene tudi novim oziroma spremenjenim zakonodajnim zahtevam glede ocenjevanja tveganj povezanih z ročnim premeščanjem bremen ter varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim, mutagenim ali reprotoksičnim snovem pri delu.

Poleg vseh aktivnosti in zavedanju zaposlenih, pa žal kot družba, z zelo velikim in obširnim naborom tveganj, ne moremo mimo nezgod pri delu, ki imajo za posledico bolniške odsotnosti zaposlenih. Tako smo žal tudi v letu 2024 beležili 6 nezgod pri delu, zaradi katerih smo skupno izgubili 227 delovnih dni.

Nezgode pri delu

Podatek o številu nezgod in izgubljenih delovnih dni v letu 2024 žal ne nakazuje na ugoden trend nezgod pri delu. Glede na nihanja (ki so razvidna) iz grafa, ugotavljamo da žal nimamo neposrednega vpliva na verjetnost nezgod. Glavnina izgubljenih delovnih dni je posledica ene nezgode, poškodbe gležnja, ki je nastala med gibanjem po zelenici. Prav tako smo v delu 2024 beležil še 45 izgubljenih delovnih dni kot posledica nezgode pri delu iz leta 2023.

Skrb za zaposlene

V Dravskih elektrarnah Maribor se zavedamo, da je zadovoljstvo zaposlenih ključno za uspešno poslovanje. Zato si prizadevamo za pozitivno in spodbudno delovno okolje, ki omogoča optimalno ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem.

Že vrsto let smo ponosni nosilci certifikata **Družini prijazno podjetje**, s čimer dokazujemo svojo zavezanost k ustvarjanju fleksibilnega delovnega okolja. V letu 2024 smo nadaljevali z uspešnim izvajanjem vseh 17 ukrepov, ki zaposlenim omogočajo lažje usklajevanje službenih in družinskih obveznosti.

Skrbimo tudi za zdravje zaposlenih – omogočamo jim različne oblike dodatnih nadstandardnih zdravstvenih zavarovanj, preventivne preglede in medicinsko programirane oddihe. Velik poudarek dajemo tudi športnim in rekreativnim aktivnostim. Na voljo so organizirane vadbe v okviru **Športnega društva DEM**, kjer zaposleni lahko izbirajo med številnimi različnimi športnimi dejavnostmi, udeležujejo pa se tudi športnih iger. V podjetju imamo uvedene tudi vodene vadbe za zaposlene - Ohranimo zdravo in gibljivo telo. Zaposlenim je na voljo tudi sadje.

Tako kot v preteklem letu smo tudi v letu 2024 ponovno prejeli Certifikat FIT PODJETJE 2024, ki ga podeljuje društvo Bodifit Slovenija.

Poleg fizičnega zdravja dajemo velik pomen tudi **duševnemu zdravju** zaposlenih. V letu 2024 smo organizirali več delavnic na temo dobrega počutja, obvladovanja stresa in pozitivne komunikacije. Zaposlenim in njihovim družinskim članom je bila tudi v tem letu na voljo psihološka pomoč 24 ur na dan, vse dni v tednu.

Vplačevanje v drugi pokojninski steber, v obliki prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenih, je sestavni del plačne politike. S tem kot ozaveščen delodajalec skrbimo za večjo finančno varnost naših zaposlenih tudi po upokojitvi.

V kolikor to dopušča delovni proces imajo zaposleni možnost, da delo opravljajo tudi od doma. Temu smo ustrezno prilagodili interne akte in pogodbe o zaposlitvi.

Zaposlenim omogočamo preživljanje počitnic v počitniških objektih na različnih lokacijah po Sloveniji in na Hrvaškem.

Povezovanje z mladimi talenti

Tudi v letu 2024 smo aktivno sodelovali s študenti in dijaki ter jim omogočili vpogled v delovanje našega podjetja. Izvajali smo [obvezne prakse](#), [štipendiranje](#), [študentsko delo](#) ter pomagali pri [pripravi zaključnih del](#), s čimer smo mladim omogočili pridobivanje dragocenih izkušenj. [Počitniško delo](#) smo omogočili 47 otrokom naših zaposlenih, ki so poleg spoznavanja različnih delovnih področij pridobili tudi prve delovne izkušnje.

Sodelovanje s predstavniki zaposlenih

Socialni dialog je eden od temeljev našega uspeha. V podjetju skrbimo za odprto in transparentno komunikacijo s [Svetom delavcev](#) in [Sindikatom](#), ki sta ključna povezovalna člena med zaposlenimi in vodstvom družbe. Redna srečanja s predstavniki zaposlenih omogočajo pravočasno izmenjavo informacij, reševanje morebitnih izzivov in skupno oblikovanje ukrepov za še boljše delovno okolje.

Skrbno načrtujemo prihodnost in verjamemo, da so zadovoljni in motivirani zaposleni najboljše zagotovilo za dolgoročni uspeh podjetja. Dravske elektrarne Maribor ostajajo podjetje, kjer si vsakdo želi delati!

Odgovornost do okolja

Odgovornost do okolja je zaveza in prizadevanje družbe DEM. Je pomemben del našega trajnostnega ravnanja ter sprejemanja odločitev, ki prispevajo k ohranjanju narave in varstvu okolja za prihodnje generacije. Gre za spoštovanje in skrb do narave in okolja v prostoru, kjer živimo in delamo.

Hidroelektrarne imajo ključno vlogo pri zagotavljanju električne energije iz obnovljivih virov. Z ostalimi napravami za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, kot so sončne, vetrne in geotermalne elektrarne, ki so nepogrešljive na poti v brezogljico prihodnost razvijamo in uvajamo nove tehnologije za optimizacijo proizvodnje energije in zmanjšanje vplivov na naravo in okolje.

Zavedamo se, da živimo in delujemo v prostoru ob reki Dravi, ki je kljub energetske rabi pomembna z vidika ohranjanja narave, saj so v njeni strugi in ob njej številni habitati z raznolikimi vrstami živali in rastlin. Na koncesijskem območju moramo in želimo z reko Dravo upravljati na način, s katerim izboljšujemo ekološki potencial akumulacij, varstvo pred poplavami, omogočamo plovbo, ribolov in druge dejavnosti.

Pri obratovanju in vzdrževanju obstoječih hidroelektrarn, sončnih elektrarn ter pri umeščanju novih naprav v prostor se strogo držimo vseh predpisov in standardov, s ciljem zagotoviti okolju prijazen pristop in trajnostno rabo naravnih virov. Pri tem tesno sodelujemo s ključnimi deležniki, kot so lokalne skupnosti, društva, Direkcijo RS za vode, Zavodom RS za varstvo narave, Agencijo RS za okolje, Ribiško zvezo Slovenije, ribiškimi družinami, Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije in številnimi drugimi. To sodelovanje omogoča celovito in učinkovito načrtovanje ter upravljanje, kar prispeva k izboljšanju kakovosti življenja in trajnostnemu razvoju v tem območju.

Družba DEM deluje v skladu z mednarodnim standardom ISO 14001:2015, ki določa zahteve za sistem ravnanja z okoljem. Ta standard zagotavlja sistematičen pristop k prepoznavanju, upravljanju in zmanjševanju okoljskih vplivov ter vključuje stalne izboljšave pri ravnanju z okoljem.

Z vzpostavitvijo predelave lesnega dela plavja v biogorivo (lesne sekance) v letu 2024 smo pridobili še certifikat SURE, ki je evropsko priznana shema, s katero smo se zavezali k odgovorni rabi biomase in strogim trajnostnim merilom za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo RED II (2018/2001/EU).

Vplivi na okolje in ukrepi za njihovo zmanjševanje

Hidroelektrarne in sončne elektrarne so pomemben vir obnovljive energije, z določenimi vplivi na okolje in družbo. Vplivi lahko nastanejo v času rednega obratovanja, v času obnov naprav, izrednih dogodkov in novogradenj. Z obstoječo proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v veliki meri prispevamo k podnebno nevtralni ter bolj čisti Sloveniji in Evropi. Z gradnjo novih in s povečevanjem proizvodnje iz obnovljivih virov še bolj zmanjšujemo odvisnost od fosilnih goriv in zmanjšujemo emisije toplogrednih plinov ter tako omogočamo boljšo kakovost zraka, večjo energetske varnost ter pozitivno vplivamo na gospodarstvo, saj se spodbuja razvoj novih tehnologij in delovnih mest.

Z internimi prepisi so sprejeti številni ukrepi, ki zmanjšujejo tveganja in negativne vplive v času obratovanja, izrednih dogodkov in remontov sončnih ter hidroelektrarn na okolje. Z upoštevanjem ukrepov, kot so zagotavljanje ekoloških pretokov, vlaganje rib s pomočjo ribiških družin za zaščito ribjih populacij, izvajanje monitoringov za pravočasno ukrepanje, ustrezno ločevanje odpadkov, optimizacija porabe naravnih virov, uporaba trajnostnih tehnologij in materialov v gradbeništvu, dosledno upoštevanje načrtov gospodarjenja z odpadki, izobraževanja zaposlenih glede ravnanja z nevarnimi snovmi, ravnanja v primeru nesreč in številnih drugih si prizadevamo za zmanjšanje negativnih vplivov na ekosisteme, zmanjšanje ogljičnega odtisa ter izboljšanje kakovosti življenja za sedanje in prihodnje generacije.

V skladu z zakonodajo se na nacionalnem nivoju izvaja monitoring površinskih voda, emisij v vode, zrak in tla ter emisije hrupa. Spremljamo in nadzorujemo meteorološke, hidrološke, erozijske, geološke, seizmološke, radiološke in druge geofizikalne pojave, populacije rib, ptic in drugih organizmov. Z monitoringi okoljskih parametrov in spremljanjem populacij različnih organizmov pravočasno zaznamo negativne spremembe, ki bi lahko kazale na spremembe v ekosistemi ali okolju in tako pravočasno ukrepamo. Z doslednim zbiranjem podatkov lahko oblikujemo bolj ciljno usmerjene politike in strategije za trajnostno upravljanje z naravnimi viri, zaščito okolja in prilagajanje na podnebne spremembe.

V nadaljevanju so podani okoljski podatki po posameznem področju. Glede na dodatno število zaposlenih in prihajajoče investicije lahko v naslednjih letih pričakujemo povečanje vrednosti na posameznih parametrih. Kljub temu bomo stremeli k zmanjšanju relativnih količin (emisij, količin glede na število zaposlenih in kapaciteto proizvodnje). Ob tem bomo s spodbujanjem izgradnje obnovljivih virov energije prispevali k blaženju podnebnih sprememb ter zmanjšanju ogljičnega odtisa, kar bo omogočilo bolj trajnostno in energetske učinkovito poslovanje.

Okoljski podatki	2024	2023	2022
Število okoljskih incidentov	0	0	2
Število pritožb	0	0	0
Povprečna poraba goriva za vozila (l/100 km)	11,7	7,3	6,9
Poraba pitne vode (m ³)	2.998	2.468	2.168
Poraba hladilne tehnološke vode (mio m ³)	1,57	1,54	1,27
Poraba električne energije iz omrežja (kWh)	3.109.941	3.698.784	3.466.224
Količina nenevarnih odpadkov (t)	457	437	381
Količina nevarnih odpadkov (t)	40	43	47
Količina plavja (t)	501	2.515	980
Investicije za varstvo okolja (EUR)	2.172.198	2.025.496	1.125.011
Tekoči izdatki za varstvo okolja (EUR)	1.415.143	1.209.801	1.021.673
Analiza sedimenta (EUR)	50.000	50.000	50.000
Ekološko stanje površinskih voda	1,6/20,8	2,0/24,3	3,4/23,4
Globe in nederarne sankcije zaradi nespoštovanja okoljskih predpisov 4-EN29 (EUR)	0	0	0

Ključna tveganja

Povečane količine plavja v izrednih razmerah presegajo zmogljivosti deponij plavja. Viri tveganja so naravne nesreče (vetrolom, snegolom) in izredni dogodki (visoke vode). Lokacija tveganja je predvsem HE Zlatoličje. Tveganje obvladujemo z doslednim ravnanjem v skladu z veljavnimi internimi akti, pravočasnim praznjenjem deponij, zagotavljanjem dodatnih površin za plavje, zagotavljanjem ustrezne in potrebne mehanizacije ter transportnih sredstev in organizacijo delovnih procesov v času tovrstnih dogodkov.

Količine odloženega sedimenta v vseh akumulacijah HE, po več desetletjih obratovanja objektov zmanjšujejo energetski potencial, poplavno varnost, ekološki potencial in biodiverziteto ter omejujejo plovbo in namakanje. Ko se območja odloženega sedimenta približajo pregradam lahko to vpliva tudi na pretočnost in varnost objekta. V času izrednih dogodkov se tveganje z večjimi količinami dotoka in odlaganja, poveča. Prav tako se ob izrednih dogodkih odložijo večje količine sedimenta na izlivnih delih vodotokov, kar ovira njihovo pretočnost in povečuje poplavno nevarnost ob teh pritokih.

Tveganje se obvladuje z rednim premeščanjem sedimenta s kritičnih območij v okviru določb zakonodaje in ukrepi, sprejetimi s Strategijo trajnostnega upravljanja s sedimenti na akumulacijah HE na reki Dravi in izhajajočim akcijskim načrtom za implementacijo ukrepov.

Razlitja nevarnih snovi zaradi nesreč in izrednih dogodkov so obvladovana z ukrepi, predpisanimi v internih aktih tako s področja sistema ravnanja z okoljem, kot tudi s področja varstva pri delu in požarne varnosti.

Skrb za okolje in naravo

"Obnovljivi viri energije, kot je hidroenergija, so ključ do trajnostne prihodnosti, a le če jih uporabljamo premišljeno in odgovorno." – n.n.

S premišljenim umeščanjem in gradnjo novih naprav za obnovljive vire energije ter obnovo obstoječih lahko bistveno zmanjšamo negativne vplive na okolje, prispevamo k ohranjanju narave in varujemo naravne vire. Na DEM to dosegamo z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, izbiro trajnostnih materialov in gradbenih postopkov z nizkim ogljičnim odtisom, prilagajanjem infrastrukturnih rešitev naravno-geografskim danostim območja. Z obnovo in nadgradnjo obstoječih elektrarn zmanjšujemo potrebe po gradnji novih objektov ter tako optimiziramo rabo prostora in virov. Za zagotavljanje družbeno sprejemljivega razvoja in podporo trajnostnim praksam pa že v fazi načrtovanja vključujemo različne deležnike in strokovnjake.

Na DEM iščemo trajnostne rešitve in izvajamo ukrepe, ki so ob rednih obnovah objektov in gradnji novih naprav, usmerjeni v ohranjanje energetskega potenciala akumulacij HE z ukrepi za zmanjšanje sedimentacije, v revitalizacijo in urejanje brežin, odstranjevanje in predelavo lesnega dela plavja v biogorivo, ustrezno sortiranje komunalnih odpadkov, čiščenje izlivnih odsekov pritokov, gradnjo novih habitatov (gnezditvenih otokov), izgradnjo prehodov za vodne organizme, energetsko sanacijo stavb, optimizacijo prevozov potrebnih za vzdrževanje objektov idr.

Ravnanje z odpadki

Družba ravna z odpadki v skladu z internim Navodilom za ravnanje z odpadki ter skrbno načrtuje gospodarjenje z odpadki za vsak proizvodni objekt. Z doslednim izvajanjem ukrepov se osredotočamo na preprečevanje in zmanjševanje nastajanja odpadkov, pri čemer odpadke skrbno sortiramo ter jih usmerjamo v nadaljnjo obdelavo ali reciklažo.

Ob večjih gradbenih posegih, prenovah proizvodnih objektov in posodobitvah infrastrukture lahko občasno nastanejo povečane količine odpadkov. Kljub temu si prizadevamo za trajnostno ravnanje z odpadki ter v okviru tehničnih in ekonomskih možnosti spodbujamo postopke, ki sledijo zakonsko določeni hierarhiji ravnanja z odpadki. Na ta način prispevamo k odgovornemu upravljanju virov in varovanju okolja.

Glede na preteklo leto smo zmanjšali količino nevarnih odpadkov kar lahko pripišemo doslednemu izvajanju ukrepov, zapisanih v Načrtih gospodarjenja z odpadki za posamezni proizvodni objekt.

Plavje, ki se odstrani pred jezovnimi objekti, se začasno odloži na deponijah hidroenergetskih objektov. Količine plavja lahko nihajo med nekaj 100 do nekaj 10.000 m³, kot je bilo to zaznati po obdobju visokih voda v letu 2023.

V letu 2024 je bilo pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje za predelavo lesnega dela plavja v biogorivo, s čimer se bo v prihodnje skupna količina plavja, ki se obravnava kot odpadke, zmanjšala.

Poraba hladilne (tehnološke) vode

Poraba hladilne vode je v skladu s podeljenimi delnimi vodnimi dovoljenji. Za vsa mesta odvzema je izdelan Poslovnik o obratovanju in vzdrževanju vodnih objektov in naprav, kjer je podrobno določen način obratovanja objekta za rabo vode. V skladu s poslovnikom so nameščene merilne naprave za ugotavljanje dejanske odvzete količine vode.

Trajnostno upravljanje s sedimenti akumulacij HE na reki Dravi

Na podlagi sprejete Strategije trajnostnega upravljanja s sedimenti akumulacij HE na reki Dravi, se je izdelal Akcijski načrt implementacije ukrepov 2024 - 2027, v katerem so za vsako posamezno akumulacijo določeni ukrepi s katerimi se bo zmanjšalo odlaganje sedimenta ali omogočilo usmerjeno premeščanje.

Z deli, vezanimi na ohranjanje energetskega potenciala oziroma odstranjevanja sedimentov iz akumulacije HE Formin (Ptujskega jezera) na brežine se je nadaljevalo tudi v letu 2024. V letu 2024 se je pričela rekonstrukcija ekološko saniranega dela brežine, ki se je zaradi močnih sunkov vetra in valov v tem delu jezera porušila. Dela se bodo predvidoma zaključila v poletnih mesecih v letu 2025, ko se bo nadaljevalo z ekološko sanacijo brežin na desnem bregu.

Ker so težave s sedimentacijo zaradi morfologije in hidravličnih razmer najbolj izrazite v akumulaciji HE Formin (Ptujsko jezero), je bil izdelan hibridni numerični model s katerim se je preverila učinkovitost določenih ukrepov. Z modelom se je preverilo vplive predvidenih ukrepov za zmanjšanje odlaganja in odstranjevanja sedimentov in predloge rešitev, podanih tekom izdelave omenjenih Usmeritev in pogojev premeščanja sedimentov. V letu 2024 se je prav tako zaključila študija Usmeritve in pogoji premeščanja sedimenta v Ptujskem jezeru in vplivi na habitate in nanje vezane organizme. Rezultati študije so pokazali, da je odstranjevanje sedimenta za zagotavljanje dobrega ekološkega potenciala, ohranjanja dristišč, makrofitov in bentoških nevretenčarjev nujno potrebno. Na podlagi rezultatov obeh študij se je identificiralo primerne ukrepe ter pričelo s pripravo Programa trajnostnega upravljanja s sedimenti Ptujskega jezera, ki ga potrdi minister pristojen za upravljanje z vodami.

Intenzivno se je pripravljala dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja za most na levo obrežni nasip Ptujskega jezera v sklopu projekta LIFE IP RESTART, kar bo omogočilo dostop do zadrževalnika za dehidracijo sedimenta in odvoz v nadaljnjo predelavo.

Še naprej potekajo raziskave, kako sediment v skladu z zakonodajo in varno za okolje ustrezno predelati v sekundarno surovino, ki se lahko uporabi v večjih infrastrukturnih objektih. Za sedimentni kompozit (SedKomp1 in SedKomp2) je bilo že v letu 2023 pridobljeno Slovensko tehnično soglasje STS-22/0009, s katerim se lahko vgrajuje v protipoplavne nasipe, v sklopu projekta READY4USE (ARRS L7-2629) izdelana opeka. Pričakujemo, da bomo v letu 2025 pridobili še STS za kompozit, primeren za vgradnjo v prometno infrastrukturo in gradnik za vgradnjo v visokovodne nasipe.

Energija za naravo: krepitev biotske raznovrstnosti

Družba DEM se z različnimi ukrepi trudi izboljšati biotsko raznovrstnost, ker se zaveda, da je to pomembno za stabilnost in funkcionalnost ekosistemov, ki so ključni za ohranjanje ravnovesja v naravi in kakovost življenja ljudi.

Vlaganje rib v strugo Drave

Dravske elektrarne z delovanjem naših hidroelektrarn vplivamo na življenje v reki Dravi, zato čutimo odgovornost do ohranjanja biotske raznovrstnosti. Naše sodelovanje z ribiči iz regije ima bogato zgodovino, zadnja leta se je še poglobilo. V letu 2024 smo združili moči ter finančno in organizacijsko pristopili k oživljanju populacije potočne postrvi. V reko smo izpustili med 200 in 300 kg omenjene vrste rib. Na ta način želimo vzpostaviti bolj stabilno populacijo te ribje vrste, spodbuditi odpornost in stabilnost ekosistema in tako prispevati k ohranitvi avtohtonih ribjih vrst v strugi reke Drave. Poleg tega s prilagajanjem obratovanja HE vplivamo na vodni režim in v času drstenja rib vzpostavljamo karseda najboljše pogoje.

Ekološka sanacija asfaltnih brežin akumulacije HE Formin

Z odlaganjem sedimentov na brežine akumulacije Ptujskega jezera se varuje asfaltna obloga pred razpokami in ustvarja nov obrežni ekosistem, saj se sedimentna površina kmalu zaraste z avtohtono obrežno vegetacijo.

V letu 2024 se je pričelo z izvedbo rekonstrukcije že saniranega dela brežine, ki se bo zaključila v letu 2025. Z rekonstrukcijo se bo v delu nadomestilo obstoječo konstrukcijo za večjo odpornost proti vetru in valovom, značilnim za ta odsek.

Zagotavljanje ekološko sprejemljivega pretoka

DEM zagotavlja in spremlja zakonsko določen ekološko sprejemljiv pretok (Qes), s katerim omogočajo ohranjanje naravnega ravnovesja v rekah in njihovih ekosistemi, med proizvodnjo obnovljive energije in zaščito naravnega okolja.

Analiza vode reke Drave in sedimentov

V akumulacijah Dravskih elektrarn Maribor na letni ravni naročimo analize vode in sedimentov. Vzorčenje vode izvaja akreditiran laboratorij v skladu z zahtevami Pravilnika o monitoringu stanja površinskih voda in Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda.

Parametri fizikalno-kemijskih in bioloških analiz	Vrednotenje 2024 (akumulacija HE Formin)	Vrednotenje 2024 (akumulacija HE Ožbalt)
1. Kemijsko stanje	Dobro	Dobro
2. Ekološko stanje oz. potencial	Ni dosežen	Ni dosežen
2.1 Biološki elementi - bentoški nevretenčarji	Slabo	Zmerno
2.1 Biološki elementi - fitobentos	Dobro	Dobro
2.2 Splošni fizikalno – kemijski elementi	Zelo dobro	Zelo dobro
2.3. Posebna onesnaževala	Dobro	Dobro

Opomba izvajalca analize - Akumulacija HE Formin in HE Ožbalt:

- vrednotenje rezultatov fizikalno kemijskih analiz, je bilo opravljeno na podlagi samo enkratnega vzorčenja, zato so rezultati pokazatelj le trenutnega kakovostnega stanja reke Drave na izbrani lokaciji;
- vzorčno mesto je v akumulaciji HE Formin – Ptujsko jezero, ki se uvršča med MPVT, zato je vrednoten ekološki potencial.

V letu 2024 so bili odvzeti vzorci stabiliziranega sedimenta na levi in desni strani obrežja Ptujkega jezera, sipine pred jezo Melje in Črnečah. Vzorce izvajamo zaradi potrebe spremljanja stanja in kakovosti sedimenta. Analiza vzorcev je pokazala, da sediment ne vsebuje nevarnih snovi, da je zmes homogena in se lahko preda zbiralcem, predelovalcem odpadkov ali preuči možnosti za vnos v tla v skladu z veljavnimi predpisi.

Vzorčenje in analiza razvoja školjk v reki Dravi v letih 2021 - 2024

Po prvih opazovanjih populacij školjk trikotničark v letih od 2009 do 2011 je kazalo, da bodo školjke trikotničarke v relativno kratkem času popolnoma prekrile vse betonske površine derivacijskih kanalov. Vendar je v nasprotju s temi pričakovanji v začetku leta 2015 opažen izrazit upad populacije školjk. Z nadaljevanjem monitoringa populacij školjk trikotničark v letu 2017 ponovno beležimo izrazit dvig v deležu prekritosti kanala s školjkami (povečanje biomase, gostote ter povprečne velikosti školjk). Nihanja populacije školjk trikotničark so se nadaljevala tudi v naslednjih letih.

Vzorčenje školjk se izvaja na šestih stalnih lokacijah, praviloma v nočnem času. Od leta 2024 se bodo preverjali dodatni parametri, s katerimi se bo izdelala ocena v katerih pogojih prihaja do največjega razmnoževanja in s predlogom ukrepov, ki bi lahko omejili ali zmanjšali razmnoževanje.

Merilniki za spremljanje motnosti reke Drave

Dravske elektrarne Maribor izvajamo monitoring motnosti reke Drave na štirih merilnih mestih (HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Mariborski otok in HE Formin). Na vseh so nameščeni samodejni optični merilniki. Motnost vode lahko interpretiramo kot merjenje relativne čistosti vode, v kateri so prisotni disperzni in suspendirani delci. Leta 2020 je bil zamenjan merilnik na hidroelektrani Dravograd, v letu 2021 na hidroelektrani Vuzenica, v letu 2022 na hidroelektrani Mariborski otok ter v letu 2023 na jezu v Markovcih. V letu 2024 je bila podpisana pogodba za montažo petega merilnika na pregradi HE Fala.

Z merilniki motnosti je omogočena izmenjava podatkov med DEM in Agencijo Republike Slovenije za okolje (ARSO), ki podatke zbira, obdeluje in ustrezno interpretira. Merilniki se dodatno kalibrirajo s fizično odvzetimi vzorci po navodilih in metodologiji, ki jo določi ARSO.

Drugi projekti za izboljšanje stanja vodnih teles

Čiščenje izlivnih odsekov in pregrad

Ekstremne padavine in neurja povzročajo spiranje in erozijo nezavarovanih brežin na pritokih reke Drave. Posledično se na izlivnih odsekih pritokov in samih pregradah, v pritokih odlagajo večje količine sedimentov (mulja in proda).

Da bi preprečili vnos sedimentov v akumulacijske bazene, se omenjeni odseki čistijo v skladu z letnim planom, ki je narejen na osnovi rednih pregledov izlivnih odsekov. V letu 2024 smo dela opravljali na naslednjih lokacijah:

▪ akumulacija HE Ožbalt
Brezniška pregrada
Brezniški potok izlivni odsek
Potočnikov potok | ▪ akumulacija HE Vuhred:
Mučka Bistrica pregrada
Mučka Bistrica izlivni odsek
Vaški potok | ▪ akumulacija HE Vuzenica:
Dravški potok
Trbonjska reka |
|--|--|---|

Zagotavljanje pretočnosti na odsekih struge Drave

Sipine se zaradi ugodnih danosti za rast, močno zaraščajo, kar povzroča zmanjševanje prevodnosti rečnega korita v primeru visokih voda. V letu 2024 smo vzdrževalna dela izvajali na dveh lokacijah, in sicer na Potočnikovem in Brezniškem potoku, Mučki Bistrici in Vaškem potoku.

Čiščenje zarasti v strugi drenažnega jarka Ptujskega jezera

Po obodu Ptujskega jezera poteka drenažni jarek, katerega funkcija je odvod lokalnih potokov ter precejenih vod iz Ptujskega jezera. Zaradi različnih vplivov se v koritu drenažnega jarka odlagajo sedimenti, brežine drenažnega kanala pa zaraščajo. Vsakoletna vzdrževalna dela zagotavljajo pretočnost profila drenažnega jarka in sicer na način, da se odstranjuje zarast, sedimente in plavine. Redno izvajanje vzdrževalnih del nam omogoča tudi kontrolo stabilnosti objekta.

Prehodi za vodne organizme

Izgradnja visokih jezov, kot so tudi jezovi hidroelektrarn, predstavljajo prepreko za selitev rib po rečnem toku. Najučinkovitejši ukrep za vzpostavitev selitvenih poti rib, je izgradnja prehodov za vodne organizme oziroma ribjih stez, ki so umetno zgrajene poti, po katerih lahko ribe nemoteno potujejo v obe smeri in s pomočjo katerih se lahko izognejo preprekam, ki jim omejujejo življenjski prostor. Potekajo vzporedno s strugo reke, njihova oblika in dolžina pa sta odvisni od vrste rib, ki živijo v reki in omenjene steze koristijo. Po prenovi in vzpostavitvi prehoda za vodne organizme na pregradi HE Mariborski otok, iz rezultatov monitoringa prehoda vodnih organizmov na pregradi HE Mariborski otok, ki ga je izvajal Zavod za ribištvo Slovenije, izhaja, da je vzpostavitev uspešna. V letu 2024 je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje za prehod za vodne organizme na jezu Markovci in za HE Fala. Izdelana je tudi projektna dokumentacija za HE Ožbalt in HE Vuhred.

Iz Načrta upravljanja voda 2023-2027 (NUV III) izhaja, da je za ohranjanje biotske raznovrstnosti in stabilnosti ekosistemov, izboljšanja ekološkega stanja voda na vodnih telesih, kjer je prepoznana pomembna obremenitev zaradi neprehodnosti prečnega objekta, treba izvesti ukrepe za vzpostavitev prehodnosti za ribe na reki Dravi, prioriteto na odseku reke Drave SI3VT5171 – VT Drava Maribor – Ptuj ob jezu Markovci in Melje.

Predelava lesnega dela plavja v sekance

Na območjučasne deponije plavja na HE Zlatoličje je družba DEM v letu 2024 pridobila okoljevarstveno soglasje in dovoljenje za predelavo lesnega dela plavja v sekance, ki predstavlja biogorivo za srednje in velike kurilne naprave.

Za potrebe pridobitve vodnega soglasja se je na območju vgradil dodaten večji in zmogljivejši AQUAoil koalescentni lovilec olj z obvodnico (by-pass) z 20 % pretokom. Novo vgrajen lovilec bo ob morebitnem razlitju polnega olja rezervoarja drobilnika (500 l) in polnega rezervoarja hidravličnega olja (200 l) ter nakladača (diesel gorivo: 140 L, hidravlično olje 130 L) zmožen prestreči olje v skupnem volumnu 1.600 l. V primeru iztekanja goriva ali olja bo novo vgrajen lovilec prestregel olje pred izlivom v površinske vode.

V skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem se je naročil in vzpostavil dodaten monitoring odpadnih voda, hrupa, tal in zraka. Vso plavje, ki se zbere na območju deponije HE Zlatoličje ali je pripeljano z deponij drugih HE družbe DEM, se ustrezno sortira po posameznih vrstah odpadkov in lesni del plavja.

Ker delujemo trajnostno in želimo zagotavljati, da je predelan lesni del plavja v skladu z Direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (EU 2018/2001, v nadaljevanju: RED II direktiva) smo pridobili certifikat SURE (Sustainable REsources).

Za vsakoletno obnovo certifikata se izvede notranja in zunanja presoja v skladu s sistemom SURE, ki vključuje verifikacijo celotne vrednostne verige biogoriv, preverja trajnost surovin, njihov izvor, predelavo, distribucijo in uporabo, s katero se prispeva k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov.

Celovit pristop k podnebnim izzivom

Hidroelektrarne proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov energije in so ključ do trajnostne preskrbe z električno energijo v Sloveniji.

Dravske elektrarne Maribor že več kot 100 let proizvajamo električno energijo iz obnovljivega vodnega vira, s čimer pomembno prispevamo k trajnostni oskrbi z energijo in blaženju podnebnih sprememb. Električno energijo proizvajamo v osmih velikih hidroelektrarnah, štirih malih hidroelektrarnah in petih sončnih elektrarnah.

Kot največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji (s 59 % deležem proizvodnje iz OVE) imamo ključno vlogo pri razogljičenju elektroenergetskega sistema. Z vključevanjem dodatnih obnovljivih virov, kot so večji fotovoltaični sistemi, vetrne elektrarne in geotermalna energija, zmanjšujemo potrebo po fosilnih gorivih ter prispevamo k nižjim emisijam CO₂.

Z inovativnimi rešitvami, kot so hranilniki energije in digitalizacija upravljanja proizvodnje, zagotavljamo zanesljivo oskrbo z električno energijo, kar je ključno za stabilnost sistema, še posebej v kriznih razmerah. Naše elektrarne so sposobne delovati v izoliranem načinu in omogočajo zagon brez zunanjega napajanja.

Z digitalizacijo, avtomatizacijo in uvajanjem naprednih tehnologij skrbimo za optimalno delovanje proizvodnih enot. Hkrati razvijamo baterijske hranilnike in hibridne sisteme, ki izboljšujejo fleksibilnost in učinkovitost proizvodnega portfelja ter prispevajo k trajnostnemu energetskega prehodu.

Energetska sanacija stavb

Energetska sanacija stavb je ključna iz več razlogov, ki segajo od okoljskih in ekonomskih do družbenih vidikov, saj zmanjša porabo energije in s tem stroškov, emisije toplogrednih plinov, zmanjšuje obremenitve toplogrednih plinov in vodi k uresničevanju ciljev energetske politike.

Zato smo tudi na DEM pristopili k energetske sanaciji stavb. V letu 2023 je bilo izdelano Poročilo energetskega pregleda stavb družbe DEM, v katerem so podrobneje predstavljeni potenciali in ukrepi za izboljšanje učinkovite rabe energije, ki jih je potrebno podrobneje preučiti in vključiti v akcijski načrt za prihajajoče obdobje.

V letu 2024 je bila izvedena energetska sanacija stavb na HE Dravograd, v letu 2025 se bo zaključila sanacija na območju HE Vuzenica. Načrtovana je energetska sanacija stavb na območju HE Vuhred.

Odgovornost do širše družbene skupnosti

Komuniciranje in odnosi z javnostmi

V družbi DEM se zavedamo, da je odprta in transparentna komunikacija ključna za učinkovito poslovanje in krepitev zaupanja zaposlenih, deležnikov in širše javnosti. Zato si prizadevamo za redno in pravočasno izmenjavo informacij na vseh ravneh.

Naša [interna komunikacija](#) temelji na rednih kolegijih posloводства, kjer se sprejemajo ključne odločitve in zadolžitve, ki jih nato člani kolegija učinkovito prenašajo sodelavcem v okviru kolegijev področij in sestankov organizacijskih enot.

Pomemben del informiranja so tudi redni zbori zaposlenih, redni sestanki s Svetom delavcev in predstavniki sindikata, kjer posloводство podaja ključne usmeritve in odgovarja na vprašanja.

Za pravočasno obveščanje uporabljamo različne kanale – intranet, e-pošto, oglasne deske in interno glasilo. Vsakozi stremimo k temu, da so zaposleni tekoče seznanjeni s poslovnimi cilji in aktivnostmi družbe, saj lahko le tako vsi skupaj pripomoremo k doseganju zastavljenih ciljev.

[Lokalno in širšo javnost](#) o našem delovanju obveščamo preko:

- spletne strani in socialnih omrežij (Facebook, Instagram, LinkedIn);
- medijev, kjer z rednimi objavami in intervjuji osvetljujemo pomembne projekte;
- strokovnih konferenc in forumov, kjer prispevamo k razpravi o prihodnosti energetike;
- vodenih ogledov hidroelektrarn in Muzeja HE Fala, s katerimi ozaveščamo o pomenu obnovljivih virov energije;
- srečanj s predstavniki lokalnih skupnosti in združenj.

V letu 2024 smo še dodatno okrepili [komunikacijo o strateških razvojnih projektih](#), pri čemer smo posebno pozornost namenili pomenu obnovljivih virov energije in učinkom energetskih projektov na družbo in okolje.

Poleg zgoraj navedenega pa se aktivno odzivamo na novinarska vprašanja in pobude lokalne in strokovne javnosti glede posredovanja informacij. Prizadevamo si za pravočasno in transparentno komunikacijo z vsemi deležniki.

Sponzorstva in donacije

Kot družbeno odgovorno podjetje aktivno podpiramo [lokalne skupnosti, športne, kulturne in humanitarne projekte](#), ki prispevajo k boljši kakovosti življenja. Naš cilj ni le finančna podpora, temveč tudi krepitev sodelovanja in povezovanje različnih deležnikov.

V letu 2024 smo podprli [več ključnih športnih, kulturnih in humanitarnih dogodkov](#) v občinah ob reki Dravi in [donirali sredstva organizacijam in posameznikom](#) iz lokalnega okolja in širše, ki so potrebovali pomoč.

Naša podpora temelji na [načelu razpršenosti](#), s čimer zagotavljamo, da sredstva dosežejo [različne dele družbe](#) – od dobrotelčnih organizacij do znanstvenih in izobraževalnih ustanov. Posebej ponosni smo na dolgoletno sponzorstvo [Veslaškega kluba Dravske elektrarne Maribor](#), katerega športniki dosegajo odlične rezultate tako na nacionalni kot mednarodni ravni.

Z odgovornim delovanjem in partnerskim odnosom do družbe soustvarjamo bolj trajnostno in vključujočo prihodnost.

Sponzorstva in donacije po namenu

Postavka v EUR	2024	%	2023	%
Sponzorstva	181.869	100,0	138.410	100,0
Šport	80.655	44,3	88.860	64,2
Kultura	50.514	27,8	38.550	27,9
Strokovni in izobraževalni dogodki	21.700	11,9	8.000	5,8
Dobrodelnost	29.000	15,9	3.000	2,2
Donacije	250.800	100,0	210.000	100,0
Šport	105.400	42,0	61.600	29,3
Kultura	8.900	3,5	6.000	2,9
Strokovni in izobraževalni dogodki	11.000	4,4	12.500	6,0
Dobrodelnost	125.500	50,0	129.900	61,9

V letu 2024 smo v družbi Dravske elektrarne Maribor namenili 181.869 EUR sredstev za sponzorstva in 250.800 EUR za donacije, kar je skupno za 24,2 % oziroma 84.259 EUR več kot v predhodnem letu. Tako kot pretekla leta smo tudi v letu 2024 največji delež sponzorskih sredstev namenili športnim dejavnostim, medtem, ko smo največji delež donatorskih sredstev v letu 2024 namenili dobrodelnosti.

03 Računovodsko poročilo

3.1 Revizorjevo poročilo

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastniku družbe DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR d.o.o.

Poročilo o reviziji ločenih računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo ločene računovodske izkaze družbe DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR d.o.o. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo ločeni izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2024, ločeni izkaz poslovnega izida, ločeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa, ločeni izkaz sprememb lastniškega kapitala in ločeni izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k ločenim računovodskim izkazom, vključujoč pomembne informacije o računovodskih usmeritvah.

Po našem mnenju priloženi ločeni računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo ločeni finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2024 ter njeno ločeno finančno uspešnost in ločene denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2024. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije ločenih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Ime »Deloitte« se nanaša na družbo Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL), njeno globalno mrežo družb članic in njihove povezane osebe (skupaj: organizacija Deloitte). Družba DTTL (sestaveni deli »Deloitte Global«) in vsaka od njenih družb članic in povezanih oseb so ločene in samostojne pravne osebe, ki ne morejo zavezovali druge osebe v razmerju do tretjih oseb. DTTL in vsaka družba članica prispeva DTTL in posredno subjektu odgovarjajo le za svoja ravnanja in opazilne, ne pa za ravnanja in opazilne drugih članic. DTTL ne opravlja storitev za stranke. Več informacij je na voljo na www.deloitte.com/about.

Deloitte je vodilni svetovni strokovnjak za reševanje in dajanje svetovanj, davčnega in pravnega svetovanja, poslovnega in finančnega svetovanja ter svetovanja na področju tehnologije. Deloitte opravlja storitve za okoli 90 % podjetij s seznama Fortune Global 500® in za tisoče zasebnih podjetij. Nalži zaposleni zagotavljajo revizije in druge rezultate, ki prispevajo k krepitvi skupnega premoženja v kapitalistični mreži, pomagajo strokovnjakom pri njihovem preoblikovanju in doseganju uspešnosti, ter vstopajo po celotnem svetovnem gospodarstvu, praviloma družbe in trajnostnega sveta. Deloitte, ki ima več kot 175-letno zgodovino, deluje v več kot 150 državah in ozemljih. Na www.deloitte.com lahko preberete več o tem, kako pridobimo 457.000 Deloitteovih strokovnjakov po vsem svetu dosledne rezultate, ki štejejo.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (svoj skupni imenik »Deloitte Slovenija«). Članici družbe Deloitte Central Europe Holdings Limited, Deloitte Slovenija sodi med vsa delila družbe in strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revidiranja in dajanja svetovanj, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tehnologije in storitve storitve, ki jih zagotavlja več kot 150 državah in vsaj strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 2647305 - ID št. za DDV: SI42560085 - Osebeni kapital: 74.254,30 EUR.

97075CC4568273443F24F5E1555866F2

© 2025. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

Deloitte.

Pripoznavanje prihodkov v računovodskih izkazih

Ključna revizijska zadeva	Kako smo zadevo obravnavali pri reviziji
V letu, končanem 31. decembra 2024, so prihodki iz pogodb s kupci znašali 75.751 tisoč EUR. Podrobnejša razkritja v zvezi s tem so na voljo v pojasnilu Prihodki iz pogodb s kupci (22). Kot je pojasnjeno v poglavju Prihodki iz pogodb s kupci pomembnih informacij o računovodskih usmeritvah, se prihodki pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca. Prihodki iz pogodb s kupci so eden pomembnih pokazateljev uspešnosti poslovanja družbe. Zaradi pomembnosti postavke v računovodskih izkazih, ter tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.	V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev družbe v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci in njihovo skladnost z MSRP ter izvedli naslednje revizijske postopke: - preverili smo zasnovo in implementacijo notranjih kontrol v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci z vidika ustreznosti njihovega evidentiranja; - na podlagi izbranega vzorca smo detajlno preverili ustreznost evidentiranja pripoznanih prihodkov iz pogodb s kupci; - pripoznane prihodke iz pogodb s kupci smo uskladili z neodvisnimi potrditvami, prejetih s strani največjega kupca. Pregledali smo tudi informacije v računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s prihodki iz pogodb s kupci, ustrezna.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, vendar ne vključujejo ločenih računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila, razen poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo kasneje.

Naše mnenje o ločenih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z ločenimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi ločenimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti poslovodstva in pristojnih za upravljanje za ločene računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh ločenih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Deloitte.

Poslovodstvo je pri pripravi ločenih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so ločeni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter veljajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh ločenih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ta tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo poslovodstvo.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v ločenih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo, vsebino ločenih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali ločeni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah, vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje tudi zagotovimo izjavo, da smo izpolnili ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi razpravljamo o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere se lahko upravičeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih za odpravo nevarnosti, ali uporabljenih varovalih.

Deloitte.

Izmed vseh zadev, o katerih smo razpravljali s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji ločenih računovodskih izkazov revidiranega obdobja najpomembnejše in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preprečujeta javno razkritje teh zadev, ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne sporočimo v poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta (Uredba EU št. 537/2014)

Potrđilo revizijski komisiji

Potrđujemo, da je naše revizorjevo mnenje o ločenih računovodskih izkazih, vključeno v to poročilo, skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Prepovedane storitve

Potrđujemo, da za družbo nismo izvajali storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta, revizijska družba pa je izpolnjevala zahteve po neodvisnosti pri revidiranju.

Druge storitve revizijske družbe

Revizijska družba za revidirano družbo poleg revidiranja računovodskih izkazov ni opravljala nobenih drugih storitev, razen tistih, ki so razkrite v letnem poročilu.

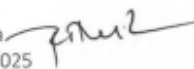
Imenovanje revizijske družbe in odgovorni pooblaščen revizor

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini družbe dne 12. septembra 2022, predsednik nadzornega sveta pa je pogodbo o revidiranju podpisal dne 23. septembra 2022. Pogodba je bila sklenjena za obdobje treh let. Obvezne revizije računovodskih izkazov družbe opravljamo že nepretrgoma od dne 25. septembra 2019.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Tina Kolenc Praznik.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščen revizorka
Ljubljana, 31. marec 2025

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

3.2 Izjava o odgovornosti posloводства

Posloводство je odgovorno za to, da se za vsako posamezno poslovno leto pripravijo računovodski izkazi v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja družbe DEM.

Posloводство upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost posloводства pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in ocene so razumne in preudarne.

Posloводство je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z MSRP. Posloводство je prav tako odgovorno za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje zlorab in drugih nepravilnosti.

Posloводство potrjuje, da so računovodski izkazi za poslovno leto 2024 pripravljeni skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Posloводство je računovodske izkaze družbe DEM za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. decembra 2024, sprejelo 28. marca 2025.

Maribor, 31. marec 2025

mag. Damian Seme
generalni direktor DEM

3.3 Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov

Na podlagi sklepa 2. skupščine lastnika družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. z dne, 22. april 2011, družba od 1. januarja 2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU.

Revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. je revidirala računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

3.4 Ločeni računovodski izkazi

Ločeni izkaz finančnega položaja

Postavka v EUR	Pojasnilo	31.12.2024	31.12.2023
Sredstva		514.710.924	503.077.163
A. Nekratkoročna sredstva		449.028.462	442.355.314
I. Neopredmetena sredstva	1	4.961.117	4.872.505
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	353.217.904	346.577.250
III. Pravica do uporabe najetih sredstev	3	394.878	394.949
IV. Naložbene nepremičnine	4	1.403.973	1.431.687
V. Finančne naložbe v odvisne družbe	5	7.663.391	7.663.391
VI. Finančne naložbe v pridružene družbe	6	81.107.886	81.107.886
VII. Ostale finančne naložbe in posojila	6	5.191	5.191
VIII. Druga sredstva	7	110.967	125.305
IX. Odložene terjatve za davek	8	163.155	177.150
B. Kratkoročna sredstva		65.682.462	60.721.849
II. Zaloge	9	809.105	803.624
III. Finančne naložbe in posojila	10	902.955	28.959.438
IV. Poslovne terjatve	11	10.720.775	12.145.642
VI. Terjatve za odmerjeni davek		662.464	61.783
VII. Druga sredstva	12	3.342.971	709.139
VIII. Denar in denarni ustrezniki	13	49.244.192	18.042.223
Kapital in obveznosti		514.710.924	503.077.163
A. Kapital	14	490.637.717	480.540.152
I. Vpoklicani kapital		395.011.180	395.011.180
III. Rezerve iz dobička		39.501.118	39.501.118
V. Rezerva za pošteno vrednost		(645.384)	(655.709)
VI. Zadržani poslovni izid		56.770.803	46.683.563
B. Nekratkoročne obveznosti		5.830.430	4.907.870
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	15	2.773.398	2.671.942
II. Druge rezervacije	16	1.250.423	1.314.301
III. Druge obveznosti	17	1.436.448	541.596
V. Finančne obveznosti iz najemov	3	300.634	322.608
VI. Poslovne obveznosti	18	69.527	57.423
C. Kratkoročne obveznosti		18.242.777	17.629.141
III. Finančne obveznosti iz najemov	3	117.694	89.565
IV. Poslovne obveznosti	19	10.037.138	11.166.516
VII. Druge obveznosti	20	8.087.945	6.373.060

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Ločeni izkaz poslovnega izida

Postavka v EUR	Pojasnilo	2024	2023
Poslovni prihodki		80.329.851	80.635.681
1. Čisti prihodki od prodaje	22	75.751.249	80.420.923
2. Drugi poslovni prihodki	23	4.578.602	214.758
Poslovni odhodki		69.534.798	64.162.752
3. Stroški blaga, materiala in storitev	24	10.227.583	8.593.305
4. Stroški dela	25	16.266.999	14.556.232
5. Odpisi vrednosti	26	18.077.379	18.042.048
a) amortizacija		17.736.654	16.644.454
b) oslabitve/odpisi/prodaje pri neopredmetenih sredstvih in naložbah, nepremičninah in opremi		288.957	1.365.954
c) oslabitve/odpisi terjatev		0	12.716
d) oslabitve/odpisi zalog		51.768	18.924
7. Usredstveni lastni proizvodi in storitve	27	(34.576)	(86.062)
8. Drugi poslovni odhodki	28	24.997.412	23.057.229
Poslovni izid iz poslovanja		10.795.053	16.472.929
9. Finančni prihodki	29	1.321.781	971.233
c) finančni prihodki iz danih posojil in depozitov		1.321.781	971.233
10. Finančni odhodki	30	104.408	77.150
f) drugi finančni odhodki		104.408	77.150
Finančni izid		1.217.373	894.083
Poslovni izid pred davki		12.012.427	17.367.012
Davek	31	1.925.187	2.444.669
12. Odmerjeni davek		1.911.193	2.424.473
13. Odloženi davek		13.994	20.196
Čisti poslovni izid poslovnega leta	32	10.087.240	14.922.343
Lastnik matične družbe		10.087.240	14.922.343

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Ločeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Postavka v EUR	Pojasnilo	2024	2023
Čisti poslovni izid poslovnega leta		10.087.240	14.922.343
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslučki zaposlencev		10.325	(434.051)
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		10.325	(434.051)
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	33	10.097.565	14.488.292
Lastnik matične družbe		10.097.565	14.488.292

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Ločeni izkaz denarnih tokov

Postavka v EUR	2024	2023
Finančni tokovi pri poslovanju		
Čisti poslovni izid	10.087.240	14.922.343
Prilagoditve za:		
Amortizacija neopredmetenih sredstev	557.035	510.129
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	17.032.008	16.033.960
Amortizacija naložbenih nepremičnin	27.715	27.715
Amortizacija najemi	119.896	72.650
Slabitve poslovnih terjatev	0	12.716
Oblikovanje rezervacij/črpanje	63.878	40.739
Odpisi nepremičnin, naprav in opreme	288.957	1.365.736
Odpisi neopredmetenih sredstev	0	218
Finančni prihodki	(1.321.781)	(971.233)
Finančni odhodki	104.408	77.150
Dobiček pri prodaji NNO	(804.163)	(35.598)
Davke	1.925.188	2.444.669
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	28.080.379	34.501.194
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij		
Sprememba v:		
Zalogah	(5.481)	(384.555)
Poslovnih terjatev do kupcev in drugih sredstvih	(1.194.627)	5.978.844
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	597.611	6.493.452
Drugih dolgoročnih obveznostih	894.852	-49.659
Rezervacijah	(32.148)	(78.870)
Finančni odhodki za najeme	(24.356)	(3.500)
Plačanjem davku iz dobička	(2.511.874)	(5.018.660)
Denarna sredstva iz poslovanja	25.804.356	41.438.246
Finančni tokovi pri naložbenju		
Prejete obresti	1.352.580	944.387
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	859.869	36.001
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	58.000.000	31.550.000
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	(24.186.084)	(25.281.543)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(539.598)	(4.050.210)
Izdatki za povečanje danih kratkoročnih posojil	(30.000.000)	(34.200.000)
Denarna sredstva iz naložbenja	5.486.767	-31.001.365
Finančni tokovi pri financiranju		
Izdatki za vračilo drugih kratkoročnih finančnih obveznosti	(89.154)	(24.968)
Denarna sredstva iz financiranja	(89.154)	(24.968)
Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	18.042.223	7.630.310
Finančni izid v obdobju	31.201.969	10.411.913
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	49.244.192	18.042.223

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Ločeni izkaz sprememb lastniškega kapitala

Postavka v EUR	Vpoklicani kapital	Rezerve iz dobička	Rezerve za	Zadržani poslovni izid		Skupaj
	Osnovni kapital	Zakonske rezerve	pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti dobiček poslovnega leta	
Stanje na dan 1.1.2023	395.011.180	39.501.118	(207.445)	17.928.193	13.818.814	466.051.860
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	(448.264)	14.213	14.922.343	14.488.292
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	14.922.343	14.922.343
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	(448.264)	14.213	0	(434.051)
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev	0	0	(448.264)	14.213	0	(434.051)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	13.818.814	(13.818.814)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	13.818.814	(13.818.814)	0
Stanje na dan 31.12.2023	395.011.180	39.501.118	(655.709)	31.761.220	14.922.343	480.540.152
Stanje na dan 1.1.2024	395.011.180	39.501.118	(655.709)	31.761.220	14.922.343	480.540.152
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	10.325	0	10.087.240	10.097.565
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	10.087.240	10.087.240
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	10.325	0	0	10.325
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev	0	0	10.325	0	0	10.325
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	14.922.343	(14.922.343)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	14.922.343	(14.922.343)	0
Stanje na dan 31.12.2024	395.011.180	39.501.118	(645.384)	46.683.563	10.087.240	490.637.717

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.5 Pojasnila k ločenim računovodskim izkazom

Poročajoča družba

Dravske elektrarne Maribor so družba registrirana s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Obrežna ulica 170, Maribor.

Poslovno leto družbe je enako koledarskemu letu.

V nadaljevanju so predstavljeni računovodski izkazi družbe za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2024.

V primeru, da rezultati poslovanja odvisne družbe niso pomembni za resničen in pošten prikaz poslovanja družb kot celote, družba ne sestavlja skupinskih računovodskih izkazov (skladno s 7. in 8. točko 56. člena ZGD-1).

Kljub temu, da je družba Dravske elektrarne Maribor na dan 31. 12. 2024 obvladujoča družba družbe RGP d. o. o., in MHE Lobnica d. o. o. ne sestavlja konsolidiranih računovodskih izkazov, ker koristi izjemo pri konsolidaciji.

Skupinske računovodske izkaze za skupino Holding Slovenske elektrarne sestavlja družba Holding Slovenske elektrarne. Skupinsko letno poročilo za skupino Holding Slovenske elektrarne je moč dobiti na sedežu družbe Holding Slovenske elektrarne.

Glavna aktivnost družbe Dravske elektrarne Maribor je proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah.

Podlaga za sestavo

Pri pripravi računovodskih izkazov na dan 31. 12. 2024 je družba upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela EU;
- Zakon o gospodarskih družbah ter
- Pravilnik o računovodstvu družbe DEM.

Pri poslovanju družba upošteva tudi Energetski zakon, Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb in njegove podzakonske akte ter ostalo veljavno zakonodajo.

Računovodski izkazi družbe so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanje nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo in ne takrat, ko so plačani, ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi so pripravljeni tudi ob upoštevanju predpostavke, da družba ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštewane so tudi sledeče kakovostne značilnosti računovodskih izkazov:

- Pošteno predstavljanje in skladnost z MSRP: računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.
- Doslednost predstavljanja: predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje.

- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebistvene.
- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

Pomembnejše informacije o računovodskih usmeritvah

Novi in spremenjeni računovodski standardi MSRP, ki so veljavni v tekočem letu

V tekočem letu je družba uporabila več sprememb računovodskih standardov MSRP, ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) in sprejela EU in jih je obvezno uporabljati za poročevalsko obdobje, ki se začne 1. januarja 2024 ali pozneje. Njihovo sprejetje ni imelo pomembnega vpliva na razkritja ali zneske, navedene v teh računovodskih izkazih.

- **Spremembe MRS 1 - Razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne in nekratkoročne obveznosti zavezami**, ki jih je UOMRS izdal 23. januarja 2020, in spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov – Nekratkoročne obveznosti zavezami, ki jih je UOMRS izdal 31. oktobra 2022. Spremembe, ki so bile izdane januarja 2020, zagotavljajo bolj splošen pristop k razvrstitvi obveznosti po MRS 1 na podlagi pogodbenih dogovorov, veljavnih na datum poročanja. Spremembe, ki so bile izdane oktobra 2022, pojasnjujejo, kako pogoji, ki jih mora podjetje izpolniti v dvanajstih mesecih po poročevalskem obdobju, vplivajo na razvrstitev obveznosti, in določajo, da je treba obe spremembi uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje.
- **Spremembe MRS 7 in MSRP 7 - Dobaviteljski finančni dogovori**, ki jih je UOMRS izdal 25. maja 2023. Spremembe dodajajo zahteve glede razkritja in „smerokaze“ znotraj obstoječih zahtev glede razkritja, da bi se zagotovile kvalitativne in kvantitativne informacije o dobaviteljskih finančnih dogovorih.
- **Spremembe MSRP 16 - Obveznost iz najema pri prodaji s povratnim najemom**, ki jih je UOMRS izdal 22. septembra 2022. Spremembe MSRP 16 od prodajalca-najemnika zahtevajo poznejše merjenje obveznosti iz najema, ki izhajajo iz povratnega najema, in sicer tako, da prodajalec-najemnik ne pripozna nobenega zneska dobička ali izgube, ki se nanaša na pravico do uporabe, ki jo obdrži. Nove zahteve prodajalcu-najemniku ne preprečujejo, da v poslovnem izidu pripozna dobiček ali izgubo v zvezi z delno ali popolno odpovedjo najema.

Novi in spremenjeni računovodski standardi MSRP, ki jih je EU sprejela, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov družba ne uporablja naslednjih spremenjenih računovodskih standardov MSRP, ki jih je UOMRS izdal in EU sprejela, vendar še niso v veljavi:

- **Spremembe MRS 21 - Pomanjkanje zamenljivosti valute** (datume uveljavitve 1. januar 2025), ki jih je UOMRS izdal 15. avgusta 2023. Spremembe dajejo navodila za določanje, kdaj je valuta zamenljiva in kako določiti devizni tečaj, kadar valuta ni zamenljiva.

Novi in spremenjeni računovodski standardi MSRP, ki so bili izdani, vendar jih EU ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, ne razlikujejo bistveno od MSRP, ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS), z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki jih EU ni odobrila:

- **Spremembe MSRP 9 in MSRP 7 - Spremembe razvrstitve in merjenja finančnih instrumentov** (datum uveljavitve, ki ga je določil UOMRS: 1. januar 2026), ki jih je UOMRS izdal 30. maja 2024. Spremembe pojasnjujejo razvrščanje finančnih sredstev, ki imajo značilnosti, povezane z okoljskimi, socialnimi in upravljavskimi (ESG) vidiki. Spremembe tudi pojasnjujejo datum odprave pripoznanja finančnega sredstva ali finančne obveznosti ter uvajajo dodatne zahteve glede razkritij v zvezi z naložbami v kapitalske instrumente, ki so določene kot merjene po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, in razkritij, v zvezi s finančnimi instrumenti s pogojnimi značilnostmi.

- **Spremembe MSRP 9 in MSRP 7 - Pogodbe o električni energiji, ki je odvisna od narave** (datum uveljavitve, ki ga je določil UOMRS: 1. januar 2026), ki jih je UOMRS izdal 18. decembra 2024. Zahteve glede lastne uporabe v MSRP 9 so spremenjene tako, da vključujejo dejavnike, ki jih mora podjetje upoštevati pri uporabi MSRP 9:2.4 za pogodbe o nakupu in prevzemu električne energije iz obnovljivih virov, katerih proizvodnja je odvisna od narave. Zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem v MSRP 9 so spremenjene tako, da podjetju, ki uporablja pogodbo o od narave odvisni električni energiji iz obnovljivih virov z določenimi značilnostmi kot instrument za varovanje pred tveganjem, dovoljujejo, da določi spremenljiv obseg predvidenih transakcij z električno energijo kot varovano postavko, če so izpolnjena določena merila, in varovano postavko meri z enakimi predpostavkami glede obsega, kot so bile uporabljene za instrument za varovanje pred tveganjem. Spremembe MSRP 7 in MSRP 19 uvajajo zahteve glede razkritja za pogodbe o električni energiji, ki je odvisna od narave, ki imajo določene značilnosti.
- **Spremembe MSRP 1, MSRP 7, MRS 9, MSRP 10 in MRS 7 - Letne izboljšave računovodskih standardov MSRP – 11. izdaja** (datum uveljavitve, ki ga je določil UOMRS: 1. januar 2026), ki jih je UOMRS izdal 18. julija 2024. Vključujejo pojasnila, poenostavitve, popravke in spremembe na naslednjih področjih: (a) obračunavanje varovanja pred tveganjem za podjetja, ki MSRP uporablja prvič (MSRP 1); (b) dobiček ali izguba pri odpravi pripoznanja (MSRP 7); (c) razkritje odložene razlike med pošteno vrednostjo in transakcijsko ceno (MSRP 7); (d) uvodna razkritja in razkritja glede kreditnega tveganja (MSRP 7); (e) najemnikova odprava pripoznanja obveznosti iz najema (MSRP 9); (f) transakcijska cena (MSRP 9); (g) določitev »de facto agenta« (MSRP 10); (h) metoda nabavne vrednosti (MRS 7).
- **MSRP 18 - Predstavitev in razkritja v računovodskih izkazih** (datum uveljavitve, ki ga je določil UOMRS: 1. januar 2027), ki jih je UOMRS izdal 9. aprila 2024, bo nadomestil MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov. Standard uvaja tri sklope novih zahtev za izboljšanje poročanja podjetij o finančni uspešnosti in daje vlagateljem boljšo osnovo za analizo in primerjavo podjetij. Glavne spremembe v novem standardu v primerjavi z MRS 1 zajemajo: (a) uvedbo kategorij (poslovanje, investiranje, financiranje, davek iz dobička in ustavljeno poslovanje) in vključitev vmesnih seštevkov v izkaz poslovnega izida; (b) uvedbo zahtev za izboljšanje združevanja in razčlenjevanja; (c) uvedbo razkritij o merilih uspešnosti, ki jih določi poslovodstvo, v pojasnila k računovodskim izkazom.
- **MSRP 19 - Odvisne družbe brez javne odgovornosti: razkritja** (datum uveljavitve, ki ga je določil UOMRS: 1. januar 2027), ki ga je UOMRS izdal 9. maja 2024. Standard zmanjšuje zahteve po razkritju za odvisne družbe pri uporabi računovodskih standardov MSRP v računovodskih izkazih. MSRP 19 je neobvezen za odvisne družbe, ki izpolnjujejo določene pogoje, ter določa zahteve glede razkritja za odvisne družbe, ki se odločijo za njegovo uporabo.
- **MSRP 14 - Zakonsko predpisani odlog plačila računov** (datum uveljavitve, ki ga je določil UOMRS: 1. januar 2016), ki ga je OMRS objavil 30. januarja 2014. Cilj standarda je omogočiti podjetjem, ki MSRP uporabljajo prvič in ki zakonsko predpisane odloge plačila računov trenutno pripoznavajo v skladu s prejšnjimi SSRN, da ob prehodu na MSRP s takšnim pripoznavanjem nadaljujejo.
- **Spremembe MSRP 10 in MRS 28 - Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oziroma skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe** (UOMRS je za nedoločen čas odložil datum uveljavitve, vendar je dovoljena predhodna uporaba), ki jih je UOMRS objavil 11. septembra 2014. Spremembe se nanašajo na razhajanje zahtev po MRS 28 in MSRP 10 ter pojasnjujejo, da je obseg pripoznavanja dobička oziroma izgube pri poslu s pridruženim podjetjem ali pri skupnem podvigu odvisen od tega, ali prodana oziroma prispevana sredstva predstavljajo poslovni subjekt.

Družba ne pričakuje, da bo sprejetje zgoraj navedenih standardov v prihodnjih obdobjih pomembno vplivalo na računovodske izkaze družbe.

Obračunavanje izpostavljenosti portfelja finančnih sredstev in obveznosti tveganjem, katerega načel EU ni sprejela, je še vedno neregulirano. Družba ocenjuje, da obračunavanje izpostavljenosti portfelja finančnih sredstev in obveznosti tveganjem v skladu z **MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje** ne bi imelo pomembnega vpliva na računovodske izkaze, če bi bilo izvedeno na datum bilance stanja.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi družbe so pripravljeni na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk.

Valutna poročanja

Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu (razlika med pozitivnimi in negativnimi tečajnimi razlikami med prihodki oziroma razlika med negativnimi in pozitivnimi tečajnimi razlikami med odhodki).

Uporaba ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in obveznosti v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti.

Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (poglavje pojasnila k računovodskim izkazom - neopredmetena sredstva, nepremičnine, naprave in oprema ter pravica do uporabe najetih sredstev);
- preizkusu oslabitve nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 2);
- oceni nadomestljive vrednosti naložb v odvisne in pridružene družbe (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 5 in 6);
- oceni udenarljive vrednosti terjatev do kupcev (razkritje finančni instrumenti in tveganja – kreditno tveganje stran 101-102);
- oceni rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 15);
- oceni drugih rezervacij (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 16).

Podružnice in predstavništva

Družba nima podružnic.

Pomembne informacije o računovodskih usmeritvah

Računovodski izkazi družbe so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če ni drugače navedeno.

Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Neopredmetena sredstva

Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje nekratkoročne premoženjske pravice.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti.

V nabavno vrednost se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odštetju trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin neopredmetenih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšane dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena, in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva so:

	v letih od - do
Računalniški programi	2 - 5
Licence	2 - 5
Druge nekratkoročne premoženjske pravice	5 - 30

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj, ko pride do njih.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so del nekratkoročnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe. Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zemljišča, zgradbe, proizvodno opremo, drugo opremo ter nepremičnine, naprave in opremo v pridobivanju.

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev, razen zemljišč in drugih sredstev, ki se ne amortizirajo in ki se prikažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za vse oslabitve. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva.

Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela sredstva.

Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Sredstva v gradnji oziroma izdelavi se ne amortizirajo.

Amortizacijske metode in dobe koristnosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

	v letih od - do
Zgradbe	14 - 80
Deli zgradb	17 - 40
Proizvajalna oprema	5 - 65
Računalniška oprema	4 - 20
Pohištvo	8 - 33
Drobni inventar	5
Osebna vozila	7
Druga vozila	7 - 15
Druge naprave in oprema	3 - 33

Stroški zamenjave nekega dela sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Družba nima nepremičnin, naprav in opreme, za katere bi ob nabavi opredelila preostalo vrednost.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oziroma odpisi vrednosti.

Najeta sredstva

Na podlagi najemnih pogodb družba v izkazu finančnega položaja najeta sredstva izkazuje med osnovnimi sredstvi kot sredstva iz pravice do uporabe, v povezavi z obveznostmi iz najema. Vrednost najetih sredstev se preko amortizacije prenaša v stroške, stroški financiranja pa bremenijo finančne odhodke.

Za kratkoročne najeme (obdobje najema krajše od 12 mesecev) in najeme sredstev majhne vrednosti (< 5.000 EUR) družba uporablja izjemo in ne pripozna pravice do uporabe sredstva. Stroški sredstev se pripoznajo med stroški storitev v postavki stroškov najemnin, in sicer enakomerno v obdobju trajanja najema.

Vrednosti pravice do uporabe najetih sredstev in obveznost iz najema so ocenjene na podlagi diskontiranja prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema. Obrestne mere, sprejete pri sklenitvi najemov, ki niso razkrite v pogodbah, standard MSRP 16 v točki 26 napotuje najemnika na uporabo njegove predpostavljene obrestne mere, to je obrestne mere za izposojanje, ki bi jo družba plačala, če bi sredstvo kupila in bi se za nakup zadolžila.

Če najemnik od finančne institucije ali iz drugih virov ne more pridobiti podatka o višini obrestne mere za izposojanje, najemnik uporabi povprečne obrestne mere sklenjenih posojilnih pogodb z nefinančnimi družbami v kreditnih institucijah v mesecu najema, ki jih Banka Slovenije objavlja v Biltenu na spletni strani.

Ob začetnem pripoznanju se pravica do uporabe sredstva izmeri po sedanji vrednosti prihodnjih najemnin. Pravica do uporabe se amortizira in pripozna kot strošek amortizacije, zaradi časovne vrednosti denarja se pripozna tudi strošek obresti med odhodki iz financiranja. Obveznosti iz najema so prikazane v postavki kratkoročnih in nekratkoročnih obveznosti iz financiranja.

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine (zgradbe oziroma deli zgradb), ki jih ima družba v lasti, z namenom pridobivanja najemnin ali večanja vrednosti premoženja. Naložbene nepremičnine se ne uporabljajo za proizvodnjo in prodajo blaga oziroma storitev ter za administrativne namene ali za običajno poslovanje.

Naložbene nepremičnine se merijo po modelu nabavne vrednosti. Po pripoznanju se sredstvo pripozna po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Amortizacijske stopnje in obračun amortizacije družba obravnava enako kot pri nepremičninah.

Nekratkoročne finančne naložbe v odvisne družbe

Naložbe v odvisne družbe so tiste, ki jih družba obvladuje.

V računovodskih izkazih so naložbe v odvisne družbe izkazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne oslabitve.

Družba pripozna prihodke iz finančne naložbe v obdobju, ko je sprejet sklep o izplačilu deležev v dobičku.

Dodatni vložki v odvisne družbe povečujejo nabavno vrednost naložb.

Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost naložbe (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi). V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo in pripozna kot finančni odhodek.

Nekratkoročne finančne naložbe v pridružene družbe

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba oziroma skupina podjetij, v katero družba spada, pomemben vpliv, praviloma se njen delež v taki družbi giblje med 20 in 50 %.

Naložbe v pridružene družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Morebitni znaki slabitve naložb v pridružene družbe se ugotavljajo na letni ravni. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost naložbe (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi). V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo in pripozna kot finančni odhodek.

Finančni instrumenti

Finančna sredstva

Finančni instrumenti družbe se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Razvrstitev je odvisna od izbranega poslovnega modela za upravljanje sredstev in od tega ali družba pridobiva pogodbene denarne tokove iz naslova finančnih instrumentov izključno iz naslova plačil glavnice in obresti od neporavnane zneska glavnice. Z izjemo terjatev iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, ob prvotnem pripoznanju družba izmeri finančno sredstvo po poštenu vrednosti, ki je povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, se merijo po transakcijski ceni.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (kapitalski instrumenti)

Finančna sredstva pripoznana po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki imajo naravo kapitalskega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki izpolnjujejo opredelitev kapitala v skladu z MRS 32 – Finančni instrumenti, in za katera se družba odloči za nepreklicno razvrstitev v skupino kapitalskih instrumentov po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter jih ne poseduje za namen trgovanja. Razvrstitev se določi po posameznem finančnem instrumentu.

Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne prerazporedijo v izkaz poslovnega izida.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti

Med finančna sredstva po odplačni vrednosti družba razvršča finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice.

Družba med finančna sredstva po odplačni vrednosti razvršča posojila in terjatve. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali nekratkoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja).

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

Finančne obveznosti

Med finančne obveznosti družba vključuje prejeta posojila in obveznosti do dobaviteljev. Ob začetnem pripoznanju se razvrstijo med prejeta posojila ali obveznosti iz poslovanja. Vse druge finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja, oziroma ko družba postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Razen prejetih posojil se vse finančne obveznosti ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti.

Prejeta posojila se merijo po odplačni vrednosti z uporabo veljavne obrestne mere.

Glede na zapadlost so posojila razvrščena med kratkoročne finančne obveznosti (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali nekratkoročne finančne obveznosti (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja). Vsi dobički in izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida ob odpravi pripoznanja finančne obveznosti in v okviru amortizacije veljavne obrestne mere.

Družba odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Zaloge

Zaloge so vrednotene po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste.

Neposredni stroški nabave so prevozní stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu in materialu. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje.

Če se cene v obračunskem obdobju novo nabavljenih količinskih enot razlikujejo od cen količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjšanje teh količin uporablja metoda drsečih povprečnih cen.

Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov se oceni dokaze o oslabitvi zalog. Oslabljenost zalog se oceni za vsako posamezno vrsto zalog. Posamezne vrste zalog se razporedi v skupine zalog s podobnimi lastnostmi, na podlagi časovne komponente gibanja zalog. Pri oceni oslabitve za posamezno skupino se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj; prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni družbi, če se ta strinja; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

Oslabitev terjatev in danih posojil

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

Ocena slabitev temelji na pričakovanih kreditnih izgubah, povezanih z verjetnostjo neplačil terjatev in posojil v naslednjih 12 mesecih, razen če se je kreditno tveganje bistveno povečalo od začetnega pripoznanja. V teh primerih ocena slabitev temelji na verjetnosti neplačila v obdobju celotnega trajanja finančnega sredstva (LECL). Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi in vsemi denarnimi tokovi, za katere družba pričakuje, da jih bo prejela. Pričakovani denarni tokovi bodo vključevali denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja.

Slabitve za pričakovane kreditne izgube se ocenjujejo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem pripoznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se slabitve za pričakovane kreditne izgube pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil, ki so možna v naslednjih 12 mesecih. Za tiste kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, družba pripozna popravek iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Oslabljenost terjatev, ki same zase niso pomembne, se oceni skupno, in sicer tako, da se terjatve vključijo v skupino s podobnimi značilnostmi tveganja. Družba oblikuje skupine terjatev na podlagi zapadlosti terjatev. Pri oceni skupne oslabitve družba uporablja pretekli razvoj verjetnosti neizpolnitve, čas povrnitve in znesek nastale izgube, ki je popravljen za oceno uprave o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih in kreditnih pogojev lahko večje ali manjše od izgub, kot jih predvideva pretekli razvoj.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja za doseg poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanem po udenarljivi vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo med poslovnimi odhodki v poslovnem izidu.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo.

Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in, ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja.

Opremljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital predstavlja denarni vložek lastnika.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so dne 31. decembra 2002 v skladu s tedaj veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Popravek zaradi prehoda na nove Slovenske računovodske standarde je bil prenesen v kapitalne rezerve.

Zakonske in druge rezerve iz dobička so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička predhodnih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa vodenja in nadzora.

Med rezervo za pošteno vrednost so izkazani aktuarski dobički oziroma izgube iz naslova rezervacij za zaposlene za odpravnine ob upokojitvi.

V zadržanem poslovnem izidu je izkazan še nerazporejen dobiček tekočega leta.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar, ki se izbere na nivoju skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

Zasluzki zaposlenih

Obveze kratkoročnih zaslužkov zaposlenih so merjene brez diskontiranja in so izkazane med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Obveznosti so izkazane v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki kratkoročnih prejemkov, če ima družba sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljenega dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

Druge rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu. V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

Druga sredstva in obveznosti

Med drugimi sredstvi so izkazane dolgoročne in kratkoročne aktivne časovne razmejitve (odloženi stroški in nezaračunani prihodki, razen za prihodke iz prodajnih pogodb).

Odloženi stroški oziroma odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida.

Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazane kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški).

Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj potrdi le pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti.

Družba pogojskih obveznosti in sredstev še ne pripozna v izkazu finančnega položaja.

Na dan 31. 12. 2024 družba ne izkazuje pogojskih obveznosti.

Prihodki od prodaje

Družba v skladu z MSRP 15 uporablja petstopenjski model pripoznavanja prihodkov. Model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca, in sicer v višini do katere se pričakuje, da je upravičena. Glede na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo:

- v trenutku ali
- skozi obdobje.

Družba prihodke iz pogodb s kupci pripozna na podlagi sklenjenih pogodb s kupci ter ko se obvladovanje nad blagom oziroma storitvijo prenese na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katero družba pričakuje, da je do njega upravičena. Vsaka obljubljen storitev oziroma dobava blaga je obravnavana kot samostojna izvršitvena obveza, če je različna. Različna pa je takrat, kadar ima kupec koristi od opravljene storitve ali dobavljenega blaga. Izvršitvena obveza je obljuba kupcu zagotoviti storitev ali blago.

Prihodki se pripoznajo v trenutku, ko družba izpolni izvršitveno obvezo, to je takrat, ko se na kupca prenese obvladovanje nad storitvijo in blagom. Obvladovanje pomeni, da kupec lahko usmerja uporabo sredstva in prejema vse bistvene koristi iz sredstva ter lahko tudi prepreči drugim uporabo in prejemanje koristi iz sredstva.

Popusti, odobreni ob podpisu pogodbe, se razporedijo na vse izvršitvene obveze in se razmejijo v dobi trajanja pogodbe. Vsi naknadno odobreni popusti se pripoznajo v obdobju, za katero so odobreni in znižujejo prihodke.

Prodaja električne energije

Pri prodaji električne energije izvršitvena obveza nastane ob dobavi. Fakturira se na 14 - dnevni oziroma mesečni ravni.

Ostala prodaja

Pri prodaji storitev (najemnine in ostale storitve) izvršitvena obveza nastane v času opravljanja storitev, fakturiranje pa se izvede na mesečni ravni. V sklopu ostale prodaje največji delež predstavljajo opravljene storitve za informatiko in poslovne storitve.

Drugi poslovni in finančni prihodki

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od črpanja odloženih prihodkov, dobički pri prodaji stalnih sredstev, odprave slabitev terjatev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki.

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo, če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah, obresti danih posojil in depozitov ter prihodke od prodaje finančnih naložb.

Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov (neposredni stroški materiala), pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov.

V prvo podskupino spadajo stroški surovin, drugih materialov in kupljenih delov ter polproizvodov, katerih porabo je mogoče povezovati z ustvarjanjem poslovnih učinkov. V drugo skupino spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov (stroški neposrednih storitev), pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov.

V prvo skupino spadajo stroški predvsem storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med **odpisi vrednosti** so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme v poslovni izid.

Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter izgube iz naslova oslabitve terjatev do kupcev in zalog.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in ostala izplačila zaposlenim v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi oblikovanjem rezervacij, dajatvami za varstvo okolja koncesninami, donacijami in drugimi dajatvami.

Finančni odhodki obsegajo druge finančne odhodke (stroški obresti).

Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v izkazu poslovnega izida in izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za poslovno leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih.

Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bili veljavni na dan izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravnava.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

V letu 2023 je bila veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 19 %. V letu 2024 je po trenutno veljavni davčni zakonodaji veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 22 %.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Izkaz vseobsegajočega donosa zajema vse spremembe v kapitalu v tekočem obdobju, ki so nastale iz vseh transakcij in dogodkov, razen tistih, ki so posledica transakcij z lastnikom.

Izkaz denarnih tokov

V izkazu denarnih tokov prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja.

Denarna sredstva družbe so denar na transakcijskih računih, depoziti na odpoklic in depoziti, vezani do treh mesecev.

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida, v skladu z MSRP.

Poročanje po odsekih

Družba v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti družbe, s katerih lastniškimi ali dolžniškimi vrednostnicami se javno trguje in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške vrednostnice na javnih trgih vrednostnic.

Določanje poštene vrednosti

V zvezi z izkazovanjem in razkrivanjem finančnih instrumentov je potrebna predstavitev njihove poštene vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v preiščenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti.
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

Obvladovanje finančnih tveganj

Finančna tveganja, ki jim je izpostavljena družba so kreditno tveganje, likvidnostno tveganje ter obrestno in valutno tveganje.

Vse vrste tveganj so podrobneje opredeljene v poslovnem delu letnega poročila (poglavje Upravljanje tveganj in priložnosti), pri pojasnilih k računovodskim izkazom pa so tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v računovodskih izkazih (poglavje Finančni instrumenti in tveganja).

3.6 Razkritja k ločenim računovodskim izkazom

Razkritja k ločenem izkazu finančnega položaja

Neopredmetena sredstva (1)

Med neopredmetenimi osnovnimi sredstvi so izkazana naslednja sredstva:

- služnostne pravice,
- programska računalniška oprema in
- licence.

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Druge premoženjske pravice	4.953.166	4.867.347
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	7.951	5.158
Skupaj	4.961.117	4.872.505

Povečanje vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2024 v višini 642.853 EUR se nanaša na povečanje dolgoročnih premoženjskih pravic:

- programska oprema za centralni sistem požarnih pregrad skupine HSE v višini 291.228 EUR,
- programska oprema za nadgradnjo privatnega oblaka v višini 71.955 EUR,
- ostale licence.

Prenosi/preknjižbe v letu 2024 v višini 106.048 EUR se nanašajo na prenos iz investicij v teku, ki so bile odprte kot opredmeteno sredstvo, na programsko opremo in licence (neopredmetena sredstva).

Družba v svojih knjigovodskih evidencah nima:

- neopredmetenih sredstev, pridobljenih z državno podporo,
- neopredmetenih sredstev, danih kot poroštvo za obveznosti.

Na dan 31. 12. 2024 ima družba za 36.640 EUR pogodbenih obvez za pridobitev sredstev.

Gibanje v letu 2024

Postavka v EUR	Druge premoženjske pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2024	8.868.402	5.158	8.873.560
Pridobitve	0	539.598	539.598
Prenosi iz investicij	642.853	(642.853)	0
Prenosi - preknjižbe	0	106.048	106.048
Odpisi	(834.755)	0	(834.755)
Nabavna vrednost 31.12.2024	8.676.500	7.951	8.684.451
Odpisana vrednost 1.1.2024	4.001.055	0	4.001.055
Amortizacija	557.034	0	557.034
Odpisi	(834.755)	0	(834.755)
Odpisana vrednost 31.12.2024	3.723.334	0	3.723.334
Knjigovodska vrednost 1.1.2024	4.867.347	5.158	4.872.505
Knjigovodska vrednost 31.12.2024	4.953.166	7.951	4.961.117

Gibanje v letu 2023

Postavka v EUR	Druge premoženjske pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2023	4.050.893	0	4.050.893
Pridobitve	0	4.050.210	4.050.210
Prenosi iz investicij	4.856.685	(4.856.685)	0
Prenosi - preknjižbe	0	811.633	811.633
Odpisi	(39.176)	0	(39.176)
Nabavna vrednost 31.12.2023	8.868.402	5.158	8.873.560
Odpisana vrednost 1.1.2023	3.529.884	0	3.529.884
Amortizacija	510.129	0	510.129
Odpisi	(38.958)	0	(38.958)
Odpisana vrednost 31.12.2023	4.001.055	0	4.001.055
Knjigovodska vrednost 1.1.2023	521.009	0	521.009
Knjigovodska vrednost 31.12.2023	4.867.347	5.158	4.872.505

Nepremičnine, naprave in oprema (2)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Zemljišča	12.123.676	12.198.994
Zgradbe	175.327.876	179.994.085
Proizvajalna oprema	119.325.572	116.351.253
Druga oprema	265.533	276.437
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	46.175.247	37.756.481
Skupaj	353.217.904	346.577.250

V letu 2024 so se povečale nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju v višini 24.186.084 EUR.

Zemljišča

Zmanjšanje vrednosti zemljišč v letu 2024 se nanaša na prodajo zemljišč v vrednosti 10.440 EUR in na prenos zemljišč na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (SKZG) v vrednosti 64.878 EUR.

Zgradbe in objekti

Družba razpolaga s sledečimi vrstami zgradb in objektov:

- zaježitve,
- kanali, nasipi in obrežna zavarovanja,
- proizvodni objekti HE,
- poslovne zgradbe,
- stanovanjski objekti,
- rekreacijski objekti,
- vodovod in kanalizacija,
- komunikacijska omrežja,
- ostali gradbeni objekti.

Povečanje vrednosti zgradb in objektov, kot del povečanja nepremičnin v pridobivanju v letu 2024 v višini 3.956.305 EUR se nanaša na:

- ohranjanje energetskega potenciala Trbonjsko jezero v višini 842.782 EUR,
- most Cvetkovci v višini 562.999 EUR,
- ohranjanje energetskega potenciala Ptujsko jezero v višini 406.371 EUR,
- sanacijo prelivnega zidu (segment 33-38) HE Zlatoliče v višini 382.817 EUR,
- ostalo.

Zmanjšanje vrednosti zgradb in objektov v višini 335.367 EUR se nanaša na:

- delni odpis PP4 HE Mariborski otok v sklopu prenove sekundarnih sistemov v vrednosti 191.067 EUR,

- delni odpis strojnično jezovne zgradbe HE Fala v vrednosti 98.598 EUR,
- delni odpis črpališča komunalnih odpadkov Melje v vrednosti 40.704 EUR,
- ostalo.

Naprave in oprema

Povečanje vrednosti naprav in opreme, kot del povečanja OS v pridobivanju v letu 2024 v višini 11.665.539 EUR se nanaša na:

- prenovu sekundarnih sistemov HE Mariborski otok v višini 1.890.755 EUR,
- prenovu sekundarnih sistemov HE Dravograd v višini 1.764.926 EUR,
- prenovu sekundarnih sistemov HE Vuzenica v višini 1.662.227 EUR,
- remont obratovalne zapornice PP1 v višini 882.396 EUR,
- ostalo.

Zmanjšanje nabavne vrednosti proizvajalne in druge opreme v višini 3.818.190 EUR se nanaša predvsem na:

- odpis zaradi zamenjave zastarane opreme v sklopu prenove sekundarnih sistemov v višini 1.037.670 EUR,
- odpis napajalnih modulov, razvodnih in elektronskih naprav RPS enosmernega napajanja v višini 642.160 EUR,
- odpis TK omrežja DWDM in rezervni deli v višini 625.506 EUR,
- ostalo.

Osnovna sredstva, ki se pridobivajo

V okviru opredmetenih osnovnih sredstev v gradnji ali izdelavi, družba v poslovnem letu 2024 izkazuje končno stanje nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju:

- nepremičnine v gradnji ali izdelavi v višini 26.377.513 EUR,
- naprave in oprema v pridobivanju v višini 19.797.734 EUR.

Knjigovodske vrednosti nepremičnin v gradnji ali izdelavi v višini 26.377.513 EUR se nanašajo na:

- črpalno hidroelektrarna Kozjak v višini 12.317.792 EUR,
- izgradnjo vetrne elektrarne Mali Log v višini 1.687.628 EUR,
- zapiranje in rekonstrukcijo dovodnega kanala MHE Ceršak v višini 1.680.696 EUR,
- izgradnjo HE na Muri – mejna Mura v višini 1.609.918 EUR,
- geotermalno elektrarno na obstoječi vrtini PG-8 v višini 1.017.082 EUR,
- ostalo.

Knjigovodske vrednosti naprav in opreme v pridobivanju v višini 19.797.734 EUR se nanašajo na:

- rekonstrukcijo HE Formin - skupni stroški v višini 2.692.177 EUR,
- prenovu sekundarnih sistemov na HE Mariborski otok v višini 2.537.827 EUR,
- prenovu sekundarnih sistemov na HE Vuzenica v višini 2.293.350 EUR,
- prenovu sekundarnih sistemov na HE Dravograd v višini 2.213.472 EUR,
- ostalo.

Zmanjšanje knjigovodske vrednosti investicij v teku v višini 27.953 EUR se nanaša na odpis investicij v teku, ki se ne bodo izvedle zaradi različnih razlogov.

Družba vsako leto presoja, ali obstajajo znaki oslabitve v povezavi z neopredmetenimi sredstvi ter nepremičninami, napravami in opremo.

V letu 2024 presoje niso pokazale znakov oslabitve, zato družba v letu 2024 slabitev neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme ni opravljala.

Na nepremičninah, napravah in opremi družba nima vpisanih hipotek. Na dan 31. 12. 2024 ima družba za 28.058.373 EUR pogodbenih obvez za pridobitev sredstev.

Gibanje v letu 2024

Postavka v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druška oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2024	12.198.994	423.567.853	372.298.371	14.454.788	37.756.481	860.276.487
Pridobitve	0	0	0	0	24.186.084	24.186.084
Odtujitve	(10.440)	(61.935)	(225.148)	0	0	(297.523)
Prenosi iz investicij	0	3.956.305	11.665.539	11.473	(15.633.317)	0
Prenosi - preknjižbe	0	0	0	0	(106.048)	(106.048)
Odpisi	(64.878)	(335.367)	(3.805.392)	(12.798)	(27.953)	(4.246.388)
Nabavna vrednost 31.12.2024	12.123.676	427.126.856	379.933.370	14.453.463	46.175.247	879.812.612
Odpisana vrednost 1.1.2024	0	243.573.768	255.947.118	14.178.351	0	513.699.237
Odtujitve	0	(21.793)	(220.024)	0	0	(241.817)
Amortizacija	0	8.466.136	8.543.534	22.337	0	17.032.007
Odpisi	0	(219.131)	(3.662.830)	(12.758)	0	(3.894.719)
Odpisana vrednost 31.12.2024	0	251.798.980	260.607.798	14.187.930	0	526.594.708
Knjigovodska vrednost 1.1.2024	12.198.994	179.994.085	116.351.253	276.437	37.756.481	346.577.250
Knjigovodska vrednost 31.12.2024	12.123.676	175.327.876	119.325.572	265.533	46.175.247	353.217.904

Gibanje v letu 2023

Postavka v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druška oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2023	12.468.349	418.539.917	367.909.103	14.441.494	28.273.766	841.632.629
Pridobitve	0	0	0	0	25.281.543	25.281.543
Odtujitve	0	0	(121.487)	0	0	(121.487)
Prenosi iz investicij	20.430	5.540.223	9.058.102	23.272	(14.642.027)	0
Prenosi - preknjižbe	0	27.158	0	0	(811.633)	(784.475)
Odpisi	(289.785)	(539.445)	(4.547.347)	(9.978)	(345.168)	(5.731.723)
Nabavna vrednost 31.12.2023	12.198.994	423.567.853	372.298.371	14.454.788	37.756.481	860.276.487
Odpisana vrednost 1.1.2023	0	235.638.032	252.279.386	14.167.517	0	502.084.935
Odtujitve	0	0	(121.084)	0	0	(121.084)
Prenosi - preknjižbe	0	26.674	0	0	0	26.674
Amortizacija	0	8.153.318	7.859.830	20.812	0	16.033.960
Odpisi	0	(244.256)	(4.071.014)	(9.978)	0	(4.325.248)
Odpisana vrednost 31.12.2023	0	243.573.768	255.947.118	14.178.351	0	513.699.237
Knjigovodska vrednost 1.1.2023	12.468.349	182.901.885	115.629.717	273.977	28.273.766	339.547.694
Knjigovodska vrednost 31.12.2023	12.198.994	179.994.085	116.351.253	276.437	37.756.481	346.577.250

Najemi (3)

Na dan 31. 12. 2024 družba med sredstvi izkazuje pravico do uporabe za najem prostora varne celice in prostora UPS ter za najem osebnih vozil v skupni višini 394.878 EUR (v letu 2023 v višini 394.949 EUR), na strani obveznosti pa nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov v višini 300.634 EUR (v letu 2023 v višini 322.608 EUR) in kratkoročne finančne obveznosti iz najemov v višini 117.694 EUR (v letu 2023 v višini 89.565 EUR).

Vrednosti pravice do uporabe najetih sredstev in obveznost iz najema so ocenjene na podlagi diskontiranja prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema.

Strošek amortizacije (kot amortizacijska doba je upoštevana doba trajanja najema) iz naslova pravice do uporabe sredstva znaša 119.897 EUR (v letu 2023 72.650 EUR), finančni odhodki za obresti iz naslova izračuna obveznosti iz najema pa 24.356 EUR (v letu 2023 3.500 EUR).

Skladno s 5. točko MSRP 16 je družba uporabila izjemo glede pripoznanja pravice do uporabe sredstev za najem poslovnih prostorov in ostalih sredstev, saj so sredstva, ki so predmet najema majhnih vrednosti (skupni letni strošek najema znaša 30.399,94 EUR, v letu 2023 19.918,16 EUR).

Gibanje pravice do uporabe sredstev v letu 2024

Postavka v EUR	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2024	238.812	185.595	424.407
Pridobitve	0	142.658	142.658
Izločitve (podaljšanje)	0	(22.832)	(22.832)
Nabavna vrednost 31.12.2024	238.812	305.421	544.233
Odpisana vrednost 1.1.2024	(1)	29.459	29.458
Amortizacija	47.762	72.135	119.897
Odpisana vrednost 31.12.2024	47.761	101.594	149.355
Knjigovodska vrednost 1.1.2024	238.813	156.136	394.949
Knjigovodska vrednost 31.12.2024	191.051	203.827	394.878

Gibanje pravice do uporabe sredstev v letu 2023

Postavka v EUR	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2023	152.490	24.845	177.335
Pridobitve	0	160.750	160.750
Pridobitve (podaljšanje)	238.812	0	238.812
Odtujitve/izločitve	(152.490)	0	(152.490)
Nabavna vrednost 31.12.2023	238.812	185.595	424.407
Odpisana vrednost 1.1.2023	99.766	9.532	109.298
Izločitve (podaljšanje)	(152.490)	0	(152.490)
Amortizacija	52.723	19.927	72.650
Odpisana vrednost 31.12.2023	(1)	29.459	29.458
Knjigovodska vrednost 1.1.2023	52.724	15.313	68.037
Knjigovodska vrednost 31.12.2023	238.813	156.136	394.949

Gibanje finančnih obveznosti iz najemov

Postavka v EUR	Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov	Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2024	322.608	89.565	412.173
Pridobitve	119.826	0	119.826
Prenosi	(141.800)	141.800	0
Odplačila	0	(113.671)	(113.671)
Stanje na dan 31.12.2024	300.634	117.694	418.328
Stanje na dan 1.1.2023	29.336	52.612	81.948
Pridobitve	399.563	0	399.563
Prenosi	(106.291)	106.291	0
Odplačila	0	(69.338)	(69.338)
Stanje na dan 31.12.2023	322.608	89.565	412.173

Naložbene nepremičnine (4)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Zgradbe	1.403.973	1.431.687
Skupaj	1.403.973	1.431.687

Naložbene nepremičnine v skupni višini 1.403.973 EUR predstavljajo nepremičnine, dane v najem. Razporeditev dela upravne stavbe med naložbene nepremičnine je bila izvedena skladno z določili MRS, ki za nepremičnine v najemu opredeljuje izkazovanje v okviru postavke naložbenih nepremičnin.

Relativno pomemben del nepremičnine je namreč dan v najem povezanima družbama HSE d. o. o. in HSE Invest d. o. o. (57,53 % od celote). Poslovna zgradba, ki jo imenujemo OCV III, se namreč uporablja tako za oddajanje v najem, kot za opravljanje lastne temeljne dejavnosti.

Gibanje v letu 2024

Postavka v EUR	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2024	1.745.350	1.745.350
Nabavna vrednost 31.12.2024	1.745.350	1.745.350
Odpisana vrednost 1.1.2024	313.663	313.663
Amortizacija	27.715	27.715
Odpisana vrednost 31.12.2024	341.378	341.378
Knjigovodska vrednost 1.1.2024	1.431.687	1.431.687
Knjigovodska vrednost 31.12.2024	1.403.973	1.403.973

Gibanje v letu 2023

Postavka v EUR	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2023	1.745.350	1.745.350
Nabavna vrednost 31.12.2023	1.745.350	1.745.350
Odpisana vrednost 1.1.2023	285.948	285.948
Amortizacija	27.715	27.715
Odpisana vrednost 31.12.2023	313.663	313.663
Knjigovodska vrednost 1.1.2023	1.459.402	1.459.402
Knjigovodska vrednost 31.12.2023	1.431.687	1.431.687

Pri naložbenih nepremičninah ni novih nabav in izločitev. Opravljene so bile interne presoje, ki niso pokazale znakov slabitve.

Nekratkoročne finančne naložbe v odvisne družbe (5)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
MHE Lobnica d. o. o.	407.241	407.241
RGP d. o. o.	7.256.150	7.256.150
Skupaj	7.663.391	7.663.391

Naložbe v odvisne družbe v skupni višini 7.663.391 EUR predstavljajo:

- 86,9 % delež v družbi RGP d. o. o. v višini 7.256.150 EUR,
- 65 % delež v družbi MHE Lobnica d. o. o. v višini 407.241 EUR.

Podatki o odvisnih družbah

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
MHE Lobnica d. o. o.	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	65,00%	65,00%
RGP d. o. o.	Rudarska cesta 6, 3320 Velenje	Slovenija	Specializirana gradbena dela	86,90%	86,90%

Pomembnejši zneski iz izkazov odvisnih družb za leto 2024

Postavka v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
MHE Lobnica d. o. o.	611.933	1.628	30.456	(8.504)	610.305
RGP d. o. o.	17.780.997	12.079.987	27.715.533	1.219.928	5.701.010
Skupaj	18.392.930	12.081.615	27.745.989	1.211.424	6.311.315

Gibanje nekratkoročnih finančnih naložb v odvisne družbe

Postavka v EUR	2024	2023
Nabavna vrednost 1.1.	8.035.677	8.035.677
Nabavna vrednost 31.12.	8.035.677	8.035.677
Odpisana vrednost 1.1.	(372.286)	(372.286)
Odpisana vrednost 31.12.	(372.286)	(372.286)
Knjigovodska vrednost 1.1.	7.663.391	7.663.391
Knjigovodska vrednost 31.12.	7.663.391	7.663.391

Družba vsako leto presoja, ali obstajajo znaki oslavitve v povezavi z naložbami v odvisne družbe. V letu 2024 presoje niso pokazale znakov oslavitve, zato družba v letu 2024 slabitev naložb v odvisne družbe ni opravljala.

Ostale nekratkoročne finančne naložbe in posojila (6)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Nekratkoročne finančne naložbe v pridružene družbe	81.107.886	81.107.886
Druge nekratkoročne finančne naložbe	5.191	5.191
Skupaj	81.113.077	81.113.077

Naložbe v pridružene družbe

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
HSE Invest d. o. o.	80.000	80.000
Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.	81.027.886	81.027.886
Skupaj	81.107.886	81.107.886

Med naložbami v pridružene družbe družba izkazuje 30,8 % delež v družbi Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o. v višini 81.027.886 EUR in 21,05 % delež v družbi HSE Invest d. o. o. v višini 80.000 EUR.

Podatki o pridruženih družbah

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
HSE Invest d. o. o.	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Drugo tehnično projektiranje in svetovanje	21,05%	21,05%
Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.	Cesta bratov Cerjakov 33a, 8250 Brežice	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	30,80%	30,80%

Pomembnejši zneski iz izkazov pridruženih družb za leto 2024

Postavka v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
HSE Invest d. o. o.	3.958.027	2.682.583	7.904.352	164.624	1.275.444
Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.	327.871.812	30.287.707	26.634.418	2.911.083	297.584.105
Skupaj	331.829.839	32.970.290	34.538.769	3.075.707	298.859.548

Gibanje nekratkoročnih finančnih naložb v pridružene družbe

Postavka v EUR	2024	2023
Nabavna vrednost 1.1.	81.107.886	81.107.886
Nabavna vrednost 31.12.	81.107.886	81.107.886
Odpisana vrednost 1.1.	0	0
Odpisana vrednost 31.12.	0	0
Knjigovodska vrednost 1.1.	81.107.886	81.107.886
Knjigovodska vrednost 31.12.	81.107.886	81.107.886

V letu 2024 ni bilo sprememb pri naložbah v pridružene družbe. Presoje pri naložbah v pridružene družbe niso pokazale znakov oslabitve, zato družba v letu 2024 slabitev naložb v pridružene družbe ni opravljala.

Druge nekratkoročne finančne naložbe

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Druge nekratkoročne finančne naložbe	5.191	5.191
Skupaj	5.191	5.191

Druge nekratkoročne finančne naložbe v višini 5.191 EUR so vložena sredstva v počitniški dom Krvavec (menjava strešne kritine).

Družba ima nekratkoročne finančne naložbe v počitniški dom Portorož, Krvavec in Rab po nabavni vrednosti 154.890 EUR, ki pa so v preteklosti bile oslabiljene v višini 149.699 EUR.

Gibanje drugih nekratkoročnih finančnih naložb

Postavka v EUR	2024	2023
Stanje 1.1.	5.191	5.191
Stanje 31.12.	5.191	5.191

Druga nekratkoročna sredstva (7)

Med drugimi nekratkoročnimi sredstvi je izkazan rezervni sklad SZ Smreka v višini 2.144 EUR, rezervni sklad podjetja Staninvest v višini 358 EUR ter drugi dolgoročno odloženi stroški v višini 108.466 EUR, ki jih v glavnini predstavljajo dolgoročne časovne razmejitve nabavljenega, a še neporabljenega turbinskega olja.

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Stanovanjska zadruga Smreka	2.144	1.708
Staninvest	358	262
Drugi dolgoročno odloženi stroški	108.466	123.335
Skupaj	110.967	125.305

Odložene terjatve za davek (8)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Rezervacije	125.573	139.568
Oslabitev	37.582	37.582
Skupaj	163.155	177.150

Med odloženimi terjatvami za davek družba izkazuje odložene terjatve za odbitne davčne razlike iz naslova začasno davčno nepriznanih stroškov oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade v višini 13.249 EUR in rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v višini 112.324 EUR, odložene terjatve za slabitev finančnih naložb v višini 28.443 EUR in odložene terjatve za slabitev terjatev do kupcev v višini 9.139 EUR.

Gibanje odloženih terjatev za davek

Postavka v EUR	Rezervacije	Oslabitev	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2024	139.568	37.582	177.150
V breme/dobro poslovnega izida	(13.994)	0	(13.994)
Stanje na dan 31.12.2024	125.573	37.582	163.155
Stanje na dan 1.1.2023	162.180	35.166	197.346
V breme/dobro poslovnega izida	(22.612)	2.416	(20.196)
Stanje na dan 31.12.2023	139.568	37.582	177.150

Sprememba odloženih terjatev za davek v letu 2024 znaša 13.994 EUR in je pripoznana v izkazu poslovnega izida. Odloženi davki so oblikovani po stopnji 19 %, ker ocenjujemo, da jih večina ne bo črpanih v naslednjih petih letih.

Zaloge (9)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Material	804.090	629.555
Proizvodi in trgovsko blago	5.015	174.069
Skupaj	809.105	803.624

Zaloge predstavljajo zaloge materiala (rezervni deli in drobni inventar) v višini 804.090 EUR ter zaloge proizvodov in trgovskega blaga v višini 5.015 EUR.

Zaloge niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti. Knjigovodska vrednost zalog ne presega njihove čiste iztržljive vrednosti. V sklopu inventure zalog ni bilo ugotovljenih inventurnih viškov oziroma primanjkljajev.

Gibanje zalog

Postavka v EUR	2024	2023
Stanje 1.1.	803.624	419.069
Nabava	324.614	482.343
Poraba	(98.311)	(78.837)
Prodaja	(362)	(27)
Prevrednotenje (slabitev)	(51.768)	(18.924)
Drugo - preknjižba	(168.691)	0
Stanje 31.12.	809.105	803.624

Kratkoročne finančne terjatve in posojila (10)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini brez obresti	900.000	28.900.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	2.955	59.438
Skupaj	902.955	28.959.438

Družba je v letu 2023 z odvisno družbo RGP d. o. o. sklenila pogodbo o kratkoročnem okvirnem posojilu v višini 0,9 mio EUR z možnostjo delnih vračil. V pogodbi je dogovorjena obrestna mera 6-mesečni Euribor + 1,20 % pribitka. Posojilo je zavarovano z dvema bianko menicama z menično izjavo. V mesecu aprilu 2024 je bil sklenjen aneks k pogodbi, s katerim se je končni rok vračila posojila podaljšal do 31. marca 2025. Stanje danega posojila družbi RGP na dan 31. december 2024 znaša 0,9 mio EUR.

Družba tako konec leta 2024 izkazuje kratkoročne finančne terjatve in posojila v skupni višini 902.955 EUR, od tega za obresti 2.955 EUR.

Gibanje kratkoročnih finančnih terjatev in posojil

Postavka v EUR	2024	2023
Stanje 1.1.	28.959.438	26.315.803
Pridobitve	30.326.350	34.890.718
Odplačila	(58.382.833)	(32.247.083)
Stanje 31.12.	902.955	28.959.438

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (11)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	10.173.194	12.098.076
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	547.580	47.566
Skupaj	10.720.775	12.145.642

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini predstavljajo v glavnini terjatve do družbe HSE d. o. o. za prodano električno energijo, terjatve za najem poslovnih prostorov za družbi HSE d. o. o. in HSE Invest d. o. o., storitve izvajanja določenih poslovnih funkcij za družbe HSE Invest d. o. o., MHE Lobnica d. o. o. in RGP d. o. o. ter terjatve za zagotavljanje storitev na področju sistemskih informacijsko komunikacijskih storitev za družbe v skupini.

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	9.954.668	11.779.837
ECE d. o. o.	14.708	8.762
Energija plus d. o. o.	8.621	0
MHE Lobnica d. o. o.	497	477
HSE Invest d. o. o.	60.005	59.475
RGP d. o. o.	45.186	48.611
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	0	69.939
Premogovnik Velenje d. o. o.	0	100.245
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	89.510	30.730
Skupaj	10.173.194	12.098.076

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev predstavljajo terjatve do domačih kupcev v višini 209.919 EUR ter kupcev v tujini v višini 337.661 EUR.

Družba je imela ob koncu leta 2024 med odprtimi kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do kupcev 10.714.863 EUR nezapadlih terjatev, 5.912 EUR zapadlih terjatev do 3 mesece ter 48.097 EUR zapadlih terjatev nad leto dni (terjatve iz preteklih let do družb Montavar in Indrast, ki so bile oslabljenе v celoti).

Družba na dan 31. 12. 2024 nima zastavljenih terjatev do kupcev. Terjatve do kupca HSE d. o. o. so zavarovane z menicami, vse ostale terjatve do kupcev na dan 31. 12. 2024 so nezavarovane.

Druga kratkoročna sredstva (12)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Kratkoročno dani predujmi	1.925.534	44.777
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	242.573	417.427
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	965.956	48.361
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	208.909	198.574
Skupaj	3.342.971	709.139

Med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do državnih in drugih inštitucij so v glavnini izkazane terjatve za vstopni DDV, terjatve za vodna povračila, terjatve iz naslova trošarin ter ostale terjatve v skupni višini 242.573 EUR.

Družba med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami izkazuje tudi **kratkoročno dane predujme** v višini 1.925.534 EUR ter terjatve **do drugih** v višini 965.956 EUR, med katerimi so v glavnini izkazane terjatve za sofinanciranje vetrne elektrarne Mali Log.

V okviru drugih kratkoročnih sredstev izkazuje družba tudi vnaprej plačane obveznosti iz naslova zavarovalnih premij ter vnaprej plačane članarine in druge obveznosti v skupni višini 208.909 EUR.

Družba konec leta 2024 nima terjatev do posloводства.

Denar in denarni ustrezniki (13)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	20	20
Denarna sredstva v banki	9.244.172	8.042.203
Depoziti na odpoklic	10.000.000	10.000.000
Depoziti vezani do treh mesecev	30.000.000	0
Skupaj	49.244.192	18.042.223

Denar in denarne ustreznike predstavljajo:

- 20 EUR blagajniški maksimum pri poslovanju Muzeja Fala,
- denarna sredstva na računu pri OTP banki v višini 1.935.115 EUR,
- denarna sredstva na računu pri NLB v višini 736.426 EUR,
- denarna sredstva na računu pri BKS banki v višini 6.572.631 EUR,
- depoziti na odpoklic do treh mesecev pri BKS banki v višini 10.000.000 EUR,
- kratkoročni fiksni depoziti do treh mesecev pri Deželni banki Slovenije v višini 30.000.000 EUR.

Kapital (14)

Celotni kapital družbe sestavljajo vpoklicani kapital, rezerve iz dobička, rezerva za pošteno vrednost in zadržani poslovni izid.

Vrednost kapitala se je v primerjavi z letom 2023 povečala za 2,1 %.

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Vpoklicani kapital	395.011.180	395.011.180
Rezerve iz dobička	39.501.118	39.501.118
Rezerva za pošteno vrednost	(645.384)	(655.709)
Zadržani poslovni izid	56.770.803	46.683.563
Skupaj	490.637.717	480.540.152

Osnovni kapital družbe znaša 395.011.180 EUR in se v primerjavi z letom 2023 ni spremenil.

Rezerve iz dobička, ki jih predstavljajo zakonske rezerve znašajo 39.501.118 EUR.

Družba med rezervo za pošteno vrednost v skupni vrednosti -645.384 EUR konec leta 2024 izkazuje aktuarski dobiček pri rezervacijah za odpravnine ob upokojitvi.

Aktuarski dobiček se je v letu 2024 povečal za 8.117 EUR ter zmanjšal za 18.442 EUR, kar ustreza sorazmernemu delu črpanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi.

Gibanje rezerve za pošteno vrednost

Postavka v EUR	Aktuarski dobički/izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2024	(655.709)	(655.709)
Oblikovanje, povečanje	(8.117)	(8.117)
Zmanjšanje	18.442	18.442
Stanje na dan 31.12.2024	(645.384)	(645.384)
Stanje na dan 1.1.2023	(207.445)	(207.445)
Oblikovanje, povečanje	(480.455)	(480.455)
Zmanjšanje	46.403	46.403
Prenos na preneseni poslovni izid	(14.212)	(14.212)
Stanje na dan 31.12.2023	(655.709)	(655.709)

Zadržani poslovni izid v skupni višini 56.770.803 EUR sestavljata čisti poslovni izid poslovnega leta v višini 10.087.240 EUR in preneseni čisti poslovni izid v višini 46.683.563 EUR.

Pomembni podatki v zvezi s stanjem in gibanjem sestavin kapitala so razvidni tudi iz Izkaza sprememb lastniškega kapitala.

Bilančni dobiček

Družba je na dan 31. 12. 2024 ugotovila bilančni dobiček v višini 56.770.803 EUR.

Na predlog posloводства družbe bilančni dobiček poslovnega leta 2024 ostane nerazporejen.

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Čisti poslovni izid poslovnega leta	10.087.240	14.922.343
Preneseni dobiček/ prenesena izguba	0	14.213
Preneseni dobiček/ prenesena izguba iz prejšnjih let	46.683.563	31.747.007
Bilančni dobiček	56.770.803	46.683.563

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade (15)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	2.458.445	2.372.978
Rezervacije za jubilejne nagrade	314.953	298.964
Skupaj	2.773.398	2.671.942

Konec leta 2024 družba med rezervacijami izkazuje:

- rezervacije za jubilejne nagrade v višini 314.953 EUR in
- rezervacije za odpravnine ob upokojitvi v višini 2.458.445 EUR.

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31. 12. 2024.

Merjenje sedanjih vrednosti obvez za dolgoročne zasluge zaposlenih (izračunavanje rezervacij) je izvedeno skladno z MRS 19 in sicer se uporablja aktuarska metoda - metoda predvidene pomembnosti enot (metoda obračunavanja zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom ali kot metoda zaslužkov na leta službovanja v družbi), ki omogoča izdelavo zanesljive ocene končnih stroškov zaslužkov, ki so jih zaposleni dobili v zameno za svoje službovanje v tekočem in preteklih obdobjih.

V izračunu so se upoštevale aktuarske predpostavke, predstavljene v nadaljevanju.

Demografske predpostavke:

▪ Tablice smrtnosti:

Tablice smrtnosti prebivalstva Slovenije iz leta 2007, ločene za moške in ženske, znižane za 10 % (aktivna populacija).

Na dan 31. 12. 2024 to pomeni 0,4 % povprečno smrtnost zaposlenih za naslednje poslovno leto (pričakovano zmanjšanje števila zaposlenih zaradi smrti).

Povprečna starost zaposlenih na dan 31. 12. 2024 znaša 46,1 leto.

▪ Fluktuacija zaposlenih:

Fluktuacija zaposlenih zaradi odpovedi delovnega razmerja s strani delojemalca: linearno padajoča od 2,5 % pri 18 letih do 0,0 % pri 58 letih, nato konstantna 0,0 %.

Na dan 31. 12. 2024 to pomeni povprečno letno fluktuacijo 0,8 % za naslednje poslovno leto.

Fluktuacija zaposlenih zaradi večjega obsega odpovedi delovnega razmerja s strani delodajalca ni upoštevana.

▪ Upokojevanje:

Predvideni datum upokojitve za posameznega zaposlenega je izračunan na podlagi podatkov o spolu, datumu rojstva in doseženi skupni delovni dobi na dan 31. 12. 2024 v skladu s 27. členom ZPIZ-2 (pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine) in s 3. alineo 1. odstavka 28. člena (delo pred 18-tim letom). Vključen je tudi pogoj, da se ženske ne bodo upokojile pred 56. in moški pred 58. letom starosti ne glede na skupno delovno dobo.

Zgodnejše ali poznejše upokojevanje glede na predvideni datum upokojitve ni upoštevano. V primeru, da zaposlenemu pripada jubilejna nagrada v roku šestih mesecev po predvidenem datumu upokojitve, se oblikujejo rezervacije tudi za to jubilejno nagrado.

Finančne predpostavke:

Vse finančne predpostavke so določene nominalno.

- **Stopnje povečanja povprečnih plač v RS:**

Za leta 2025 do 2027 so upoštevane stopnje povečanja povprečnih plač v RS (mesečnih in letnih) iz Pregleda makroekonomskih gibanj z napovedmi Banke Slovenije, december 2024. Od leta 2028 naprej je predvideno, da se bodo povprečne plače v RS letno višale za inflacijo (MDS, oktober 2024) in za realno rast v višini 1,4 %.

Za izračun povprečne mesečne plače v RS so osnova povprečne plače od novembra 2023 do oktobra 2024, ki rastejo v skladu z aktuarskimi predpostavkami glede nominalne stopnje rasti povprečnih bruto plač v RS.

Za izračun povprečnih plač za zadnjih 12 mesecev, preračunanih na mesec, se upoštevajo podatki SURS, objavljeni za leto 2023.

- **Stopnje povečanja plač v družbi:**

Predpostavljena je rast osnovnih bruto plač in variabilnega dela plač v družbi v višini letne inflacije, povečane za realno rast 0,4 %, vendar ne več, kot je predvidena povprečna rast plač v RS.

Predpostavljena je rast povprečnih plač v EGS v višini rasti povprečnih plač v RS.

Upoštevana je rast plač zaradi napredovanja v višini 0,5 % letno od plače.

Upošteva se dodatek na skupno delovno dobo v višini 0,5 % od osnovne plače za vsako izpolnjeno leto skupne delovne dobe za zaposlene po kolektivni pogodbi in za nekatere zaposlene po individualni pogodbi. Delavkam z več kot 25 let delovne dobe se dodatek za delovno dobo poveča za 0,25 % plače.

- **Davčna stopnja:**

Pri jubilejnih nagradah in odpravninah ob upokojitvi se upošteva obveznost za prispevke delodajalca v višini 17,1 % (za izplačila do 30. 6. 2025 pa 16,1 %) razlike med izračunano obveznostjo do zaposlenega in neobdavčenim zneskom nagrade, v primeru da je obveznost do zaposlenega višja od neobdavčenega zneska iz Uredbe.

- **Diskontne stopnje:**

Za izračun diskontne stopnje na dan 31. 12. 2024 je obrestna mera določena v višini 3,3 %, ki odraža donosnost visoko kakovostnih (rating AA) podjetniških obveznic na dan 31. 12. 2024, nominiranih v EUR, ob upoštevanju povprečnega uteženega trajanja obvez družbe (glede na izračunani znesek obveznosti pred diskontiranjem) od bilančnega datuma do izplačila po posamezni vrsti zaslužka (11,5 let).

Gibanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade

Postavka v EUR	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2024	2.372.978	298.964	2.671.942
Oblikovanje - povečanje	221.732	45.472	267.204
Zmanjšanje - črpanje	(107.014)	(22.870)	(129.884)
Zmanjšanje - odprava	(29.251)	(6.613)	(35.864)
Stanje na dan 31.12.2024	2.458.445	314.953	2.773.398
Stanje na dan 1.1.2023	1.961.020	225.375	2.186.395
Oblikovanje - povečanje	667.392	102.583	769.975
Zmanjšanje - črpanje	(182.719)	(25.348)	(208.067)
Zmanjšanje - odprava	(72.715)	(3.646)	(76.361)
Stanje na dan 31.12.2023	2.372.978	298.964	2.671.942

Razčlenitev stroškov izmerjenih obvez za dolgoročne zasluške zaposlenih

Postavka v EUR	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Znesek sedanje vrednosti obvez na dan 31.12.2023	2.372.978	298.964	2.671.942
Stroški obresti	71.786	8.265	80.051
Stroški sprotnega službovanja	141.828	30.370	172.198
Stroški preteklega službovanja	(10.809)	(68)	(10.877)
Aktuarski dobički (-) in izgube (+) – spr. akt. predpostavk	(1.026)	6.837	5.810
Aktuarski dobički – odprava	(17.416)	(6.545)	(23.961)
Aktuarske izgube – oblikovanje in poraba	8.117	0	8.117
Obveznosti za izplačila zaslužkov v poslovnem obdobju	(107.014)	(22.870)	(129.883)
Dobički in izgube ob poravnavi	0	0	0
Znesek sedanje vrednosti obvez na dan 31.12.2024	2.458.445	314.953	2.773.398

Analiza občutljivosti

Postavka v EUR	2024			
	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	115.680	(106.718)	(107.547)	116.262
Rezervacije za jubilejne nagrade	14.431	(13.380)	(13.899)	14.883
Skupaj	130.111	(120.098)	(121.446)	131.145

Druge rezervacije (16)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Druge rezervacije	1.250.423	1.314.301
Skupaj	1.250.423	1.314.301

Konec leta 2024 družba med drugimi rezervacijami izkazuje rezervacije za obveznosti predaje nepremičnin na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (SKZG RS) v višini 1.250.423 EUR.

Gibanje drugih rezervacij

Postavka v EUR	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2024	1.314.301	1.314.301
Zmanjšanje - črpanje	(63.878)	(63.878)
Stanje na dan 31.12.2024	1.250.423	1.250.423
Stanje na dan 1.1.2023	1.371.016	1.371.016
Zmanjšanje - črpanje	(40.739)	(40.739)
Zmanjšanje - odprava	(15.976)	(15.976)
Stanje na dan 31.12.2023	1.314.301	1.314.301

Zmanjšanje drugih rezervacij se nanaša na prenos kmetijskih zemljišč na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov (SKZG).

Druge nekratkoročne obveznosti (17)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Prejete druge državne podpore	1.436.448	541.596
Skupaj	1.436.448	541.596

Med drugimi nekratkoročnimi obveznostmi družba izkazuje prejete druge državne podpore (Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo - sofinanciranje VE Mali Log, državna pomoč Eko sklada,...).

Gibanje drugih nekratkoročnih obveznosti

Postavka v EUR	Prejete druge državne podpore	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2024	541.596	541.596
Pridobitve	950.705	950.705
Odtujitve	(55.853)	(55.853)
Stanje na dan 31.12.2024	1.436.448	1.436.448
Stanje na dan 1.1.2023	591.255	591.255
Odtujitve	(30.201)	(30.201)
Sprostitev	(19.458)	(19.458)
Stanje na dan 31.12.2023	541.596	541.596

Nekratkoročne poslovne obveznosti (18)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Druge nekratkoročne poslovne obveznosti	69.527	57.423
Skupaj	69.527	57.423

Med nekratkoročnimi poslovnimi obveznostmi družba izkazuje druge nekratkoročne poslovne obveznosti (vračunane obveznosti za nagrade za zaposlene na podlagi IP) v višini 69.527 EUR.

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev (19)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.277.594	2.669.086
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	7.759.544	8.497.430
Skupaj	10.037.138	11.166.516

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do družb v skupini družba izkazuje obveznosti do družb Holding slovenske elektrarne d. o. o., HSE Invest d. o. o., RGP d. o. o., ECE d. o. o., Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o. in Energija plus d. o. o. v skupni višini 2.277.594 EUR.

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	240.944	144.242
ECE d. o. o.	3.063	2.500
Energija Plus d. o. o.	469	1.557
HSE Invest d. o. o.	444.473	573.079
HTZ Velenje I. P. d. o. o.	0	129.157
RGP d. o. o.	1.587.963	1.807.255
Premogovnik Velenje d.o.o.	0	2.154
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	0	8.460
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	682	682
Skupaj	2.277.594	2.669.086

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev družba izkazuje obveznosti do domačih dobaviteljev v višini 7.468.598 EUR (v letu 2023 v višini 8.427.196 EUR) in obveznosti do tujih dobaviteljev v višini 290.946 EUR (v letu 2023 v višini 70.234 EUR).

Družba je imela ob koncu leta 2024 med odprtimi kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev 10.036.767 EUR nezapadlih obveznosti (v letu 2023 11.166.516 EUR) in 371 EUR zapadlih obveznosti do 3 mesece (v letu 2023 zapadlih obveznosti do 3 mesece ni bilo).

Druge kratkoročne obveznosti (20)

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	1.192	7.108
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	1.570.551	1.532.707
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	1.774.180	2.037.036
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	71.104	27.040
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	4.670.918	2.769.169
Skupaj	8.087.945	6.373.060

Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev vsebujejo obveznosti za čiste plače, čista nadomestila, davke in prispevke iz kosmatih plač, ter druge obveznosti iz naslova plač v skupni višini 1.570.551 EUR.

Obveznosti do državnih in drugih inštitucij so obveznosti iz naslova koncesij, za plačilo DDV ter davki in prispevki za plače v skupni višini 1.774.180 EUR.

Družba med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi izkazuje tudi kratkoročno prejete predujme v višini 1.192 EUR ter obveznosti do drugih v višini 71.104 EUR.

V okviru drugih kratkoročnih obveznosti izkazuje družba tudi kratkoročno vnaprej vračunane stroške koncesij, vodnih povračil, poslovne uspešnosti in druge vnaprej vračunane stroške v skupni višini 4.670.918 EUR.

Družba nima kratkoročnih oziroma dolgoročnih dolgov do člana uprave.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva (21)

Pogojna sredstva

Med pogojnimi sredstvi družba izkazuje prejete bančne garancije za dobro izvedbo del in za odpravo napak v garancijski dobi v višini 7.049.742 EUR ter prejete izvršnice v višini 52.748 EUR.

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Prejete bančne garancije za investicije	7.049.742	3.830.567
Prejete izvršnice	52.748	58.323
Skupaj	7.102.490	3.888.890

Pogojne obveznosti

Na dan 31. 12. 2024 družba ne izkazuje pogojnih obveznosti.

Razkritja k izkazu poslovnega izida

Prihodki iz pogodb s kupci (22)

Postavka v EUR	2024	2023
Na domačem trgu	74.023.953	77.414.151
Električna energija	70.591.643	74.340.783
Ostalo trgovsko blago in material	141.009	39.282
Ostale storitve	3.291.301	3.034.086
Na tujem trgu	1.727.295	3.006.772
Električna energija	1.683.065	2.961.288
Ostale storitve	44.230	45.484
Skupaj	75.751.249	80.420.923

Družba je dosegla čiste prihodke od prodaje v višini 75.751.249 EUR, ki so v primerjavi s čistimi prihodki od prodaje predhodnega leta nižji za 5,8 %, zaradi nižje realiziranih prihodkov od prodaje električne energije.

Čiste prihodke od prodaje sestavljajo prihodki od prodaje na domačem trgu v višini 74.023.953 EUR in prihodki od prodaje na tujem trgu v višini 1.727.295 EUR.

95,4 % vseh prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki od prodaje električne energije (72.274.708 EUR), ustvarjeni s prodajo električne energije družbi Holding Slovenske elektrarne d. o. o., družbi Borzen d. o. o. in družbi KELAG-Kärntner Elektrizitäts, Avstrija.

Prihodke od prodaje ostalih storitev na domačem trgu v višini 3.432.310 EUR in tujem trgu v višini 44.230 EUR predstavljajo prihodki iz naslova storitev (poslovne storitve, druge storitve za informatiko,...), najemnin in drugi prihodki od prodaje.

Prikaz prihodkov od prodaje glede na geografska območja in področja prodaje ter glede na trenutek pripoznanja prihodkov od prodaje (izpolnitev izvršitvenih obvez) je razviden iz spodnje tabele.

Postavka v EUR	2024	2023	Pripoznanje
Na domačem trgu	74.023.953	77.414.151	
Električna energija	70.591.643	74.340.783	ob dobavi
Ostalo trgovsko blago in material	141.009	39.282	ob dobavi
Ostale storitve	3.291.301	3.034.086	
<i>Najemnine</i>	<i>679.037</i>	<i>588.922</i>	<i>v času opravljene storitve</i>
<i>Ostale storitve</i>	<i>2.612.264</i>	<i>2.445.164</i>	<i>v času opravljene storitve</i>
Na tujem trgu - EU	1.727.295	3.006.772	
Električna energija	1.683.065	2.961.288	ob dobavi
Ostale storitve	44.230	45.484	v času opravljene storitve
Na tujem trgu - ne EU	0	0	
Skupaj	75.751.249	80.420.923	

Drugi poslovni prihodki (23)

Druge poslovne prihodke predstavljajo:

- prihodki od odprave rezervacij v višini 1.166 EUR,
- dobički pri prodaji stalnih sredstev v višini 804.163 EUR (prodaja zemljišč, telefonskih naprav, osebnih vozil, pohištva ter računalniške in ostale opreme),
- prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni v višini 3.614.683 EUR (odškodnina in povračilo škode po različnih škodnih primerih),
- zamudne obresti v višini 280 EUR ter
- drugi poslovni prihodki v višini 158.311 EUR, med katerimi največji del predstavljajo prihodki iz naslova sofinanciranja.

Postavka v EUR	2024	2023
Prihodki od odprave rezervacij	1.166	15.976
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	3.614.683	95.558
Zamudne obresti	280	214
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev	804.163	35.598
Ostalo	158.311	67.412
Skupaj	4.578.602	214.758

Stroški blaga, materiala in storitev (24)

Pretežni del stroškov materiala predstavljajo stroški energije, stroški nadomestnih delov, stroški drobnega inventarja ter stroški pomožnega materiala.

Stroški storitev zajemajo storitve vzdrževanja, stroške sejmov, reklame in reprezentance, stroške intelektualnih in osebnih storitev, stroške zavarovanja in bančnih storitev, stroške najemnin, stroške transportnih storitev ter ostale stroške storitev.

Glede na predhodno leto so stroški materiala in storitev vzdrževanja višji, zaradi povečanega obsega vzdrževalnih del.

Postavka v EUR	2024	2023
Nabavna vrednost prodanega blaga	64	27
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	64	27
Stroški pomožnega materiala	24.828	78.504
Stroški energije	317.818	289.276
Stroški nadomestnih delov	284.610	241.195
Stroški drobnega inventarja	57.352	48.358
Pisarniški material	21.883	24.175
Strokovna literatura	20.897	15.791
Stroški za požarno preventivo	7.320	8.316
Ostalo	17.690	27.665
Skupaj stroški materiala	752.398	733.280
Stroški transportnih storitev	90.329	55.150
Storitve vzdrževanja	4.221.148	3.138.112
Stroški najemnin	779.802	763.948
Stroški povračil zaposlencev v zvezi z delom	57.523	67.290
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	972.791	926.796
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	1.058.041	812.651
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	285.270	202.270
Stroški storitev fizičnih oseb	76.488	80.710
Komunalne storitve	292.705	245.855
Stroški varovanja in nadzora	301.991	241.643
Storitve čiščenja	335.941	309.643
Članarine	43.383	41.702
Upravljanje nepremičnin	30.166	28.859
Stroški urejanja deponij	2.506	10.395
Oblikovanje letnih poročil in revij	2.280	1.694
Stroški kopiranja in plotanja	11	0
Ostalo	924.745	933.278
Skupaj stroški storitev	9.475.122	7.859.997
Skupaj	10.227.583	8.593.305

Stroški storitev zajemajo tudi stroške revizorja, ki v letu 2024 znašajo 15.000 EUR.

Postavka v EUR	2024	2023
Revidiranje letnega poročila	13.000	13.000
Storitve drugih zagotovil	2.000	2.000
Skupaj	15.000	15.000

Revizija letnega poročila za leto 2024 znaša po pogodbi 13.000 EUR. Poleg revidiranja letnega poročila je revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. revidirala tudi Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami katerega strošek po pogodbi znaša 2.000 EUR. Drugih storitev revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. v letu 2024 ni opravljala.

Stroški dela (25)

Stroški dela so obračunani v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih, Kolektivno pogodbo elektrogospodarstva Slovenije oziroma v skladu z individualnimi pogodbami o zaposlitvi.

Med stroški plač so izkazane plače in nadomestila zaposlencem, med drugimi stroški dela pa regres, stroški oblikovanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, neobvezna osebna zavarovanja, prehrana in prevoz. Stroški socialnih zavarovanj vsebujejo prispevke delodajalca v višini 16,1 % in stroške dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Postavka v EUR	2024	2023
Plače	12.052.710	10.669.063
Stroški pokojninskih zavarovanj	1.607.463	1.436.846
Stroški drugih zavarovanj	895.595	786.287
Drugi stroški dela	1.711.231	1.664.036
Skupaj	16.266.999	14.556.232

Število zaposlenih in povprečno število zaposlenih po izobrazbeni strukturi

Izobrazbeni razred	1.1.2024	31.12.2024	Povprečno št. zaposlenih
1	0	0	0
2	2	2	2
3	25	24	25
4	8	8	8
5	81	83	82
6/1	41	42	42
6/2	33	33	33
7	56	63	60
8/1	8	9	9
8/2	6	5	6
Skupaj	260	269	265

Odpisi vrednosti (26)

Postavka v EUR	2024	2023
Amortizacija neopredmetenih sredstev	557.035	510.129
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	17.032.008	16.033.960
Amortizacija naložbenih nepremičnin	27.715	27.715
Amortizacija najetih sredstev	119.896	72.650
Oslabitve/odpisi terjatev	0	12.716
Oslabitve/odpisi zalog	51.768	18.924
Odpisi pri nepremičninah, napravah in opremi	288.957	1.365.954
Skupaj	18.077.379	18.042.048

Med odpisi vrednosti je izkazana:

- amortizacija neopredmetenih sredstev v višini 557.035 EUR,
- amortizacija nepremičnin, naprav in opreme v višini 17.032.008 EUR,
- amortizacija naložbenih nepremičnin v višini 27.715 EUR,
- amortizacija najetih sredstev v višini 119.896 EUR,
- odhodki iz naslova odpisa in prevrednotenja zalog v skupni višini 51.768 EUR,
- odhodki iz naslova prodaje in odpisov nepremičnin, naprav in opreme v višini 288.957 EUR, med katerimi glavnino predstavlja odpis investicij v teku, za katere se je v družbi sprejela odločitev, da določena pretekla sredstva niso več potrebna za nadaljnjo fazo izvedbe projekta in potrebnih dokumentacij.

Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve (27)

Usredstvene lastne proizvode in lastne storitve predstavlja lastno delo na investicijah v teku – zamenjava sekundarnih sistemov HE Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok v skupni višini 34.576 EUR.

Drugi poslovni odhodki (28)

Postavka v EUR	2024	2023
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	2.130.921	2.074.688
Koncesije	13.969.653	12.816.626
Izdatki za varstvo okolja	8.420.322	7.819.306
Donacije	250.800	210.000
Drugi poslovni odhodki	225.718	136.609
Skupaj	24.997.412	23.057.229

Druge poslovne odhodke sestavljajo:

- nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v višini 2.130.921 EUR,
- koncesije v višini 13.969.653 EUR, ki so v primerjavi s predhodnim letom višje zaradi višje proizvodnje,
- izdatki za varstvo okolja (izdatki za vodna povračila, ekološko sanacijo in drugi izdatki za varstvo okolja) v skupni višini 8.420.322 EUR,
- donacije v višini 250.800 EUR,
- drugi odhodki (stroški v povezavi z zaposlenimi, nagrade, štipendije, trošarine in drugo) v skupni višini 225.718 EUR.

Finančni prihodki (29)

Postavka v EUR	2024	2023
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	1.321.781	971.233
Skupaj	1.321.781	971.233

Med finančnimi prihodki družba izkazuje obresti iz danih posojil (posojilo dano družbi Holding slovenske elektrarne d. o. o. in družbi RGP d. o. o.) in depozitov.

Finančni odhodki (30)

Postavka v EUR	2024	2023
Drugi finančni odhodki	80.052	73.650
Finančni odhodki iz najemov	24.356	3.500
Skupaj	104.408	77.150

Med finančnimi odhodki družba izkazuje stroške obresti, izhajajoče iz aktuarskega izračuna odpravin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad v višini 80.052 EUR ter obresti iz naslova finančnih obveznosti iz najemov v skupni višini 24.356 EUR.

Davki (31)

Postavka v EUR	2024	2023
Odmerjeni davek	1.911.193	2.424.473
Odloženi davki	13.994	20.196
Skupaj davek od dobička, pripoznan v IPI	1.925.187	2.444.669

Družba je davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost in Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb.

Skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb se davek za leto 2024 plačuje po stopnji 22 % od ugotovljene davčne osnove v davčnem obračunu družbe.

Odmerjeni davek družbe za leto 2024 znaša 1.910.881 EUR. Družba je v letu 2024 na podlagi davčnega obračuna iz leta 2023 plačala 2.573.344 EUR akontacij davka od dohodkov in konec leta 2024 izkazuje terjatve za odmerjeni davek v višini 662.464 EUR.

Med odloženimi davki družba izkazuje odložene terjatve za davek. Vrednostno je oblikovanje in črpanje prikazano v okviru razkritja za odložene terjatve za davek (pojasnilo 8).

Izračun efektivne davčne stopnje

Postavka v EUR	2024	2023
Poslovni izid pred davki	12.012.427	17.367.012
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	2.642.734	3.299.732
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(64)	(3.035)
Davek od davčnih olajšav	(952.161)	(985.753)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(27.869)	(34.017)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	246.565	188.606
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	1.676	(41.060)
Obračunani davek	1.910.881	2.424.473
Odloženi davek	13.994	20.196
Skupaj davki	1.924.875	2.444.669
Efektivna davčna stopnja	16,02%	14,08%

Efektivna davčna stopnja za leto 2024 znaša 16,02 %.

Čisti poslovni izid (32)

Postavka v EUR	2024	2023
Kosmati donos iz poslovanja	80.364.427	80.721.743
Poslovni izid iz poslovanja	10.795.053	16.472.929
Finančni izid	1.217.373	894.083
Poslovni izid pred davki	12.012.427	17.367.012
Čisti poslovni izid poslovnega leta	10.087.240	14.922.343

Družba je leto 2024 zaključila s pozitivnim čistim poslovnim izidom v višini 10.087.240 EUR.

Razkritja k izkazu drugega vseobsegajočega donosa

Celotni vseobsegajoči donos (33)

V izkazu drugega vseobsegajočega donosa družba med postavkami, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid izkazuje aktuarske dobičke iz naslova obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi.

Ob upoštevanju zgoraj navedenega celotni vseobsegajoči donos konec leta 2024 znaša 10.097.565 EUR.

Razkritja k izkazu denarnih tokov

Pri poslovanju smo ustvarili prebitek prejemkov pri poslovanju v višini 25.804.356 EUR. Denarni tokovi pri poslovanju so tako pozitivni.

Denarni tokovi pri naložbenju so prav tako pozitivni, prebitek prejemkov pri naložbenju znaša 5.486.767 EUR.

Denarni tokovi pri finančnih aktivnostih so negativni, prebitek izdatkov znaša 89.154 EUR.

Družba na koncu opazovanega obdobja izkazuje denarni izid v višini 31.201.969 EUR.

Razkritja k izkazu sprememb lastniškega kapitala

V izkazu sprememb lastniškega kapitala so predstavljene spremembe sestavin kapitala za poslovno leto. Družba sestavlja izkaz sprememb lastniškega kapitala v obliki sestavljene razpredelnice.

Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja se je spremenil za 10.097.565 EUR in sicer se je:

- povečal za čisti poslovni izid tekočega leta v višini 10.087.240 EUR in

- povečal za aktuarski dobiček iz naslova rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v višini 10.325 EUR.

Druga razkritja

Povezane osebe

Družba kot povezane osebe opredeljuje obvladujočo družbo skupine HSE in vse odvisne družbe v skupini HSE. Z 31. decembrom 2024 skupina PV in družba Termoelektrarna Šoštanj d. o. o. nista več del skupine HSE.

Med povezane družbe spadajo tudi pridružene družbe in skupaj obvladovane družbe, prav tako pa tudi družbe v večinski državni lasti.

Družba je v letu 2024 poslovala z naslednjimi povezanimi osebami: Holding slovenske elektrarne d. o. o., ECE d. o. o., Energija Plus d. o. o., HSE Invest d. o. o., MHE Lobnica d. o. o., RGP d. o. o., HTZ Velenje I.P. d. o. o., Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o., Termoelektrarna Šoštanj d. o. o., PLP Lesna industrija d. o. o. in Premogovnik Velenje d. o. o..

Družba je s povezanimi osebami (strankami) poslovala na osnovi sklenjenih pogodb, kjer so bile v medsebojnem prometu povezanih oseb uporabljene tržne in obligacijske zakonitosti.

Postavka v EUR	Prodaje	Nakupi	Dana posojila z obrestmi
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	72.157.098	652.983	0
ECE d. o. o.	92.605	7.520	0
Energija Plus d. o. o.	400	4.311	0
MHE Lobnica d. o. o.	4.892	0	0
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	314.259	104.465	0
Premogovnik Velenje d. o. o.	538.505	12.176	0
PLP Lesna industrija d. o. o.	0	7.354	0
HTZ Velenje I.P. d. o. o.	103	686.200	0
HSE Invest d. o. o.	295.353	2.525.433	0
RGP d. o. o.	249.766	6.515.786	902.955
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	242.593	3.355	0
Skupaj	73.895.575	10.519.583	902.955

V stolpcih prodaje in nakupi je prikazan promet vseh poslov (brez DDV) med družbo in povezanimi družbami v letu 2024.

Največjo prodajo predstavlja prodaja električne energije družbi Holding slovenske elektrarne d. o. o., največje nakupe pa izvajanje investicijskega inženiringa s strani družbe HSE Invest d. o. o., ter izvajanje gradbenih in drugih storitev s strani družbe RGP d. o. o..

Prodajne in nakupne cene za storitve so definirane na podlagi veljavnega internega cenika družb skupine HSE, najemnine so določene na podlagi primerljivih prostih cen, prodajne cene električne energije pa na podlagi metode dodatka na stroške.

Družba je v poslovnem letu 2024 poslovala tudi z družbami, ki so v neposredni ali posredni večinski lasti Republike Slovenije (več kot 50 % lastništvo).

V tabeli so prikazani posli s takšnimi pravnimi osebami, ki so za družbo z vidika ravni pomembnosti transakcij pomembni po kriteriju velikosti transakcije (prihodki oziroma odhodki v obdobju leta 2024 presegajo 100 tisoč EUR), razen za banke, kjer so razkriti vsi posli. Ostali posli z gospodarskimi družbami, ministrstvi, agencijami in drugimi pravnimi osebami, kjer je Republika Slovenija večinski ali manjšinski lastnik, so z vidika poročanja nepomembni.

Poslovni partner	Odpрте terjatve na dan 31.12.2024 v EUR	Odpрте obveznosti na dan 31.12.2024 v EUR	Prihodki 1-12 2024 v EUR	Odhodki 1-12 2024 v EUR
Stelkom d.o.o.	2.775	152.113	9.099	745.211
Ostalo skupaj	2.775	152.113	9.099	745.211
OTP banka d.d.	0	0	0	3.474
NLB d. d.	0	0	0	1.074
BKS bank	24.896	0	0	2.042
Deželna banka Slovenije	34.000	0	0	0
Banke skupaj	58.896	0	0	6.590
Skupaj	61.671	152.113	9.099	751.801

Prejemki

Prejemki posloводства in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice),
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov Nadzornega sveta vsebujejo bruto sejnine vseh članov s potnimi stroški za opravljanje funkcije v Nadzornem svetu in komisiji Nadzornega sveta.

Družba v letu 2024 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb. Družba konec leta 2024 nima terjatev do posloводства in članov Nadzornega sveta.

Prejemki posloводства (v EUR)

Ime in priimek	Funkcija	Fiksni prejemki - bruto	Variabilni prejemki - bruto	Boniteta	Skupaj
Damjan Seme	generalni direktor	151.613	10.018	780	162.411
Skupaj		151.613	10.018	780	162.411

Prejemki članov nadzornega sveta (v EUR)

Ime in priimek	Funkcija	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Doplačilo za opravljanje funkcije	Sejnina bruto	Skupaj
Tomaž Štokelj	predsednik NS	10.662	0	692	11.354
Urška Gašperlin	podpredsednica NS	7.818	0	692	8.510
Marjan Kirbiš	član NS	7.108	0	692	7.800
Skupaj		25.588	0	2.076	27.664

Prejemki članov Revizijske komisije nadzornega sveta (v EUR)

Ime in priimek	Funkcija	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Doplačilo za opravljanje funkcije	Sejnina bruto	Potni stroški	Skupaj
Urška Gašperlin	predsednica RK	0	2.665	554	0	3.219
Marjan Kirbiš	član RK	0	1.777	554	0	2.331
Rado Sodin	član RK	0	76	0	0	76
Sonja Anadolli	članica RK (od 21.3.2024)		5.541	692	376	6.609
Skupaj		0	10.059	1.800	376	12.235

Finančni inštrumenti in tveganja

Kreditno tveganje

Največji kupec družbe je obvladujoča družba Holding slovenske elektrarne d. o. o., ki odkupi celotno proizvedeno električno energijo iz velikih HE, malih HE in sončnih elektrarn.

Kreditno tveganje, ki predstavlja nevarnost, da terjatve do kupcev in drugih pravnih oseb ne bodo plačane v celoti, ali pa sploh ne bodo plačane, v družbi minimiziramo tako, da imamo sklenjeno letno pogodbo o prodaji električne energije, ki vsebuje elemente zavarovanja terjatev.

Ocenjujemo torej, da so tveganja iz naslova terjatev do kupcev glede na navedene ukrepe obvladovana in, da je bila izpostavljenost kreditnim tveganjem v letu 2024 nizka.

Kratkoročne poslovne in finančne terjatve (neoslabljene in oslabljene) po rokih zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo				Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 272 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	900.000	0	0	0	900.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	2.955	0	0	0	2.955
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	10.173.194	0	0	0	10.173.194
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	541.667	5.912	0	48.097	595.677
Kratkoročno dani predujmi	1.925.534	0	0	0	1.925.534
Kratkoročne posl. terjatve do državnih in drugih inštitucij	242.573	0	0	0	242.573
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	965.956	0	0	0	965.956
Skupaj 31.12.2024	14.751.880	5.912	0	48.097	14.805.889

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo				Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 272 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	28.900.000	0	0	0	28.900.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	59.438	0	0	0	59.438
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	12.096.833	1.243	0	0	12.098.076
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	36.595	10.971	12.717	35.380	95.663
Kratkoročno dani predujmi	44.777	0	0	0	44.777
Kratkoročne posl. terjatve do državnih in drugih inštitucij	417.427	0	0	0	417.427
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	48.361	0	0	0	48.361
Skupaj 31.12.2023	41.603.431	12.214	12.717	35.380	41.663.742

Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev

Postavka v EUR	2024	2023
Stanje na dan 1.1.	48.097	35.380
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	0	12.717
Stanje na dan 31.12.	48.097	48.097

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje zmanjšanja likvidnosti in spremembe cen vrednostnih papirjev.

Ker družba nima več naložb v vrednostne papirje, zaznavamo le tveganje zmanjšanja likvidnosti, ki ga ocenjujemo kot nizko, kajti plačila največjega kupca so predvidljiva in stabilna. Obveznosti do dobaviteljev in iz financiranja so znane vnaprej.

Likvidnostna tveganja smo v letu 2024 dobro obvladovali, saj smo dnevno, tedensko in mesečno spremljali denarne tokove, viške likvidnih sredstev smo deponirali pri priznanih bankah po načelu razpršitve tveganja in največjega donosa in oblikovali smo potrebno likvidnostno rezervo.

Nekratkoročne obveznosti po zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu	nad 5 let po datumu IFP	
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	178.495	122.139	0	300.634
Druge nekratkoročne poslovne obveznosti	69.527	0	0	69.527
Skupaj 31.12.2024	248.022	122.139	0	370.161

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu	nad 5 let po datumu IFP	
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	54.172	151.200	0	205.372
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	46.461	70.775	0	117.236
Druge nekratkoročne poslovne obveznosti	57.423	0	0	57.423
Skupaj 31.12.2023	158.056	221.975	0	380.031

Kratkoročne poslovne in finančne obveznosti po rokih zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle nad 3 mesece (od 91 dni)	
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	117.694	0	0	117.694
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.277.594	0	0	2.277.594
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	7.759.173	371	0	7.759.544
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	1.192	0	0	1.192
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	1.112.504	0	0	1.112.504
Kratkoročne posl. obveznosti do državnih in drugih institucij	1.774.180	0	0	1.774.180
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	71.104	0	0	71.104
Skupaj 31.12.2024	13.113.441	371	0	13.113.812

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle nad 3 mesece (od 91 dni)	
Druge kratkoročne finančne obveznosti				0
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	44.595	0	0	44.595
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	44.970	0	0	44.970
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.669.086	0	0	2.669.086
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	8.497.430	0	0	8.497.430
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	7.108	0	0	7.108
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	1.090.172	0	0	1.090.172
Kratkoročne posl. obveznosti do državnih in drugih institucij	2.037.036	0	0	2.037.036
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	27.040	0	0	27.040
Skupaj 31.12.2023	14.417.437	0	0	14.417.437

Tečajno tveganje

Družba ni izpostavljena tečajnemu tveganju saj posluje le v valuti EUR.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje v DEM ocenjujemo kot nizko, zato v letu 2024 nismo imeli izdelane aktivne politike obvladovanja tovrstnih tveganj.

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti čim boljšo kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investicij. Ustrezen obseg kapitala družbi zagotavlja zaupanje upnikov, trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in finančne obveznosti iz najemov, znižane za denarna sredstva.

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom.

Postavka v EUR	31.12.2024	31.12.2023
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov	300.634	322.608
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	117.694	89.565
Skupaj finančne obveznosti	418.327	412.173
Kapital	490.637.717	480.540.152
Finančne obveznosti/Kapital	0,00	0,00
Denar in denarni ustrezniki	49.244.192	18.042.223
Neto finančna obveznost	(48.825.865)	(17.630.050)
Neto dolg/kapital	(0,10)	(0,04)

Poštene vrednosti

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov

Postavka v EUR	31.12.2024		31.12.2023	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizvedena finančna sredstva po poštenu vrednosti	5.191	5.191	5.191	5.191
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	5.191	5.191	5.191	5.191
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	64.001.984		59.657.868	
Finančne terjatve	902.955		28.959.438	
Poslovne in druge terjatve	13.854.837		12.656.207	
Denarna sredstva	49.244.192		18.042.223	
Skupaj	64.007.175	5.191	59.663.059	5.191
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	14.960.141		15.369.426	
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	14.960.141		15.369.426	
Skupaj	14.960.141		15.369.426	

Družba ocenjuje, da je knjigovodska vrednost finančnih instrumentov dovolj natančen približek za njihove poštene vrednosti, zato se poštene vrednosti le-teh niso ločeno opredeljevale.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti glede na hierarhijo

Postavka v EUR	31.12.2024				31.12.2023			
	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Neizvedena finančna sredstva po poštenu vrednosti	0	0	5.191	5.191	0	0	5.191	5.191
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	0	0	5.191	5.191	0	0	5.191	5.191
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	0	64.001.984	0	64.001.984	0	59.657.868	0	59.657.868
Finančne terjatve	0	902.955	0	902.955	0	28.959.438	0	28.959.438
Poslovne in druge terjatve	0	13.854.837	0	13.854.837	0	12.656.207	0	12.656.207
Denarna sredstva	0	49.244.192	0	49.244.192	0	18.042.223	0	18.042.223
Skupaj	0	64.001.984	5.191	64.007.175	0	59.657.868	5.191	59.663.059
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	0	14.960.141	0	14.960.141	0	15.369.426	0	15.369.426
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	0	14.960.141	0	14.960.141	0	15.369.426	0	15.369.426
Skupaj	0	14.960.141	0	14.960.141	0	15.369.426	0	15.369.426

Dogodki po datumu poročanja

Po datumu izkaza finančnega položaja v družbi ni bilo poslovnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze leta 2024 in razkritja k le-tem v računovodskem poročilu.

04 Priloge

4.1 Kontaktni podatki

Dravske elektrarne Maribor d. o. o.

Obrežna ulica 170

2000 Maribor

Telefon: +386 2 300 50 00

Fax: +386 2 300 56 55

Spletni naslov: www.dem.si

E-naslov: info@dem.si

Dravske elektrarne Maribor

Skupina hse

4.2 Pomen kratic

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
BDP	Bruto domači proizvod
CSA	Cost Sharing Agreement
ČHE	Črpalna hidroelektrarna
DDV	Davek na dodano vrednost
DEM	Dravske elektrarne Maribor d. o. o.
DGD	Dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja
DIIP	Dokument identifikacije investicijskega projekta
EBITDA	Poslovni izid iz poslovanja skupaj z amortizacijo
ECB	Evropska centralna banka
EEP	Elektroenergetski postroj
EFQM	European Foundation for Quality Management (Evropski sklad za upravljanje kakovosti)
EU	Evropska unija
EUR	Evro
GWh	Gigavatna ura
HE	Hidroelektrarna
HESS	Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.
HSE	Holding Slovenske elektrarne d. o. o.
IKT	Informacijsko komunikacijske tehnologije
IP	Internet Protocol
ISO	International Organization for Standardization (Mednarodna organizacija za standardizacijo)
IT	Informacijske tehnologije
KM	Kilometer
kV	Kilovolt
kW	Kilovat
MHE	Mala hidroelektrarna
MIO	Milijon
MRD	Milijarda
MRS	Mednarodni računovodski standardi
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
MW	Megavat
MWh	Megavatna ura
NEK	Nuklearna elektrarna Krško d. o. o.
NKBM	Nova kreditna banka Maribor
NLB	Nova ljubljanska banka d. d., Ljubljana
NNO	Nepremičnine, naprave, oprema
NUV	Načrt upravljanja z vodami

NS	Nadzorni svet
OCV	Območni center vodenja
OPMSRP	Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja
OVE	Obnovljivi viri energije
PKZ	Protikorozijska zaščita
PP	Pretočno polje
PV	Premogovnik Velenje d. o. o.
PVO	Poročilo o vplivih na okolje
PZI	Projekt za izvedbo
RECs	Renewable Energy Certificates - sistem certifikatov za energijo iz obnovljivih virov
REK PZ	Rekonstrukcije za povečanje zmogljivosti
REK ŽD	Rekonstrukcije po izteku življenjske dobe
RGP	RGP d. o. o., rekonstrukcije, gradnje, proizvodnja
RK	Revizijska komisija
ROA	Return on Assets (čista dobičkonosnost sredstev)
ROE	Return on Equity (čista dobičkonosnost kapitala)
RS	Republika Slovenija
aRPF	Avtomatska rezerva za povrnitev frekvence
rRPF	Ročna rezerva za povrnitev frekvence
RVF	Rezerva za vzdrževanje frekvence
SDH	Slovenski državni holding d. d.
SE	Sončna elektrarna
SEL	Savske elektrarne Ljubljana d. o. o.
SENG	Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.
SIEM	Security Incident & Event Management
SHSE	Skupina HSE
SKZG RS	Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije
SNR	Služba notranje revizije HSE
SOP	Strokovni odbor za pojasnjevanje
SPTTE	Soproizvodnja toplote in električne energije
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
T	Tona
TEB	Termoelektrarna Brestanica d. o. o.
TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.
TET	Termoelektrarna Trbovlje
TE-TOL	Termoelektrarna Toplarna Ljubljana
UL	Uradni list
UMAR	Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj
UOMRS	Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde
VE	Vetrna elektrarna
VOS	Vlaganja v ostala sredstva v proizvodnji

VRZ	Vlaganja zaradi regulatornih zahtev
VZP	Vlaganja v zanesljivost proizvodnje
ZDUPŠOP	Zakon o dodatnih ukrepih za preprečevanje širjenja, omilitev, obvladovanje, okrevanje in odpravo posledic Covid-19
ZFPPIPP	Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah
ZJN-3	Zakon o javnem naročanju
ZNS	Združenje nadzornikov Slovenije
ZOOP	Zaprto odlagališče odpadkov Pobrežje
ZPFOLERD-1	Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti
ZPIZ	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
ZRev	Zakon o revidiranju
ZSDH-1	Zakon o slovenskem državnem holdingu

4.3 Podpis letnega poročila za leto 2024 in njegovih sestavnih delov

Poslovodstvo družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. izjavlja, da je seznanjeno z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. za leto 2024 in s tem tudi s celotnim letnim poročilom družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. za leto 2024.

Z njim se strinja in to potrjuje s svojim podpisom.

Maribor, 31. marec 2025

mag. Damjan Seme
generalni direktor DEM

